

Executive Board

President:

Nga T. Vu, DMD

VP in Medicine:

Myhanh Nguyen, MD

VP in Dentistry:

Long Hoang, DMD

VP in Pharmacy:

Jenny Nguyen, PharmD

Secretary General:

Kathlyn Tran, DDS

Treasurer:

Heidi Tran, PharmD

Standing Committees

News & Publications:

Tung Manh Tran, MD

Art & Cultures:

Tam Nguyen, PharmD

Constitution & By Laws:

Cam Hoang, MD

Web site:

MyHanh Nguyen, MD

Hanson Nguyen, MD

Marketing:

Jenny Nguyen, PharmD

Forum Administrator:

Tai Quyen Nguyen, MD

Membership:

MyHanh Nguyen, MD

Board of Directors

Chairman:

An Duc Nguyen, MD

Vice Chairman:

Tam Nguyen, PharmD

Members:

Tuan Nguyen, DMD

Nguyen Hoang, DMD

Ngoc M. Nguyen, PharmD

Mark Uy Hoang MD

Thong Tran, PharmD

Mùa Thu, Lá Vàng rơi...

Gió heo may đã về
chiều tím loang vĩa hè

....

và lá rụng ngoài song

....

rồi mùa thu bay đi.

(Nhìn những Mùa Thu đi – Trịnh Công Sơn)

Thế đấy! Mùa Thu đến rồi đi, Lá rụng, rồi qua mùa Xuân lá lại đâm chồi nảy lộc.

Nhưng đời người, đến Tuổi Mùa Thu, Lá rụng về Cội và người đi vào Cõi Hư Vô... Cát bụi lại trở về với Cát bụi!

Cuộc đời con người quá ngắn ngủi, trăm năm là hết! Bon chen chi lắm cũng ngàn ấy thôi. Lúc đã trở về với Cát bụi, đem theo được những gì? Tiền tài, danh vọng chỉ là hư ảo:

“Một trăm năm trước ta nào có
thế kỷ sau này ắt cũng không
ta đến rồi đi và mất dấu
giữa trời vô tận đất mênh mông”

(Thơ Vương Đức Lệ)

Hồi ở Quê Xưa Việt Nam, tôi sống trọn tuổi thanh xuân ở Sài Gòn, Miền Nam, nên Mùa Thu đối với tôi chỉ có trong văn chương thơ phú. Những hàng Me ở dọc đường phố Sài Gòn chưa bao giờ trụi lá, cũng chẳng có gió heo may và bầu trời mây tím!

Ở Sài Gòn, Miền Nam chỉ có mưa nắng hai mùa, những ngày gần Tết Nguyên Đán, có những cơn gió lạnh

thổi về, ít mưa hơn, nên không khí có vẻ Tết thấy rõ.

Qua đến Mỹ, bốn Mùa Xuân, Hạ, Thu và Đông phân chia thật rõ ràng, nhất là những tiểu bang phía Bắc.

Ở Florida, khí hậu Bán Nhiệt đới, nên Mùa Thu, chỉ có 1 ít cây như Cây Phong (Maple) ở xế cửa nhà tôi là lá đổi màu từ xanh qua vàng, rồi đỏ và rụng ngập sân, còn những cây khác thì vẫn xanh tươi mơn mớn. Nhưng khí trời có thay đổi, có gió heo may lạnh lạnh và bầu trời phủ đầy mây tím tím...

Bởi thế, ở hải ngoại, cứ đến Mùa Thu là trên các Diễn Đàn, Báo Chí lại tràn ngập Thơ, Nhạc nói về Mùa Thu...

Mùa Thu thơ mộng là thế!

Nhưng Mùa Thu Năm Nay ở Mỹ và Toàn Cầu, Mùa Thu trong Cơn Đại Dịch, không còn vẻ thơ mộng của Thời Xa Xưa nữa!

Ra phố chỉ thấy Face Mask và Social Distance! Đâu còn cảnh trai gái âu yếm tay trong tay dắt nhau trên con đường mờ ảo giữa 2 hàng cây trụi lá và bầu trời mây tím nữa!

Mùa Thu đã chết, đã chết rồi.

Em nhớ cho! Em nhớ cho,

(Mùa Thu Chết – Phạm Duy)

Tuần lễ đầu Mùa Thu, mùa Thu năm nay bắt đầu từ ngày 23 tháng 9, gia đình tôi xuống Clear Water, ra tận Sand Key Beach để nghỉ ngơi thoát khỏi cảnh ngột ngạt của Mùa Đại Dịch Wuhan Virus, tối ngày tự cấm cung ở trong nhà. Ra ngoài, tận vùng hải đảo, mới thấy dân Florida, ở ngoài vùng biển vẫn còn dễ thở và thoải

(Xin xem tiếp Trang 2)

Nội Dung

mái thật sự! Hàng quán vẫn mở cửa, khách khứa ra vào mướt mướt, ngồi ăn uống in door và out door, tuy lúc vào quán vẫn phải “wear mask required” và bàn nọ xa cách bàn kia “social distance”. Lúc ăn, uống thì bỏ mask ra, chuyện trò tự nhiên. Ngoài bãi biển, các túp lều, dù che nắng tọa lạc cách xa nhau một khoảng vừa phải. Tuy là mới thứ sáu mà bãi biển tràn ngập du khách, khó mà tìm một khoảng trống để cắm dù! Dân nói tiếng xì, với những chiếc lều lớn, tụ tập ăn uống, ca hát thật ồn ào, nhộn nhịp như “thời bình”. Ngoài biển, thiên hạ vẫn bơi lội, đùa dỡn thỏa thích. Một cơn mưa rào chợt đổ xuống, ai nấy chạy vào lều hoặc trú núp dưới dù trong cơn mưa bóng mây năm mươi phút. Rồi cơn giông đi qua, mọi người lại chạy túa ra khỏi lều, băng ra biển, như chưa từng có một biến cố thời tiết nào đã vừa qua đây! Đại Dịch nghe có vẻ xa xôi lắm ở vùng đất sunshine này!

Một tuần trước, cũng ở ngay vùng vịnh này, một boat show do Cộng đồng người Việt ủng hộ TT Trump “4 more years” đã được tổ chức khá sôi động.

Mùa Thu năm nay là Mùa Bầu Cử ở Mỹ, không khí chính trị ngọt ngào khó thở vô cùng. Cuộc Bầu Cử này quyết định vận mệnh của Nước Mỹ và có lẽ của Cả Thế Giới Tự Do!

Bạn Muốn Sống Tự Do trong Xã Hội Tự Bản phóng khoáng hay trở lại Thời Kỳ Bao Cấp XHCN ngọt ngào như hồi còn ở VN sau tháng 4 năm 1975?

Vì cái chế độ XHCN sau năm 1975 ở VN, chúng ta đã trải qua và phải ngậm ngùi, gạt nước mắt, bỏ xứ ra đi, may mắn lắm mới xin tỵ nạn được ở Hoa Kỳ. Nay, nếu xứ Mỹ lại “cải tiến” biến thành nước XHCN như VN sau 1975, chúng ta chạy đi trốn ở đâu bây giờ? Cô “Jane Hà Nội” đang hăng say tranh đấu cho Xứ Mỹ trở thành Giống Như xứ XHCNVN bây giờ!

Các bạn tính sao đây?

BS Trần Mạnh Tung
TM Ban Báo Chí

Bản Tin do **Ban Báo Chí Hội YNDVNFL** xuất bản ba số mỗi năm vào các mùa Xuân, Hạ và Thu.

Riêng mùa Đông năm nay, BBC sẽ xuất bản **Giai Phẩm Xuân Tân Sửu 2021** phát hành vào ngày mừng 1 Tết, tức ngày 12 tháng 2 năm 2021. Deadline nhận bài là ngày 30 tháng 12 năm 2020. Bài vở xin gửi về:

Điện Chỉ Tòa Soạn:
tmtran1132@embarqmail.com
Tung M. Tran, MD

1. Mùa Thu, lá vàng rơi...
(BS Trần Mạnh Tung)

3. Lá Thư Chủ tịch
(NS Nga Vũ)

3. Tình Tức Sinh Hoạt
(NS Kathlyn Trần, BS Nguyễn Mỹ Hạnh,
BS Nguyễn Đức An)

8. Trị liệu suy thận mạn tính
(BS Đinh Đại Kha)

12. Bạn ra đi Mùa Thu
(BS Tạ Văn Luân)

14. Black Life Matter
(BS Nguyễn Tiến Cảnh)

18. Nhạc Vàng, Nhạc Đỏ
(BS Vũ Văn Dzi)

20. Lá Thư Mông Lệ An
(BS Bát Sách)

23. Lá Thư
(Nguyễn Thanh Bình)

26. Kỷ niệm một mùa Thu
(Cao Tấn Phương)

27. Cha tôi
(Phương Tuấn)

30. Tửu Cường
(Phạm Xuân Hy)

33. Tình Thơ Lê Hữu Trác
(Vinh Hồ)

35. Mặt trận ở Sài Gòn - Ngô Thế Vinh
(Hoàng Ngọc Nguyên điểm sách)

38. Như Cánh chim biển
(Minh Tường)

Thơ:
(Trần Chính Trực, Trần Việt Cường,
Sương Mai, Nguyễn Trác Hiếu)

Lá Thư Chủ Tịch The President's Letter

Dear members and friends,

Thank you for your continued support even throughout this covid pandemic. We are grateful for those who have been sending in their membership dues along with words of encouragement.

Though the activities of Hoi Y Nha Duoc has been at halt in the past few months, we are planning to slowly incorporate a few events, including a CE dinner in November. Please go on our website ynd-fl.org for an update on events.

And believe it or not, our current exec board officers 2-year term will also be expiring in Jan 2021. It has been a privilege for us to serve you for the past 2 years and it is now time to start thinking about electing the next YND president and board members. We will be doing an online election, where candidates will be nominated and elected through email/ website.

I need YOUR HANDS to help me elect the next leader who will continue to lead us to growth within our community. All members, please cast your votes!!

Thank you for your support, and we wish everyone continue to stay safe and sane during these hard times.

Best regards,
Nga Vu, DMD

Thông Báo

Giai Phẩm Xuân Tân Sửu 2021 của Hội YNDVN-Florida sẽ phát hành vào ngày **mùng 1 Tết Nguyên Đán, tức ngày 12 tháng 2 năm 2021.**

Kính mời quý Hội viên, Thân hữu, Đồng Hương tham gia đóng góp bài vở. Hạn chót nhận bài là ngày 30 tháng 12 năm 2020. Bài vở đóng góp xin gửi về:

Điện Chỉ Tòa Soạn:
tmtran1132@embarqmail.com
Tung M. Tran, MD

"Khi nào thì dịch Covid-19 sẽ qua khỏi đây?"

Có lẽ mỗi người trong chúng ta đều đã một lần hỏi câu hỏi đó với bạn bè, với người thân hay là với chính bản thân mình. Mùa dịch Covid-19 kéo dài từ cuối tháng hai cho đến bây giờ và không một ai có thể biết chính xác khi nào thì hết dịch. Mọi người trên thế giới đặc biệt là những thành viên làm trong lãnh vực y tế đều rất cẩn thận trong công tác phòng dịch và chữa dịch. Dịch Covid-19 cũng ảnh hưởng đến hoạt động của hội Y Nha Dược nói riêng và cộng đồng người Việt Florida nói chung. Phần lớn các sự kiện và hội thảo phải hoãn lại, mọi công tác phục vụ cộng đồng và người cao niên không được tổ chức như mọi năm. Đêm dạ hội mùa thu hằng năm được tổ chức vào tháng 10 là dịp để tất cả hội viên gặp mặt, hàn huyên tâm sự. Vì lo do đảm bảo an toàn cho mọi người trong mùa dịch Covid-19, năm nay hội Y Nha Dược không thể tổ chức đêm hội mùa thu. đành hẹn mọi người vào năm sau khi mọi chuyện tốt đẹp hơn. Mặc dù tất cả thành viên của hội Y Nha Dược đều có việc để làm, để lo nghĩ, nhưng chúng ta cần phải bầu ra một ban chấp hành mới cho nhiệm kỳ sắp tới 2021-2022. Chủ tịch Nga Vũ đã gửi cho mọi người một email về thể lệ và thời gian cho việc bầu cử ban chấp hành mới. Kính xin mọi người gửi tên ứng cử viên cho chức vụ chủ tịch đến ban chấp hành đương thời sớm nhất có thể.

Tết trung thu năm nay, cũng có bánh trung thu đó, cũng có lồng đèn đó, trăng cũng trịn đó, nhưng nó không ẹn đúng với hai chữ "đoàn viên". Nếu gia đình có ba mẹ con cái ở chung một nhà thì ẹn có dịp ngồi cùng nhau ăn bánh, uống trà, tr chuyện với nhau. Nhưng với những gia đình có con ở xa, làm việc tiếp xúc với nhiều người thì lại không dám về thăm ba mẹ vì sợ lây nhiễm bệnh Covid mà không biết lại ảnh hưởng đến sức khỏe người thân. Bạn bè cũng hạn chế đến thăm hỏi nhau. Mọi hoạt động đón trung thu của các hội nhóm đều phải hoãn lại, các bé không được rước lồng đèn, không được cảm nhận cái vui của ngày Tết Trung Thu.

Thật ra tôi học được nhiều điều từ mùa dịch Covid-19 này. Có thể bạn có suy nghĩ khác tôi, có thể bạn nhìn nhận ra những vấn đề khác tôi, nhưng bài học lớn nhất tôi học được từ mùa dịch này chính là "tính thân". Mỗi ngày trôi đi, mỗi người trong chúng ta đều bận bịu với cuộc sống của mình: công việc, con cái, nhà cửa, bạn bè, các mối quan

hệ làm ăn. Có mấy khi bạn dành thời gian chơi với con cái, có mấy khi bạn dành thời gian thăm hỏi ba mẹ, có mấy khi bạn dành thời gian cho chính mình. Mọi người đều bị cuốn theo cái nguồn quay của cuộc sống, công việc, xã hội. Từ khi dịch Corona xảy ra, mọi người có dịp ở nhà nhiều hơn, chăm sóc con, lắng nghe con cái mình hơn; hay là gọi điện hỏi thăm ba mẹ mình, người thân của mình hơn. Mặc dù con cái không về thăm ba mẹ được nhưng luôn mong ba mẹ khoẻ mạnh; con ba mẹ thì mong sức khoẻ, công việc của con mình không bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19. Gia đình càng ở xa nhau lại càng lo lắng cho nhau. Lúc này câu hỏi "Khi nào thì dịch Covid-19 sẽ qua đây?" lại được đặt ra trong mỗi chúng ta.

Có thể công việc, cuộc sống của mỗi người chúng ta đều bị ảnh hưởng bởi mùa dịch. Có người thì công việc làm ăn khó khăn hơn, có người thì bị mất giờ làm hay thậm chí mất việc. Nhưng bạn à, tiền bạc của cải có thể kiếm được không bằng cách này thì bằng cách khác, không phải lúc này thì là lúc khác, nhưng tình thân không phải bạn tìm là có. Hãy vun đắp cho tình thân của gia đình bạn, của những người yêu thương bạn. Hãy cùng nhau vượt qua cơn đại dịch này.

Một mùa xuân lại sắp đến, mong sao dịch Covid-19 sẽ qua mau, để chúng ta lại có dịp gặp nhau thăm hỏi trò chuyện với nhau. Con cái được dịp về thăm ba mẹ, gia đình được sum họp cho đúng nghĩa của hai chữ "đoàn viên".

Kathlyn Tran, DDS
TTK Hội YNDVNF

YND Election for new term

Dear members and friends,

I hope everyone has been well and staying safe during the covid crisis. Thank you to those who have supported us by sending in your membership dues even during this time.

One of the things to keep in mind is voting for the new YND president for term 2021-2022. Our current board members and myself feel privileged to have served the association in the past two years, and it is now time to consider the next group of talented individuals to lead us into the next chapter.

In the next 4 weeks we will be taking names for nomination for the next YND President (or any Exec position). Please consider a candidate who is an Active Member of YNDVNF and in good standing. Please send your nomination by responding to this

email. To nominate and vote for someone, you must be an active member of YND. Please go on our website if you still need to register or renew membership. <https://ynd-fl.org/>

Once we receive the names of the nominees, we will post the names on Nov 1, 2020 and the results will be announced on Dec 1, 2020.

We appreciate your understanding and cooperation in this matter, please help us find the next president!

Best wishes,
Nga Vu, DMD and Exec board

Kính thưa các thành viên và bạn bè gần xa,

Tôi hy vọng mọi người vẫn khoẻ mạnh và bình an trong suốt mùa dịch Covid. Cảm ơn những thành viên vẫn ủng hộ và gọi niên liễm hội viên trong mùa dịch này.

Một trong những điều chúng ta cần phải nhớ và làm là bầu cử một ban chấp hành mới cho hội YND trong nhiệm kỳ 2021-2022. Ban chấp hành hiện tại của chúng ta và bản thân tôi cảm thấy rất vinh dự khi được phục vụ cho hội YND trong suốt 2 năm vừa qua, và bây giờ là lúc chúng ta nên cân nhắc để tìm kiếm một ban chấp hành mới gồm những thành viên tài năng để dẫn dắt hội của chúng ta trong nhiệm kỳ tiếp theo.

Trong 4 tuần tới, chúng ta sẽ đề cử những ứng cử viên cho vị trí chủ tịch hội Y Nha Dược VN-Florida. Kính xin mọi người hãy đề cử một ứng cử viên có hoạt động tích cực và xứng đáng với vị trí này. Xin vui lòng gửi đề cử của bạn bằng cách hồi đáp email này. Để được đề cử và bầu cử cho một ai đó, bạn phải là thành viên đương thời của hội YND. Xin vui lòng vào trang website của hội nếu bạn cần đăng kí hoặc là gia hạn tư cách hội viên. <https://ynd-fl.org/>

Một khi chúng tôi nhận được tên của những ứng cử viên cho ban chấp hành, chúng tôi sẽ thông báo tên của những ứng cử viên vào ngày 11/01/2020, và kết quả bầu chọn sẽ được thông báo vào ngày 12/01/2020.

Chúng tôi rất cảm kích sự thông cảm và hợp tác của mọi người, xin hãy giúp ban chấp hành chọn ra một người xứng đáng cho vị trí chủ tịch trong nhiệm kỳ tiếp theo.

Xin chân thành cảm ơn và kính chúc những điều tốt lành đến mọi người.

Chủ tịch Nga Vu và ban chấp hành.

(translation credit - Kathlyn Tran)

Upcoming Event

November 19th 2020

Dear Colleagues,

This has been quite a year! Although we respect social distancing and safety precautions, we understand that members are in need of continued education credits and/or peer support. Therefore, we will be hosting a FREE CME event on Thursday, November 19, 2020.

6:30 pm - 9:30 pm

Location: Eddie V's Prime Seafood (7488 West Sand Lake Road, Orlando, Florida 32819)

The venue will have adequate space for social distancing, staff will be wearing masks, and all CDC, state and local guidelines will be followed.

MDs, PharmDs, PAs, RNs, NPs are invited to enjoy a nice dinner while listening to a lecture on Hepatitis C Screening, Linkage to Care, and Expanding the Care Continuum.

1 CME Credit for MDs, PharmDs, PAs, RNs, NPs.

This lecture is not designed for dentists or optometrists.

Only 15 seats available. Register before event is filled!

To register, go to:

<https://ynd-fl.org/upcoming>

See you soon!

Myhanh Nguyen, MD
VP in Medicine
and Exec Board

Mùa Covid-19, và Mùa Bầu Cử TT Mỹ tràn ngập tin tức giật gân khiến dân chúng không biết đường nào mà mò.

I- Chính trị :

A- Tranh luận lần thứ nhất giữa TT Trump và ứng viên Joe Biden thứ ba 29-9-2020

Không có gì hấp dẫn, mới lạ. Hai ứng viên, thay vì tranh luận một cách lịch sự, từ tốn đã không kìm được xúc động, tố cáo lung tung và tệ hại nhất là cướp lời nhau để tranh thắng. Nhiều đài truyền thanh, truyền hình đã mô tả đây là một vụ "Cãi Lộn của hàng cá hàng thịt" chứ không phải là một buổi tranh luận về chính trị. Trong tương lai, và trong các vụ tranh luận tới, Ban Tổ Chức sẽ có thể dùng tới biện pháp "cúp Microphone" để chỉ có 01 người phát biểu thôi.

Điều này hợp lý và phải làm ngay từ đầu.

Vụ tranh luận thứ hai, giữa PPT Mike Pence và ứng viên PTT Kamala Harris đã diễn ra vào ngày 7 tháng 10, 2020, ít sôi nổi hơn.

Phe nào cũng nói phe mình thắng. Kết quả chờ ngày 3 tháng 11.2020 sẽ biết!

B- Cộng đồng VN-tại Mỹ (Cali, Texas, Florida v.v...) đã vận động, công khai biểu tình để ủng hộ LD- Trump-Pence.

Đặc biệt Cộng đồng VN- T-Florida đã:

1- Giúp đồng bào ghi danh bầu cử 2- Vận động ủng hộ LD-Trump-Pence tại Orlando, Tampa, Jacksonville,...

Chúc quý vị thành công và mạnh khỏe.

II- Tin dịch Covid-19 .

A- TT Trump và phu nhân bị Covid-19 chiếu cố phải nhập viện để điều trị.

Ngày 2-10-2020 tin tức truyền hình, truyền thanh tràn ngập tin TT Trump và phu nhân nhiễm bệnh Covid-19.

TT Trump phải nhập viện Walter Reed để điều trị. Phu nhân Melania cũng nhập viện. Riêng cậu con trai Barron Trump may mắn không bị Covid-19 chiếu cố.

Thủ tướng Anh Boris Johnson và một số yếu nhân thế giới đã đánh điện Chúc TT Trump mau lành bệnh.

Một số người đã cầm cờ, đứng ngoài Trung tâm Y khoa Walter Reed chúc TT Trump mau hồi phục. Họ đã được TT Trump cảm tạ bằng cách tặng kẹo Chocolate.

Bà Ann Convey, cố vấn thân cận của TT Trump cũng bị nhiễm Covid-19, tuy không có triệu chứng đặc biệt.

B- Phía Cộng đồng VN-Florida :

Cho tới giờ phút này: an toàn với dịch Covid-19.

Xin cầu chúc quý vị an toàn với Cúm Covid toàn cầu này.

III- Tin tức cuối cùng về Điều trị và chích ngừa Cúm Covid-19.

Tôi xin tóm tắt bài viết của BS Đặng Phú Ân về hai vấn đề nêu trên:

A- Thuốc đã thử nghiệm :

1- Dexamethasone:

Công dụng: kháng viêm (anti inflammation). Đã có tác dụng giảm tỷ lệ tử vong khoảng 1/3 nếu bệnh nhân được máy giúp thở.

2- Remdesivir: công hiệu trong việc điều trị dịch cúm Ebola tại Phi châu.

BV Johns Hopkins cho biếu: chỉ giúp bệnh nhân nặng, đang dùng máy thở. Các trường hợp khác : Không đạt yêu cầu,

3- Hydroxychloroquine :

BV Ford tại Michigan và BS Harvey A Risch (GS Dịch tễ ĐH Yale): ủng hộ việc dùng Hydroxychloroquine để điều trị Covid-19.

4- Colchicine:

Đang được thí nghiệm tại Montreal, Canada (8000 người, cần 2000 thí nghiệm nữa để biết kết quả).

5-Sử dụng huyết tương (Plasma) của người bệnh đã hồi phục Covid-19:

Kết quả đáng khích lệ: 38%.

6- Vit Đ, Zinc...

Đang nghiên cứu tại Ý: kết quả tốt.

B- Vaccin chích ngừa Cúm Covid-19

Trên nguyên tắc: vaccin phải đạt kết quả 100% trên thử nghiệm 10,000 người.

Hiện nay Nga, tuyên bố đã có Vaccin hiệu nghiệm. Tuy nhiên KHÔNG đưa ra con số người (10,000) thí nghiệm cần và đủ; cho nên, thiên hạ nghi ngờ và coi như đây chỉ là thủ đoạn tuyên truyền cổ hữu của Nga, như vụ vệ tinh Spunik hồi xưa.

1- Tại Mỹ :

Các hãng bào chế lớn như Moderna, Pfizer, Johnson & Johnson đang cất lực tìm kiếm Vaccin ngừa Covid-19.

Đây là một dịch vụ quan trọng và béo bở nếu hãng nào đó thành công.

TT Trump tuyên bố: Vaccin ngừa Covid-19 sẽ có trước cuối năm 2020. Tuy nhiên dư luận không tin vào lời tuyên bố thiên về chính trị hơn là thực tế khoa học này.

2- Tại Anh:

Đại học Oxford phối hợp với hãng Astra Zeneca đã qua 2 giai đoạn thử nghiệm

3- Tại Trung Cộng :

Được nghiên cứu tại Vũ Hán ở giai đoạn # 3.

Tuy nhiên giữ kín lịch trình thử nghiệm.

4- Tại Úc châu :

Đại học Queensland cho biết cần 01 năm nữa mới biết kết quả.

5- Tại Canada

Viện bào chế Medicago hy vọng sẽ có thuốc chủng vào cuối năm 2021.

Tóm tắt:

1- Điều trị Covid-19: chưa có công thức hiệu nghiệm.

2- Thuốc chủng Covid-19: chưa có kết quả khích lệ.

Ghi chú: BS Đặng Phú Ân là GS Đại học Y Khoa Canada

IV- Vận động cho Liên danh Trump-Pence đắc cử.

Hiện nay: đa số đồng bào VN tại Mỹ ủng hộ Liên danh Trump-Pence. Căn cứ trên những lý luận, thực tế sau:

1- Liên danh này chủ trương: nước Mỹ ưu tiên số # 1 về: kinh tế, quân sự, an ninh lãnh thổ.

2- Xét lại toàn bộ kế hoạch thương mại với nước ngoài đặc biệt vấn đề thâm thủng mậu dịch với Trung Cộng.

Hiện nay, hàng năm Mỹ phải chi cho Trung Cộng nhiều ngàn tỉ đô vì nhập nhiều hơn xuất.

Chỉ cần vào Home Depot, Sam' s, Walmart, Tractor Supply quý vị sẽ thấy hàng hòa Trung Cộng tràn ngập thượng vàng, hạ cám: tứ cái đình, cuộn giấy thép tới máy cày, máy cắt cỏ,... đều Made in China...

90% thuốc trụ sinh: nhập cảng từ Trung Cộng.

TT Trump đã vận động các nhà buôn, các hãng bào chế: chuyển sản xuất về Mỹ để không bị Trung Cộng móc ruột và tạo việc làm cho dân Mỹ.

Đây là điều Mỹ đã không làm kể từ Chính Phủ Bush Con, Clinton và Obama: đã nuôi con cọp dữ Trung Cộng, để Trung Cộng hùng mạnh về kinh tế, đang xây dựng một hệ thống quân sự có khả năng vượt qua Nga, gần tới Mỹ.

3- Tạo ra Bộ Không gian (Space Force) để tạo sức mạnh ưu tiên trên không gian.

4- Xây bức tường để ngăn chặn di dân bất hợp pháp.

5- Chống lại việc tạo dựng một nước Mỹ Cộng sản hoặc xã hội chủ nghĩa của cánh tả Đảng Dân Chủ.

Cá nhân tôi, một di dân nạn nhân của CS-VN đã 100% đi vào chương trình vận động và tái đắc cử của TT Trump.

Tôi hiện hoạt động với tư cách:

a- Thành viên ủy ban đặc nhiệm Tái Cử của TT Trump.

b- Thành viên Đoàn Cố Vấn Toàn Quốc cho TT Donald Trump

Danh số của tôi là: 313580452.

Tôi hy vọng và xin những đồng nghiệp có cùng quan điểm với tôi: Tích cực vận động và bỏ phiếu cho Liên danh Trump-Pence trong mục đích tạo dựng:

1. Một nước Mỹ hùng mạnh về Chính trị, Kinh tế, Quân sự.

2. Thoát ra khỏi việc mất cân bằng về kinh tế thương mại với Trung Cộng càng sớm càng tốt.

3. Ổn định nước Mỹ với Laws và Orders.

4. Một nước Mỹ Tự Do, Dân Chủ

V- Đề nghị ứng viên BCH- Hội YND-VN FL

Quý đồng nghiệp trẻ đã xuất sắc điều hành Hội nhà tù nhiều năm nay. Xin ghi nhận và cảm ơn Quý bạn.

Theo thiển kiến: vị Chủ tịch và BCH Hội, nên chọn những vị ở Orlando hoặc gần Orlando để tiện cho việc tổ chức.

Tôi xin đề nghị quý vị sau :

1- Cô Nha sĩ Nông Thanh Nhung

2- DS Nguyễn Tâm

Thân chúc quý đồng nghiệp an toàn với Covid-19 và nhớ đi bầu cử cho đồng.

* Nguyễn Đức An ghi thêm:

I- TT Trump đã rời Trung tâm Y Khoa Walter Reed chiều thứ hai 5 tháng 10-2020 sau 4 ngày nằm viện.

Ngày thứ ba 6-10-2020 Ông đã làm việc trở lại và lên TV ngỏ lời cảm ơn các chuyên viên Y tế tại Walter Reed và quả quyết đã có đủ thuốc để thắng con vi khuẩn Covid-19, mà Ông là một thí dụ điển hình.

Ông đã nhận vào cơ thể ít nhất 03 thứ thuốc :

1- 1 kháng sinh MỚI do hãng bào chế Eli Lilly cung cấp.

2= Thuốc kháng vi khuẩn Redemsvir (cũ, trị cúm Ebola Phi Châu)

3- Dexamethasone

4- Và máy trợ thở trong thời gian ngắn.

@ Ghi nhận : Dexamethasone được ghi nhận có kết quả tốt trong việc điều trị Cúm Covid-19. Tuy nhiên, chưa thể biết rõ những biến chứng (side-effects) về lâu về dài của thuốc này.

Trên TV, TT Trump trông mạnh khỏe, xác nhận Ông đã khỏi bệnh và đã đặc biệt cho phép hãng Eli Lilly lưu hành thuốc này.

Điều này chứng tỏ TT Trump là người can đảm , dám làm dám chịu vì lợi ích của nhân loại, công dân Mỹ trước Dịch Covid-19, đã giết chết hơn 200,000 người Mỹ.

II- Cộng Đồng VN biểu ủng hộ TT Trump

. Địa điểm Orlando ,Florida

. Ngày 11-10-2020

. Giờ: Từ 1.00 tới 4.00 PM

Biểu tình tại chỗ và biểu tình tuần hành bằng xe hơi (Caravan).

Chúng tôi sẽ xuống Orlando đúng ngày giờ được thông báo để cùng đồng bào VN nêu lên Tiếng Nói của những người Mỹ gốc Việt luôn luôn quan tâm tới Tương Lai, Sự Ổn Định và Giàu Mạnh của nước Mỹ dưới sự điều hành của một Tổng Thống Quả Cảm, đặt nước Mỹ lên trên hết.

Xin quý đồng nghiệp hãy cùng chúng tôi "ra quân" tiếp tay với Ban Tổ chức.

Đa tạ quý vị
Nguyễn Đức An

THẾ SỰ

*“Miệng nhà quan có gang có thép
Đồ nhà khó vừa nhọ vừa thâm”(1)*

Kiếp sau đừng có làm dân
Hãy làm quan lớn trăm phần tốt tươi
Như Pelosi cả đời
Quyền cao chức trọng nói lời thép gang:
“Đi ra phải mang khẩu trang
Salon, tiệm tóc bày hàng ngoài sân”(2)
Nhưng luật chỉ cấm thường dân
Còn ta làm tóc khi cần vẫn xong(3)
Lại còn đổ lỗi lòng vòng
Chủ tiệm gội bẫy đưa tròng cho ta
Phen này bà quyết không tha
Đe dọa đóng cửa, kêu ca làm gì?
Rồi chuyện COVID nữa chi
Trời lên, sụp xuống lắm khi điên đầu
Tùy theo dư luận trước sau
Cộng hòa, Dân chủ đua nhau xoay vần
Đối nhăng đối cuội ngàn lần
Chỉ sao giữ được chức phần cao sang
Vây ta chẳng cần hoang mang
Cả bọn chính trị đồng hàng như nhau
Chỉ mong (ta) sáng suốt đậm sâu
Đúng đắn chọn lựa, biết đâu là bờ
Đừng để con cháu bơ vơ
Roi vào vực thẳm bến bờ **Cộng nô.**

Trần Chính Trực

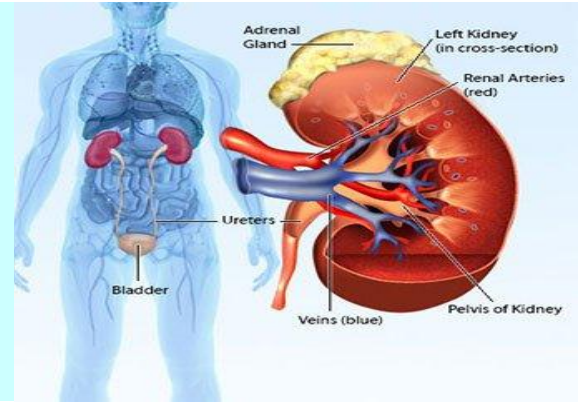
(1) ca dao tục ngữ

(2) luật Cali

(3) 9/01/2020

Trị liệu suy thận mạn tính

BS Đinh Đại Kha

Đại cương

Bệnh lý suy thận bao gồm suy thận cấp tính và suy thận mạn tính.

Suy thận cấp tính ít khi xảy ra, nguyên nhân thông thường là:

- Chấn thương lớn
- Nhiễm trùng nghiêm trọng
- Bệnh lý cục bộ phá hoại mô thận

Suy thận mạn tính thường xảy ra hơn, nguyên nhân là:

- Lão hóa cơ thể
- Bệnh của tiểu cầu thận
- Huyết áp cao, thường kèm thêm bệnh tiểu đường loại 2

Bệnh suy thận mạn tính tiến triển theo thời gian, ngày một nặng hơn chứ không thể hồi phục được.

Suy thận mạn tính tương đối ít giảm tuổi thọ, nếu được trị liệu đúng cách thì bệnh nhân suy thận mạn tính chỉ thọ kém người mạnh khỏe ít năm mà thôi.

Có một số bệnh nhân suy thận mạn tính tìm hiểu trên mạng Internet dẫn tới 2 điều hiểu lầm sau đây:

1) Dinh dưỡng bổ thận: ăn thức gì giúp thận hoạt động hữu hiệu hơn? Điều này hoàn toàn sai lầm, không có thức ăn gì khiến thận hồi phục chức năng được (Internet chỉ dẫn sai).

2) Các thức ăn cần kiêng cử. Điều này thì Internet chỉ dẫn đúng, nhưng họ chỉ nói chung chung mà thôi vì suy thận mạn tính có nhiều giai đoạn mà mỗi giai đoạn đều có cấm kỵ khác nhau. Thí dụ như không thể nói rằng mọi bệnh nhân suy thận mạn tính đều phải ăn rất ít chất đạm và không được uống sữa.

Các phương pháp trị liệu suy thận mạn tính

Người ta thường nói chức năng của thận là lọc máu, nghĩa là điều hòa nồng độ acid, lượng nước và nhiều hóa chất ở trong máu. Suy thận mạn tính khiến chức năng này yếu kém. Mục đích trị liệu suy thận mạn tính bao gồm:

- Giữ cho bệnh tiến triển chậm hơn
- Phụ giúp chức năng của thận
- Thay thế chức năng của thận

Các phương pháp trị liệu suy thận mạn tính có khi áp dụng riêng rẽ, có khi phối hợp, tùy thuộc trường hợp cá nhân của mỗi người bệnh và bao gồm:

1) Chữa các bệnh gây suy thận mạn tính: huyết áp cao và tiểu đường. Cần chữa cho tới tiêu chuẩn, thí dụ như bệnh tiểu đường phải giữ cho mức A1C thấp hơn 7%.

2) Biện pháp thuộc về dinh dưỡng:

- Bột chất đạm và phốt-phat trong khẩu phần. Các chất này hiện diện trong thịt, cá, trứng, sữa và xương. Bột nhiều hay ít tùy theo giai đoạn bệnh. Chú ý: đừng ăn phở vì có nhiều phốt-phat.

- Không ăn chuối, cam để tránh bị dư Ka-li.
- Bột muối: cũng tùy theo bệnh nặng nhẹ mà quyết định trong 24 tiếng đồng hồ dùng từ 1gram rưỡi tới 3gram muối.

- Bột nước uống khi cần (tùy thuộc xét nghiệm máu).

- Dùng thêm sinh tố B, C, D theo chỉ định.
- Ăn thêm rau và trái cây khi độ acid tăng cao.

3) Dùng thuốc kích thích cơ thể sản xuất thêm hồng huyết cầu vì suy thận khiến cơ thể bệnh nhân không sản xuất đủ lượng hồng huyết cầu cần thiết.

4) Rửa thận: cách trị liệu này thay thế chức năng thận, cũng còn gọi là lọc máu. Rửa thận áp dụng khi suy thận mạn tính tiến triển tới giai đoạn 5, nghĩa là rất nặng. Lúc đó kết quả xét nghiệm GFR thấp hơn 15. GFR chỉ thể tích máu (tính theo mi-li-lit) lọc qua tiểu cầu thận trong 1 phút. Có 2 loại rửa thận: rửa thận qua đường tuần hoàn và rửa thận qua màng ruột. Chi tiết rửa thận trình bày trong mục sau.

5) Thay thận (cũng gọi là ghép thận) là cách trị liệu tốt nhất cho bệnh suy thận mạn tính ở giai đoạn 5. Thận ghép sẽ hoạt động gần như tương đương với thận khỏe mạnh. Khi chưa xin được thận để thay thế, bệnh nhân áp dụng rửa thận. Chi tiết thay thận trình bày dưới đây.

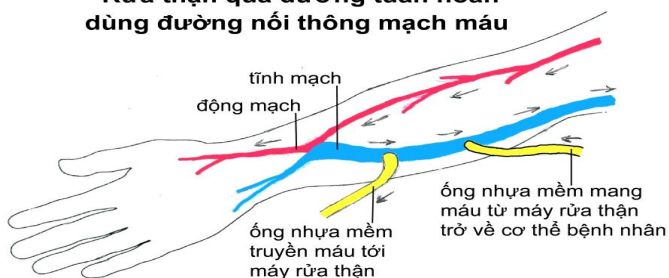
Rửa thân qua đường tuần hoàn

Đại cương

Phương pháp này dùng máy rửa thận gồm 2 ngăn, có một màng mỏng phân cách hai bên. Màng này có nhiều lỗ nhỏ li ti là nơi mà nước và hóa chất có thể ngấm qua được. Ngăn số 1 của máy rửa thận chứa máu bệnh nhân, ngăn số 2 chứa dung dịch rửa thận gồm có nước và hóa chất thích hợp cho từng bệnh nhân.

Máu bệnh nhân truyền vào đầu ngăn số 1 rồi thải nước và hóa chất dư qua màng ngăn cách trong khi di chuyển tới cuối ngăn này, sau đó được truyền trở lại cơ thể bệnh nhân. Đôi khi, máu bệnh nhân cũng cần thu nhận một vài hóa chất mà cơ thể họ bị thiếu sót do suy thận. Các hóa chất này được pha trộn trong dung dịch rửa thận bên ngăn 2 sẽ thấm qua màng ngăn cách nhập vào máu bệnh nhân.

Rửa thận qua đường tuần hoàn dùng đường nối thông mạch máu

Mục đích rửa thận:

- Thay thế chức năng của thận
- Điều hòa huyết áp
- Tăng tuổi thọ cho bệnh nhân

Bệnh nhân rửa thận phải dùng thuốc loãng máu hoặc thường xuyên xuyên hoặc riêng trong mỗi buổi rửa thận để tránh máu đông đặc trong máy rửa thận.

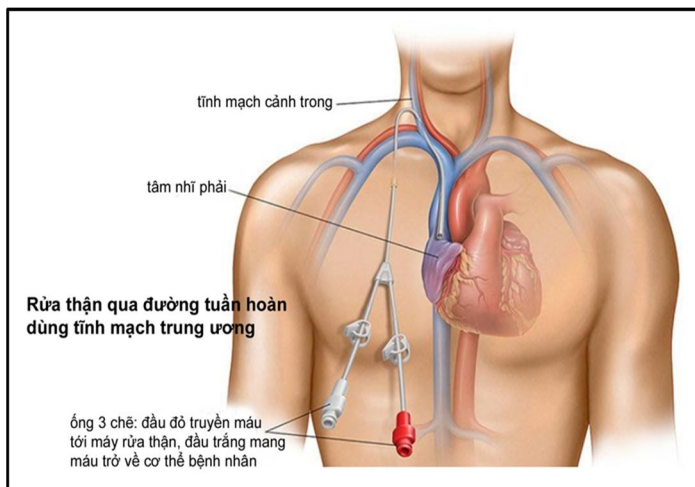
Thông thường bệnh nhân rửa thận qua đường tuần hoàn cần áp dụng phương pháp này 3 lần một tuần, mỗi buổi rửa thận kéo dài từ 3 tới 5 tiếng đồng hồ.

Nơi nào trong cơ thể lấy máu để truyền qua máy rửa thận

Có 2 cách lấy máu bệnh nhân truyền qua máy rửa thận: hoặc dùng đường nối thông động mạch với tĩnh mạch, hoặc dùng một tĩnh mạch trung ương.

1) Dùng đường nối thông động mạch với tĩnh mạch: tất nhiên phải giải phẫu để tạo ra đường nối này. Mục đích tạo đường nối mạch máu là khiến cho một khúc tĩnh mạch có áp suất cao hơn bình thường, do đó máu lưu thông nhanh hơn trong máy rửa thận nên việc rửa thận được hữu hiệu hơn.

Thông thường dùng động mạch tại cổ tay, ở bên phía xương quay của cẳng tay, mổ và may cho ăn thông với tĩnh mạch lân cận. Đôi khi phải dùng động mạch đùi ở vùng bẹn.

Thời gian để cho đường nối thông mạch máu lành hoàn toàn và để tĩnh mạch nơi đó phát triển cho thích nghi với áp suất cao, thường thường cần tới 3 tháng. Nếu có thể tạo đường nối thông mạch máu khi bệnh nhân suy thận sắp qua giai đoạn 5, để lồi 6 tháng sau mới sử dụng thì còn tốt hơn nữa.

2) Dùng một tĩnh mạch trung ương: dùng kim đặt trong lòng ống nhựa mềm chích xuyên qua da vùng cổ rồi xuyên qua thành một tĩnh mạch trung ương, sau đó rút kim ra mà để ống nhựa lại khiến máu trong tĩnh mạch này truyền ra được tới đầu ống nhựa ở bên ngoài.

Rửa thận dùng tĩnh mạch trung ương kém hữu hiệu so với phương pháp dùng đường nối thông mạch máu là vì áp suất máu trong tĩnh mạch trung ương thấp hơn áp suất tại đường nối thông mạch máu khiến máu lưu thông chậm hơn trong máy rửa thận.

Rửa thận dùng tĩnh mạch trung ương có thể áp dụng tạm thời trong khi chờ cho đường nối thông mạch máu lành hoàn toàn, hoặc phải áp dụng lâu dài nếu không tạo được đường nối thông mạch máu.

Ống nhựa đặt trong tĩnh mạch trung ương có loại mỗi tháng phải thay một lần, có loại dùng tới 1 năm mới phải thay.

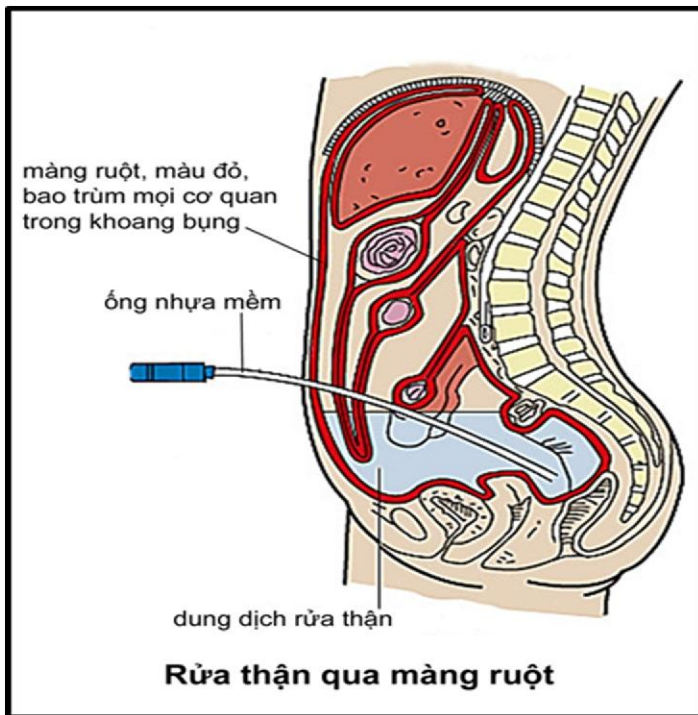
Biến chứng tại nơi lấy máu truyền qua máy rửa thận

- Nhiễm trùng
- Nghẹt đường nối thông mạch máu
- Máu đông đặc cục bộ
- Phình mạch tại đường nối thông mạch máu

Biến chứng của sự rửa thận

Huyết áp thấp, có nhiều lý do: xáo trộn lượng nước và hóa chất trong máu, suy thận khiến bệnh tim mạch trở nặng, nhiễm trùng, dị ứng.

Các triệu chứng sau đây có khi do hóa chất không điều hòa gây ra, có khi không biết lý do: môi bấp thịt chân, chuột rút, ngứa, ói mửa, nhức đầu.

quan trọng hơn hết là áp dụng kỹ thuật vô trùng. Chỉ cần tuân thủ mọi chỉ dẫn của chuyên viên là thực hiện được.

Khi áp dụng đúng cách thì 2 cách rửa thận đều có hiệu lực ngang nhau.

Rửa thận qua màng ruột lại chia ra 2 cách: hoặc dùng máy bơm và hút dung dịch rửa thận hoặc không dùng máy.

Nơi truyền dung dịch rửa thận vào khoang bụng

Phải giải phẫu để luồn qua thành bụng 1 ống nhựa nhỏ và mềm, đầu trong ống này đặt tại khoang chậu, lỗ cắt thành bụng ngang tầm rốn, xa hay gần rốn tùy trường hợp. Phần ống phía ngoài da dài lối 30 phân và có nắp đậy kín. Khoảng 2 tuần lễ sau khi giải phẫu thì vết mổ lành, các mô dính sát vào ống truyền này nên không có khe hở giữa ống truyền và thành bụng. Khi đó bắt đầu dùng ống truyền để rửa thận được.

Rửa thận qua màng ruột không dùng máy

Sự rửa thận này gồm 2 cách là liên tục và gián đoạn.

1) Rửa thận liên tục qua màng ruột: Treo bình dung dịch (đựng lối 3 lit) cao hơn giường nằm lối 1 mét, nối ống truyền của bình này với ống truyền tại thành bụng để mang dung dịch rửa thận vào khoang bụng bệnh nhân. Khi truyền hết bình dung dịch thì gỡ ống của bình truyền và đậy kỹ nắp ống truyền tại thành bụng bệnh nhân. Khi đó, bệnh nhân tự do hoạt động như bình thường.

Ban ngày thì lối 4 tiếng đồng hồ lại xả dung dịch rửa thận cũ và thay thế bằng dung dịch mới.

Ban đêm thì truyền dung dịch rửa thận khi bệnh nhân lên giường ngủ rồi thay dung dịch mới vào buổi sáng. Có thể chờ ăn điểm tâm xong rồi thay dung dịch rửa thận cũng vẫn an toàn.

2) Rửa thận gián đoạn qua màng ruột:

Phương pháp này sử dụng khi cần rửa thận mau lẹ. Dung dịch rửa thận phải làm nóng tới 37 độ C và chỉ giữ trong khoang bụng lối 30 tới 40 phút mà thôi. Như vậy có thể rửa thận nhiều lần trong một ngày.

Tiên lượng

Bệnh nhân rửa thận qua đường tuần hoàn có tỷ số tử vong lối 20% mỗi năm. Tuy nhiên, họ thường sống thêm được trung bình là 7 năm sau khi bắt đầu rửa thận.

Người bị bệnh tiểu đường có tỷ số tử vong cao hơn nữa.

Đa số tử vong do bệnh tim mạch.

Rửa thận qua màng ruột

Đai cương

Trong cơ thể chúng ta, màng ruột bao phủ mọi cơ quan trong bụng và chứa rất nhiều mạch máu nhỏ. Thành các mạch máu này và màng ruột đều có những lỗ nhỏ li ti là nơi mà nước và các hóa chất có thể thấm qua được.

Như vậy thì màng ruột cũng giống như ngăn số 1 của một máy rửa thận thiên nhiên. Ta chỉ cần truyền dung dịch rửa thận vào khoang bụng (giống như ngăn số 2 của máy rửa thận) rồi giữ dung dịch này trong đó một thời gian là thực hiện được sự rửa thận. Sau ít tiếng đồng hồ là lúc thay thế dung dịch rửa thận cũ bằng dung dịch mới.

So sánh với sự rửa thận qua đường tuần hoàn thì rửa thận qua màng ruột:

- Hoạt động chậm hơn nhưng lại dễ thích nghi cho cơ thể bệnh nhân.
- Cách thức sử dụng giản dị nên dùng được tại gia, dễ sắp đặt cho bệnh nhân.
- Tránh được các khó khăn khi phải xâm nhập mạch máu.

Tuy nhiên, bệnh nhân hoặc thân nhân của họ phải trực tiếp tham dự để tiếp tay với nhân viên y tế trong mỗi buổi rửa thận qua màng ruột. Điều

Rửa thận qua màng ruột dùng máy

Máy bơm và hút dung dịch rửa thận được điều chỉnh để mỗi đêm tự động thay thế dung dịch rửa thận nhiều lần. Dung dịch thải có ống truyền đổ xuống cầu tiêu, dung dịch mới đựng trong bịch lớn.

Ban ngày có thể ngưng rửa thận hoặc liên tục giữ dung dịch rửa thận mới trong khoang bụng từ sáng tới tối, tùy theo nhu cầu của bệnh nhân.

Biến chứng của sự rửa thận qua màng ruột

- Viêm màng ruột: Bệnh nhân nóng sốt, đau bụng, buồn ói. Dung dịch rửa thận thải ra bị vẩn đục.

- Nhiễm trùng thành bụng nơi đặt ống truyền: mô chung quanh ống truyền đỏ, nóng, sưng, đau.

Chẩn đoán: lâm sàng, cấy vi khuẩn.

Trị liệu: trụ sinh phối hợp. Nếu qua 5 ngày trị liệu mà không có hiệu quả thì phải rút bỏ ống truyền nơi thành bụng.

Thay thận

Đại cương

Suy thận mạn tính tiến triển tới giai đoạn 5 là lúc phải thay thận. Tất nhiên cần có thận mới do người tử vong hoặc người khỏe mạnh tình nguyện cho và thận mới này phải thích hợp với cơ thể của bệnh nhân. Nếu chưa có thận để thay thế thì bắt đầu rửa thận để chờ đợi. Thay thận áp dụng kỹ thuật giải phẫu gọi là cấy ghép.

Bệnh nhân nào gặp phải những điều cấm kỵ sau đây không được thay thận:

- Bị ung thư
- Bị bệnh tim mạch nặng
- Bị tiểu đái tháo đường không trị liệu đúng theo tiêu chuẩn
- Tuổi già (trên 70 tuổi)

Nguồn thận để cấy ghép

Có 2 nguồn thận cho để cấy ghép:

- Người tử vong do tai nạn hay bệnh tật mà thận còn tốt, khi trước có ghi giấy tình nguyện hiến nội tạng, hoặc không ghi giấy nhưng thân nhân sẵn sàng hiến nội tạng. 60% các thận ghép thuộc loại này.

- Người khỏe mạnh tình nguyện cho 1 quả thận (40% các thận ghép). Bác sĩ phải khám sức khỏe cho người hiến thận để chắc chắn là 2 quả thận đều hoạt động bình thường và họ không bị bệnh mạn tính: huyết áp cao, tiểu đường, ung thư.

Giải phẫu cấy ghép thận

Thận mới lấy ra khỏi cơ một dung dịch lạnh chứa hóa chất thích hợp, sau đó bảo quản trong nước đá. Thận mới này phải cấy ghép trong vòng 24 tiếng đồng hồ sau khi mang ra khỏi cơ thể người cho.

Thận mới sẽ đặt ở một bên khoang chậu của bệnh nhân, các mạch máu nối vào mạch máu ở kế bên, niệu quản nối vào bàng quang bệnh nhân hoặc nối vào niệu quản của thận cũ. Thông thường không cần cắt bỏ thận cũ.

Bệnh nhân sẽ phải dùng thuốc chống miễn nhiễm thường xuyên để tránh cơ thể loại bỏ thận mới.

Biến chứng sau khi cấy ghép thận

1) Cơ thể loại bỏ thận cấy ghép: Lối 20% bệnh nhân được ghép thận sẽ có phản ứng loại bỏ thận mới.

Trị liệu phản ứng này dùng steroids hoặc kháng thể chống tế bào bạch huyết.

Nếu trị liệu không có kết quả thì bớt dần thuốc chống miễn nhiễm và rửa thận để chờ có thận mới khác.

2) Thận ghép lại bị suy mạn tính: Điều này có thể xảy ra 3 tháng sau khi ghép thận.

3) Thận ghép bị ung thư: Thận ghép rất dễ bị ung thư. Nguy cơ này tăng lên gấp 10 tới 15 lần so với người bình thường, do dùng thuốc chống miễn nhiễm lâu dài gây ra.

Ngoài ra, bệnh nhân được ghép thận cũng dễ bị ung thư da.

Tiên lượng

Tiên lượng về bệnh nhân được ghép thận: sau 1 năm, số tử vong từ 2% tới 5%.

Tiên lượng về thận ghép:

- Sau 1 năm: từ 6% tới 12% thận ghép bị cơ thể bệnh nhân loại bỏ hoàn toàn.
- Kế tiếp: mỗi năm từ 3% tới 8% thận ghép bị loại bỏ.

Đối chiếu danh từ y học Việt-Anh

Suy thận mạn tính

Chronic renal failure

Suy thận cấp tính

Acute renal failure

Rửa thận

Dialysis

Rửa thận qua đường tuần hoàn

Hemodialysis

Máy rửa thận

Dialyser

Rửa thận qua màng ruột

Peritoneal dialysis

Rửa thận qua màng ruột không dùng máy

Manual peritoneal dialysis

Rửa thận qua màng ruột dùng máy

Automated peritoneal dialysis

Thay thận (hoặc cấy ghép thận)

Kidney transplantation

Người chết cho thận

Cadaverous kidney donor

Người khỏe mạnh cho thận

Living kidney donor

Cơ thể loại bỏ thận ghép
Rejection of the transplanted kidney
Tiên lượng
Prognosis

*Mùa Thu Lá Đỏ***

*Mùa Thu lá đỏ muôn trùng
Hồn ai lạc bước vào vùng nhớ thương.
Tình trần còn mãi tơ vương
Đường trần còn gọi niềm thương vụn sầu.*

*Thu đi cho lá phai màu.
Thu về cho lá nhuộm màu đau thương
Lià cảnh lòng mãi vấn vương
Trong cơn gió lộng, tựa nương nơi nào?*

*Gọi thu cho lá ươm sầu
Dấu tình trên lá, ứa màu sắt son
Tình phai khi đá chưa mòn
Lệ tình buồn đẫm, ướt mòn bờ mi.*

*Lá sầu còn ngậm lối đi
Đường xưa hoang vắng còn ghi cuộc tình
Đường đời vẫn lắm điều linh
Lòng người lá úa, cuộc tình hư không*

*Thôi hồn đừng mãi đợi trông
Mùa thu không úa, trăng tròn chẳng vơi
Trăng thu nay khuyết giữa trời
Ngày rằm lại tỏ, rạng ngời không gian*

*Đường đời dù lắm gian nan
Sóng đời dù có trăm ngàn khổ đau
Sắt son nguyện chẳng phai màu
Tình người xin giữ, ngàn sau vẹn tuyền*

Trần Việt Cường

*** Mùa Thu Lá Đỏ được dệt lên từ những hư cấu của ngôn từ
để mong vượt trên những bi lụy của đời thường*

Bạn ra đi mùa thu

Tạ Văn Luân

Đề tưởng nhớ Y Sĩ Thiếu tá Đoàn Văn Bá, SĐ Dù, QL VNCH

Như một chiếc lá vàng rơi êm ả giữa trời thu, Bạn chào tay cõi Tạm Dung này để đến một bến bờ, nơi không có mùa Đông mùa Hạ hoặc mùa Thu, mà có thể là một mùa Xuân Vĩnh Cửu, nơi Bạn sẽ tay bắt mặt mừng YK65 Lê Hữu Sanh, Nghiêm Sĩ Tuấn, Thái Minh Hồng, Đinh Huỳnh Thu, Lương Bá Tín, Nguyễn Mạnh Lưu, Nguyễn Văn Lâm, Đặng Đông Mỹ, Mạnh Xuân Văn, Mạch Phước Hưng, Đặng Ngọc Cương, Nguyễn Sơ Đông, Trần Đoàn. Bạn cũng biết là để tên Trần Đoàn ở cuối để nhớ Bạn khoe các bức ảnh chụp Bạn đang massage để nó bớt mỏi. Nhưng từ nay thì không cần nữa. Nó chạy nhanh hơn lúc nhảy saut dù.

Và Bạn gặp lại con Bạn, đứa con trai duy nhất Bạn mất sau khi nhập viện BV Nhi Đồng cùng em gái, cháu Trang, vì chứng Sốt Xuất huyết vài ngày sau 30 tháng tư, trước khi Bạn đi tù. Sau khi “được Cải Tạo” về, Bạn mất thêm Phần Nửa Thương Yêu của Bạn. Từ dạo ấy, Bạn và bé Trang sống ung dung trong một phòng vừa là phòng khám, vừa là phòng ngủ ở một BV trong Chợ Lớn cho tới ngày vượt biên. Rồi Bạn kể lúc học lại ở Kaplan Center, FMG's các nước khác bu Bạn hỏi những câu không có trong Kaplan's. Thế là Bạn giảng giải rõ ràng từ A tới Z, ngắn gọn hơn Harrison Textbook. They called me god, Bạn kể. Mà thật, cả hai điểm ECFMG và FLEX đều trên 80.

Ấy thế mà đi interview rất nhiều nơi mà chưa nơi nào gặt đầu. Họ bảo English của Bạn còn nặng European accent. Như Hoàng Thi Thơ giới thiệu chương trình (MC) Đại Nhạc Hội bằng Anh ngữ, vì Hoàng Thi Thơ trước là Giáo sư dạy Pháp văn. Cho đến trạm cuối cùng là VA Hospital, DC. Bạn kể Interview Team Chief was a Medical Corps Doctor in VN war. Ông xem Hồ Sơ rất kỹ và hỏi History của chiếc huy chương Ngôi Sao Đồng, Bronze Star do Quân Đội Mỹ cấp. Bạn kể những ngày đầu tiên trong trận Mậu Thân tại Huế, Bạn trốn trong Câu Lạc Bộ Sĩ Quan cho đến khi TQLC Mỹ giải tỏa vùng VC Tạm Chiếm, Bạn vui sướng hãnh diện tình nguyện đến Trung Tâm Lỵ Thương và Săn Sóc Tuyển Đầu, thuộc Lực Lượng Giải Toã Thủy Quân Lục Chiến

Mỹ, làm việc ngày đêm. Vì Thương Binh về nhiều, Bạn cũng phải giúp BS Mỹ chu toàn First Aids of wounds. Không thấy đối, chỉ uống bột trái cây hòa với nước của Quân Đội Mỹ. Cho đến khi phòng tiếp liệu Pharmacy báo cáo nhiều thuốc gần cạn kiệt, IV Solutions và Băng Băng. Không ai biết chừng nào tiếp liệu Mỹ sẽ tới. Bạn không nhớ có liên lạc với QYV Nguyễn tri Phương hay không, nắm sát Đồn Mang Cá, Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn Một Bộ Binh. Bạn nghe kể lại ngay đêm đầu tiên VC đã vào sát hàng rào QYV, nhưng gặp sự chống trả mãnh liệt buộc chúng phải rút lui. Nhưng QYV Huế ở sâu trong Đại Nội nơi mà TQLC Mỹ chưa vào được, cứ sáng đơn vị tiền phương tiến được vài mươi thước, chiều lại rút về gần sông Hương, có thể chấp nhận nhiều thương vong cho nên Cấp trên bác bỏ kế hoạch này. Không thể đứng nhìn Thương Binh được chuyển về Trung Tâm trong tình trạng shock nặng mà không có thuốc chữa. Nhưng Bạn không chịu thua trước tình trạng cực kỳ khó khăn và nguy hiểm, nghĩ đến vài giờ Ngưng Bắn vào mỗi buổi sáng, một thỏa ước không thành văn giữa Hai Bên, Bạn cùng một nhóm nhỏ staff, sáng hôm sau, hòa vào dòng người tị nạn, đến được Kho Quân Dược rồi hì hục khâu về những thùng Saline, Ringer Lactate, băng băng... trước sự ngạc nhiên và thán phục của Cao Cấp.

Bạn kể, BS interviewer tỏ ra rất hài lòng và hứa sẽ chuyển lên Chairman of Internal Medicine Program. Thế là Bạn được nhận vào Internal Medicine ở VA Washington DC.

Thế là Bạn cùng bé Trang ung dung lái chiếc Pinto đời cuối 60 từ San Jose, CA trực chỉ DC. Bạn kể bé Trang hỏi bố lúc make hotel reservation, bố nhớ chọn phòng có hai giường cho tiện. Bạn trả lời “không chi mô”, tới đâu hay tới đó. Tới Đâu. Quo Vadis? Tiền dành dụm chỉ đủ để tune up con ngựa già, sắm áo ấm cho bé Trang, còn phải đồ xăng dọc đường, còn đâu nữa để mượn hotel dù là hotel một sao hay motel hay hostel. Thế là mỗi ngày chờ chiều xuống, hai bố con tấp vào Rest Areas, ăn qua loa cho có buổi cơm chiều để chờ springler system phun nước, chọn vòi nước nào khuất nhất để uống. Bé Trang đi ngủ sớm chọn băng sau. Cảm thấy thật thư thái, ít có dịp như đêm nay, Bạn kể, trong không gian hiu quạnh chỉ có âm thanh của bao côn trùng hòa điệu với bầy chim ăn đêm hay vài thú lặc đàn, rồi Bạn nhìn lên vòm trời đầy sao, chọn cho mình một vì sao sáng nhất mong là Lucky Star như chàng chăn cừu trong Les Etoiles của A. Daudet hằng đêm cầu mong có một vì sao cho mình. Rồi ước mơ đó trở thành hiện thực khi cô gái xinh xắn, diệu hiền hằng ngày, mang thức ăn từ nông trại từng bước leo lên đỉnh đồi để gặp chàng. Và đêm đó, một vì sao đã rơi vào vòng tay yêu đương của chàng chăn cừu may mắn hạnh phúc, đó là con gái của ông chủ nông trại. Bạn kể Bạn cũng may mắn gặp người bạn đời mới của Bạn trong thời gian tu luyện. Thời gian qua mau cho những người những ngày. Bạn hoàn tất Internal Medicine rồi Nephrology. Bạn xác nhận chỉ có Bạn là

Nephrologist VN trong vùng.

Vậy Bạn là một ông chồng thật hạnh phúc bên một đấng phu nhân đẹp xinh, hiền thực, đảm đang, tận tụy hy sinh hết cuộc đời săn sóc chồng con. Hai con Bạn, Trang và Sarah, đã trưởng thành tương lai ổn định. Bạn cứ thông dong nơi cõi Vĩnh Hằng.

Chúng tôi, toàn khoá YKSG 65 thành kính phân ưu cùng Gia Quyển Bạn, BS Đoàn Văn Bá, và cầu mong Gia Quyển Bạn bảo trọng sức khoẻ. Mong thay.

Tạ Văn Luân

Được Tin Buồn

**BS Đoàn Văn Bá
YKSG 65**

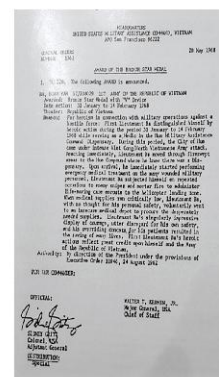
**Nguyên Y Sĩ Trưởng BV Đỗ Vinh, SD Nhảy Dù
Nguyên Chỉ Huy Trưởng BV 8 Dã Chiến,
QLVNCH**

**Đã tạ thế ngày 23 tháng 9 năm 2020 tại Virginia,
USA**

Hưởng Thọ 83 tuổi

**Thành Kính chia buồn cùng Chị Nguyễn Thị
Mộng Xuân, BS Bá phu nhân, và Tang Quyển
Cầu nguyện Hương Linh BS Bá sớm siêu thoát về
Cõi Vĩnh Hằng,**

BS Tạ Thanh Luân và Gia Đình

Bản tuyên dương công trạng Y sĩ Trung Úy Đoàn Văn Bá khi được trao tặng Anh Dũng Bội Tinh Ngôi Sao Đồng của Quân Đội Hoa Kỳ. (1)

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT VỀ “BLACK LIVES MATTER”

BS Nguyễn Tiến Cảnh, MD

Nhiều người cho đến giờ vẫn chưa hiểu biết tường tận vấn đề *Black Lives Matter* (BLM). Họ không biết là nhiều người ở Mỹ và cả thế giới Tây Phương đang lợi dụng vấn đề *Black Lives Matter*. Người ta thích phô trương, trưng ra trước công chúng cái bảng hiệu bề ngoài là ba chữ **Black Lives Matter** nhưng bên trong ẩn chứa nhiều mục đích sâu xa thâm kín khác.

Phong trào BLM đã có từ năm 2014, cũng một cảnh sát da trắng bắn một tên da đen Michael Brown vì tội tấn công và ăn cướp ở Ferguson, Mo. Vụ George Floyd chỉ là cái cớ làm cho nó bùng phát trở lại. Lúc đầu, nhiều người vì thiện ý muốn biểu lộ tình đoàn kết với những người bị đối xử bất công vì thiên kiến và kỳ thị. Đó là một ý nghĩ và tình cảm tốt đáng ca ngợi. Nhưng yểm trợ, giúp sức cho cái cớ đặc biệt này đã vượt quá xa ba chữ Black Lives Matter là tạo ra nhiều xáo trộn, bất ổn, tội ác và vô đạo đức trong xã hội và toàn thể đất nước.

KHẨU HIỆU MANG TÍNH GIẢ TẠO VÀ PHỈNH GẠT

Cái khẩu hiệu BLM này đã gây chấn động lòng người nhưng lại là giả tạo và phỉnh gạt, để đánh lừa người nghe khiến người ta lầm tưởng là đúng; vô hình chung nó đã yểm trợ và cổ động cho một sự dối trá. Vậy khi nói Mạng Sống Người Da Đen Là Quan Trọng (BLM) thì có gì là sai trái và nó không quan trọng sao? Dĩ nhiên là có! Bởi vì mạng sống con người, dù là đen, trắng, vàng, đỏ, nâu... bất kể nguồn gốc, chủng tộc, ngôn ngữ, nơi sinh sống, tất cả đều quan trọng như nhau, đã được Liên Hiệp Quốc công nhận qua bản tuyên ngôn quốc tế về Nhân Quyền. Ngoài ra theo Kito Giáo thì mọi người đều được Thiên Chúa tạo dựng nên giống như hình ảnh Người (St 1:26-27); tất cả đều là anh chị em một nhà, là con một cha chung ở trên trời (Ga 15:15). Nhưng nêu ra Kinh Thánh như vậy có thể bị mất việc, bị đuổi sở làm hoặc nặng hơn thì bị tù, đưa đi lưu đày khổ sai...?

Sự thật là những thống kê và quan sát hiện nay đã cho thấy nó không giống như cái danh xưng của bảng hiệu đã nêu lên trong câu chuyện; và nhà bình luận thời sự radio và TV Larry Elder, bảo thủ, một luật sư da đen chuyên về dân quyền cùng nhiều người khác đã từng nêu vấn đề này ra nhiều lần. (Coi bài creators.com/read/larry-elder/06/20/the-george-floyd-riots-wheres-black-lives-matter-when-you-need-them).

Có thể người ta không biết hay cố ý quên là trong hung hăng chống đối chủ nghĩa kỳ

thị dân da đen và những kỳ thị nhắm vào những dân tộc thiểu số khác trong lịch sử Hiệp Chúng Quốc và những quốc gia khác thì những điều kiện ứng xử với những giới này đã thay đổi rất nhiều và rộng lớn từ nhiều thập niên trước.

Dĩ nhiên là nạn kỳ thị chủng tộc vẫn còn thấp thoáng đâu đó trong một số ít nơi nhưng hiện nay đã bị chính thức kết án một cách rộng lớn và gay gắt. Shelby Steele, một cựu chiến binh của phong trào dân quyền và là tác giả nhiều sách bán chạy nhất (best seller), trong một cuộc phỏng vấn ngày 7 tháng 6 năm 2020 đã phát biểu: “*Sự thật của vấn đề là dân da đen không bao giờ bị đàn áp ít hơn ngày nay / The truth of the matter is blacks have never been less oppressed than they are today*”.

Điều chắc chắn và hiển nhiên là trong số hàng ngàn cảnh sát giữ trật tự an ninh quốc gia, không ai chủ trương đối xử bất công nhắm vào dân da đen, và số cảnh sát là người da đen cũng rất nhiều. Một nguy hiểm tai hại hơn nữa là tội ác đã thường xuyên xảy ra giữa những người da đen với nhau ở ngay chính trong xã hội và cộng đồng người da đen; và những vụ phá thai hủy hoại sự sống hài nhi da đen cũng lại rất nhiều và chiếm đa số.

MỘT TỔ CHỨC CÁCH MẠNG MARXIT, CỘNG SẢN, KHỦNG BỐ VÀ LẬT ĐỔ

Câu nói rất phổ thông này (BLM) hiện đang tôn vinh và giúp tài chánh cho tổ chức yểm trợ phong trào *đ. ng tình luyến ái và đôi giống* pro-LGBTQ (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and Queer (or Questioning), một tổ chức Marxist liên kết với bọn khủng bố nhằm mục đích phá hủy văn hóa gia đình và văn minh Tây Phương.

BLM đã được khơi động và lèo lái bởi phe cực tả / Antifa. Web site của nhóm này đã công khai nhận mình là “*đồng tình luyến ái và khuyến khích đôi giống*”, đã phá hủy cấu trúc truyền thống tươi đẹp của gia đình. (Coi Blacklivesmatter.com/what-we-believe/).

Black Lives Matter supporters protest June 7, 2020, in Miami, Florida.

Tổ chức này vinh danh và khuyến khích hành động giết cảnh sát, chống Tư Bản chủ nghĩa, cổ vũ Chủ Nghĩa Xã Hội và chế độ Cộng Sản, coi Cộng Sản là một thành phần liên minh của phong trào BLM. (Xem its policy platforms at m4bl.org).

Năm nay BLM đã ký kết với nhiều nhóm khác của liên minh này trong việc kêu gọi “Cắt Giảm Ngân Sách Cảnh Sát” (Defund the police).

Tưởng vậy là đã tội tề đủ rồi. Nhưng ai dè BLM hiện lại còn là công cụ nằm trong kế hoạch của một tổ chức vô vụ lợi khác gọi là *Ngàn Giòng thác / Thousand Currents*, là nơi nhận và quản trị việc gây quỹ của BLM. Phó chủ tịch của Thousand Currents là Susan Rosenberg, một tay khủng bố đã bị án tù và nằm tù 16 năm trong nhà tù liên bang trước khi được TT Bill Clinton ân xá vào ngày cuối cùng của nhiệm kỳ tổng thống. Thêm vào những bằng cứ hiển nhiên trên, cựu Ủy Viên Cảnh Sát Nữ Ước (commissioner) Bernie Kerik là người có liên hệ đến vụ việc này đã cho biết BLM là một nhóm cách mạng Marxists chủ trương lật đổ chính quyền hợp pháp của chúng ta. (Coi “*Exposing Black Lives Matter’s Ties to Convicted Domestic Terrorist*,” FoxNews.com, July 9, 2020).

Phong trào đã được trang bị dụng cụ để cướp bóc và phá hủy tài sản của người dân và nhà nước trong những tháng trước đây. Dĩ nhiên nhiều người ủng hộ BLM sẽ nói là không phải tất cả mọi người đều như vậy và họ không khuyến khích nhóm BLM đặc biệt này làm như thế, mà chỉ nhập bọn và dùng khẩu hiệu BLM để hô hào đứng lên chống lại chủ trương kỳ thị người da đen. Tuy nhiên dù với mục đích gì đi nữa, chủ trương tuyên truyền và yểm trợ cái lý có đó là đã coi thường pháp luật và cổ vũ cướp bóc, bạo loạn, phá hoại và phá rối trật tự an ninh quốc gia rồi.

Nó cũng khuyến khích nhiều người trong chính quyền ở mọi cấp bậc đứng lên xếp hàng cùng với BLM, hô hào các công ty và cơ quan trợ giúp tiền bạc cho tổ chức. Hàng triệu dollars đã đổ vào cho cái tổ chức mà BLM đang cổ vũ với những lý do của phe cực tả mà Thousand Currents đã cật lực tán trợ. BLM không đơn giản chỉ là một khẩu hiệu bề ngoài có vẻ thiện ý, nhưng bên trong còn là dụng cụ của chương trình gây quỹ của phe cấp tiến cực tả - một chương trình được hậu thuẫn bởi câu nói để đời đó nhưng giả hiệu, đầy tính lừa đảo, phỉnh gạt đã được công bố và diễn nghĩa sai lầm hiện vẫn còn đang tồn tại.

KHẨU HIỆU THÌ XÂY DỰNG NHƯNG HÀNH ĐỘNG LẠI PHÁ HOẠI

Cái tên của khẩu hiệu thì hay nhưng với những hàm ý mập mờ cuối cùng đã làm khổ nhiều người, gồm cả

những người thiện ý, những người cần được nâng đỡ. Những tổn hại mà họ gây ra đã làm cho xã hội bất ổn và phân hóa. Chủ trương và cổ động cắt giảm ngân sách cảnh sát sẽ làm cho tình trạng tội ác trở nên trầm trọng hơn, những cái chết không cần thiết ở những cộng đồng, những xóm nghèo lao động da đen trong thành phố trở thành tuyệt vọng vì mất an ninh do thiếu cảnh sát. Hành động ủng hộ BLM đã trở thành con giao hai lưỡi gây nhiều thiệt hại cho người dân trong những cộng đồng này. Đó không phải là tình yêu thật, bởi vì “*yêu thì không làm tổn thương đến người hàng xóm, đến đồng loại*”(Rm 13:10).

Mỗi nguy hiểm thực sự của tội ác nơi các cộng đồng thành phố và xóm nghèo lao động

này bây giờ lại trở thành vấn đề chính đã làm tan nát những gia đình trong cộng đồng người da đen vì thiếu bóng người cha trong gia đình. Vị lãnh đạo hoạt động dân quyền cho người da đen là ông Bob Woodson và nhiều vị khác đã đưa ra một luận chứng rất khó xử vô cùng này cho một trật tự xã hội quá tự do.

Tuy nhiên với trào lưu hiện tại gọi là coi trọng mạng sống người da đen, chúng ta lại thấy nguy cơ tình trạng gia đình của họ bị hao mòn khi mà đòi hỏi hủy bỏ cơ quan công lực giữ gìn trật tự và an ninh. Để hoàn thành những mục tiêu này họ sẽ còn gây ra nhiều đau thương và chết chóc hơn nữa.

Như vậy câu hỏi được đặt ra là mạng sống người da đen có còn được coi trọng không? Dĩ nhiên là có, nhưng con đường thực sự để đi tới đích không phải là ủng hộ, yểm trợ câu nói đầy tính kích động đó mà nhiều người đã tuyên truyền với cái lý do cực tả dựa trên dối trá sẽ làm cho nhiều người phải khổ khổ. Câu trả lời quả là đã quá rõ ràng đối với những người từng được học hỏi và biết cách sống theo luật của Thiên Chúa là *Mến Chúa Yêu Người* (Mc 12:30-31). BLM quả đã không thêm để ý, không coi trọng mạng sống của chính người dân da đen!

Cũng chẳng ngạc nhiên gì khi coi lại những quang cảnh đập phá cướp bóc ở Portland, Oregon... của “những người biểu tình phản đối mang băng hiệu ‘BLM’ ném Kinh Thánh và quốc kỳ vào những đám lửa đang phừng phực bốc cháy” (Coi Isabel Vincent, “Protestors Burn Bible, American Flag as Tensions Rise in Portland,” *New York Post*, Aug.1, 2020).

Rồi những vụ kéo xập tượng các anh hùng dân tộc, chiếm công sở, chiếm đất lập khu tự trị, đập phá tượng Chúa, chặt đầu tượng Đức Mẹ, đã thương linh mục và giáo dân trong giờ kinh lễ, bôi bẩn thánh đường là nơi tôn nghiêm thờ phượng. Để làm gì ?

Cũng không ít những vụ biểu tình bạo động và phục kích bắn giết cảnh sát như ở New York, Chicago và gần đây ở Los Angeles, California hôm thứ bảy ngày 12-9-2020. Bắn cảnh sát xong thì chạy trốn nhưng có kẻ lại đứng ra tung hô ca tụng hành động giết người kiểu ấy, nói rằng hành động như vậy là đúng, cảnh sát đáng phải chết!! Chưa hết, ngày 23-9-20 tại Louisville, KY một cuộc biểu tình bạo động có xe U Hall mang biểu ngữ, dụng cụ đến hiện trường để biểu tình chống đối, gây loạn phá rối, đã

bắn trọng thương 2 cảnh sát và làm bị thương nhiều người khác.

Song song với những cuộc biểu tình bạo động, đốt phá, cướp bóc, tấn công cảnh sát lại xuất hiện phong trào nộp tiền thế chân (bail project) gọi là *kế hoạch dùng tiền chuộc mạng khỏi cảnh tù đầy* cho những tên bị bắt mang ra tòa xét xử vì biểu tình bạo động, làm mất an ninh, gây rối trật tự công cộng, cướp của giết cảnh sát ... Đứng sau lưng kế hoạch này là những người lăm lăm nhiều quyền. Phải chăng họ là những người cầm đầu những tên bạo loạn, gây rối quốc gia? là đảng phái chính trị tranh chấp quyền lực?

LỜI KẾT

BLM là một câu chuyện thực nhưng mang nhiều kịch tính lừa đảo, phỉnh gạt mà kẻ chủ

mưu đứng sau lợi dụng để mưu cầu những mục đích thâm kín bất chính bằng những cảnh đập phá, hủy bỏ, gây xáo trộn, làm mất an ninh trật tự, thậm chí cả giết người. Họ bắt kẻ thiệt hại cho dân, cho chính những người da đen thiện tâm cả trẻ lẫn già cần có cuộc sống an bình, cho nhà nước vì an vui thịnh vượng của quốc gia.

Tất cả là tinh thần vô kỷ luật đáng kinh tởm hiện đang hoành hành tại Hoa Kỳ và rồi lây lan như cháy rừng tới những nước khác ở Bỉ, Úc, Pháp, Đức và nhiều quốc gia khác giống như dịch bệnh Covid -19 vậy. Họ làm bất cứ điều gì dù là tàn ác, vô đạo đức miễn là đạt được mục đích của họ.

Họ tuyên bố đòi công lý cho người da đen, cho một Michael Brown, một George Floyd và quì gối kính cẩn trước quan tài một tên trộm cướp nhưng lại lơ đi công bằng công lý cho những cảnh sát da đen làm việc vì công ích bị bắn chết như Đại Úy David Dorn và những cảnh sát đen trắng nam nữ khác. Công lý của họ là yểm trợ những kẻ gây rối, giết người, nộp tiền thế chân, dùng tiền chuộc mạng thoát cảnh tù đầy cho những tên thiêu thân ấy cứ thấy tiền, thấy ánh sáng đèn là nhảy vào. Công lý của họ là chính trị, là Polytics!

Phong trào đang lan rộng, cố tình làm mất uy tín, đòi hỏi giảm / cắt ngân sách và tấn công

lực lượng cảnh sát đặc trách an ninh trật tự công cộng, đòi truất phế tổng thống, lập khu tự trị đã gây chấn động toàn quốc và nhiều quốc gia. Điều gì đang xảy ra? Thế lực nào, tổ chức nào đứng đằng sau cuộc chiến Luật Pháp và Trật Tự này? Phe phái? Hận thù? Thế lực ngầm?

Tương lai Hiệp Chúng Quốc và thế giới sẽ ra sao? Hay chúng ta còn phải chờ xem kết quả cuộc bầu cử tổng thống Hoa Kỳ sắp tới vào ngày 3 tháng 11 năm 2020?

Fleming Island, Florida
Sept. 29, 2020
NTC

KHI MÀ TÍN ĐIỀU HOẠT ĐỘNG MẠNH LIỆT TRONG BÀ...

Most Rev. Charles J. Chaput, O.F.M.
Tổng Giám Mục Philadelphia
Chuyên ngữ: Nguyễn Tiến Cảnh

Lời nói trước

Không một tổng thống Hoa Kỳ nào lại bị đánh phá nhiều như Tổng Thống Donald J. Trump. Ông làm hay nói bất cứ điều gì dù tốt hay xấu, đúng hay sai đều bị báo chí phe tả chỉ trích, mà còn thêm dệt thêm hoặc cắt xén bớt đi để lấy cớ công kích ông, thậm chí có những điều bịa đặt với những lời lẽ đầy vẻ lộng ngôn. Ngay cả khi ông bị nhiễm Covid-19, có người còn mong cho ông chết. Thật là tàn nhẫn và vô luân!. Đó là sự thật. Ngay cả việc ông đề nghị các thẩm phán vào các tòa án liên bang hay tối cao cũng bị chỉ trích. Chỉ trích Trump chưa đủ thì quay ra đánh phá các vị thẩm phán được đề cử.

Phe dân chủ đã tấn công thẩm phán Brett Michael Kavanaugh khi ông được đề cử vào Tối Cao Pháp Viện, bất kể lượng tri con người. Họ ngay tạo nhân chứng để bôi bẩn cá nhân và gia đình ông. Bây giờ đến bà Amy Coney Barrett được TT Trump đề cử vào Tối Cao Pháp Viện thế chỗ của bà Ruth Bader Ginsburg mới qua đời. Đảng Dân Chủ tấn công bà Amy Coney Barrett không phải về chuyên môn của bà mà về niềm tin tôn giáo của bà, vào chính đạo Công Giáo. Đức Tổng Giám Mục Charles J. Chaput, OFM, thuộc tổng giáo phận Philadelphia, vì thế, đã lên tiếng. Dưới đây là bài lên tiếng của Đức Tổng với các thượng nghị sĩ phe Dân Chủ mà tiêu biểu là hai bà Feinstein và Harris. Xin được chuyên ngữ để rộng đường dư luận. NTC

Khi thượng nghị sĩ Dianne Feinstein muốn đốt cháy bà Amy Coney Barrett được đề cử vào Tòa

Liên Bang ba năm trước đây, và bây giờ được đề cử vào Tối Cao Pháp Viện. Bà Feinstein lo sợ vì “*Tín Điều hoạt động mãnh liệt trong bà Amy Barrett*”.

Là một thượng nghị sĩ có thiên kiến rõ ràng, bà ta e ngại chuyện đó là phải. Cuộc sống của bà Barrett cho thấy bà hiện tin tưởng và tìm cách sống những điều mà đức tin Công Giáo của bà dạy bà. Ngoài ra bà có một trí thông minh siêu phàm, một hiểu biết sâu xa về luật pháp, là một luật gia có thành tích tuyệt vời. Nói cách khác, bà là nỗi kinh hoàng cho một số loại chính trị gia phe phái.

Cứ bỏ qua một bên đi cái kiến thức nghèo nàn và thô lỗ của bà Feinstein, thì nói cho cùng bà cũng không cô đơn với cái thiên kiến mù quáng của bà. Miệt thị những ai có lòng xác tín tôn giáo mãnh liệt, nhất là đạo Công Giáo, thì là một con virus đang lây lan khắp quanh đây. Và hình như nó đang gây nhiễm một số thượng nghị sĩ thuộc đảng Dân Chủ, trong đó có Kamala Harris, đồng viện của bà Feinstein ở California, hiện là ứng viên phó tổng thống; bà này cũng nhìn thấy cái nguy cơ tiềm ẩn trong một âm mưu nguy hiểm có tính quốc gia được gọi là Đoàn Hiệp Sĩ Kha Luân Bố / Knights of Columbus.

Những lời nói của bà Feinstein đã giúp chúng ta hiểu rõ một số người trong tầng lớp chính trị của chúng ta hiện nay nhìn thế nào người Công Giáo thực sự chứ không phải những người chỉ “có cái tên” là Công Giáo. Thực vậy, bất cứ ai đã chịu phép thánh tẩy trong đạo Công Giáo thì người đó là người Công Giáo. Dưới con mắt của đảng Dân Chủ, điều đó không thành vấn đề. Nếu người ta bắt gặp bạn đang ngồi đọc kinh lần chuỗi Mân Côi một cách sốt sắng thì càng tốt hơn. Sự trung thành với văn hóa của nhiều cử tri Công Giáo trong tầng lớp lao động đã một thời nặng tính Công Giáo thì nay không còn nữa, cho dù cái đảng phái đó hiện giờ không có gì khác xưa. Là một viên chức được tuyển chọn, bạn có thể được giải thưởng do một tổ chức lớn của Công Giáo; nhưng nếu bạn là loại Công Giáo đi tìm cuộc sống dựa vào niềm tin Công Giáo liên hệ đến hôn nhân và gia đình, tự do tôn giáo, giới tính hay phá thai -thì đó lại là một vấn đề khác, như nghị viên đảng Dân Chủ Dan Lipinski đã khám phá ra chính mình bị đảng của mình loại bỏ ngay từ cuộc bầu cử sơ bộ đầu năm nay. Theo lời của tên hề Bill Maher thì một người đàn bà như bà Amy Coney Barrett, thành tích nghề nghiệp của bà có là gì đi nữa thì cũng chỉ là một “trò hề”.

Trong một thời đại lạnh mạnh, những loại tấn công như thế -chỉ thích hợp (để viết lên) với bức tường nhà vệ sinh (công cộng) hơn là một bài diễn văn đọc ở một quốc gia pháp quyền- sẽ bị coi là ghê tởm và không thích hợp. Nhưng chúng ta không sống trong một thời đại lạnh mạnh như các thượng nghị sĩ Feinstein và Harris, và ông Maher đã chứng minh rõ ràng.

Người Công Giáo ở đất nước này đã chiến đấu hơn một thế kỷ nay theo đường hướng của mình để đi vào giòng chính của Hoa Kỳ, họ đã phải trả giá

cao. Đối với những vị lãnh đạo chính trị *ti xưng mình là Công Giáo* thì họ đang nghi ngờ *đúng* là những người chẳng có niềm tin gì hết cũng không thể phân biệt được họ dựa theo quan điểm và hành động của họ; cái giá họ phải trả cũng cao. Hàng triệu người Công Giáo đã phục vụ và hy sinh để bảo vệ đất nước này, cả những tự do và cơ chế của nó. Ở thế kỷ trước, tất cả những tuyên úy quân đội được ân thưởng bội tinh danh dự đều là những linh mục Công Giáo. Một thể chế chính trị dân chủ đa nguyên đòi hỏi phải tôn trọng sự khác biệt niềm tin. Người Công Giáo không thể và cũng không được bắt buộc những người có những xác tín khác phải đồng ý với niềm tin tôn giáo của mình. Nhưng, người Công Giáo có quyền đòi hỏi sự lịch sự và kính trọng đối với các giáo huấn của Giáo Hội của họ, nhất là từ một thượng viện đã được xác quyết là có tinh thần phục vụ cho toàn thể quốc gia.

Ngày nay sự thù nghịch đối với những người ủng hộ giáo huấn Công Giáo lại chính là mối lo của mỗi người Công Giáo thực sự -và bất cứ ai tuân thủ Tu Chánh Án Thứ Nhất. Nếu tấn công niềm tin là một tiêu chuẩn có thể chấp nhận được thì hôm nay họ sẽ dùng nó để phản đối không chấp nhận những người được đề cử vào các tòa án, rồi mai ngày họ sẽ dùng để tấn công những người còn lại của chúng ta là những người bảo vệ những giáo huấn về niềm tin của chúng ta. Những gì đang xảy ra trong những cuộc điều trần tại thượng viện được chấp nhận và những tranh luận nơi công chúng về những ứng viên tòa án là một báo hiệu về những tấn công tương lai vào chính Giáo Hội và bất cứ ai là chứng nhân luân lý kiên vững của Giáo Hội. Hơn thập niên qua, chúng ta đã thấy Giáo Hội Công Giáo -và nhiều người trong số các thừa tác viên và các cơ chế của Giáo Hội- đã là đích nhắm đặc biệt về những vấn đề niềm tin.

Những ai tin tưởng vào tu chánh án thứ nhất về quyền tự do tôn giáo nên nhận thức rằng những trắc nghiệm về niềm tin chính là những tấn công về tự do tôn giáo. Và gán ghép những người Công Giáo bất đồng chính kiến với Giáo Hội là những “*người Mỹ giòng chính*” và những người Công Giáo có niềm tin vững chắc là “*những kẻ cực đoan*”-giờ đây chính là một kỹ thuật chiến tranh văn hóa phổ quát và hoàn toàn bất lương- là một trở ngại đặc biệt cho việc tự do hành đạo. Nó đặt quyền lợi của những người Hoa Kỳ vào chỗ nguy hiểm hơn bao giờ hết khi họ được đề cử vào những chức vị của tòa án.

Most Rev. Charles J. Chaput, OFM, Tổng Giám Mục Philadelphia

Sept. 28, 2020

Nguồn: [https://www.firstthings.com/web-clusives/2020/09/...](https://www.firstthings.com/web-clusives/2020/09/)

(Nguyễn Tiến Cảnh chuyển ngữ)

Nhạc vàng, nhạc đỏ... ai thắng ai?

BS Vũ Văn Dzi, MD

Lịch sử thế giới ghi rằng "khi hai nền văn minh khác nhau va chạm thì bất cứ bên nào thắng về quân sự thì cuối cùng phía nào có văn hóa cao hơn vẫn chiếm ưu thế rồi đồng hóa đối phương, tất cả chỉ là vấn đề thời gian.

Khi quân du mục Mông Cổ, nhờ đoàn kỵ binh thiện chiến và vũ khí cung nỏ composite, chiếm được phần lớn thế giới vào thời Trung Cổ rồi tìm cách vượt Vạn lý trường thành để chiếm nước Tàu. Nhưng quân Mông cổ đã sai lầm vì đã rơi vào tình trạng kẻ trên khiến dân Mông bị người Tàu đồng hóa và tiêu diệt bằng văn hóa cao hơn. Trước con số dân Hán tộc quá to lớn thì hoàng đế Hốt Tất Liệt định ra lệnh "làm cỏ" cả nước Tàu như vẫn thường làm sau khi chiếm được các lãnh thổ, đến nỗi có câu than "vó ngựa Mông cổ đi đến đâu thì cây cỏ cũng không mọc được". Nhưng phụ tá của nhà vua là Gia Luật Sở Tài khuyên can: "Đại vương chinh phục được Trung Nguyên trên lưng ngựa, nhưng đại vương không thể cai trị Trung Nguyên trên lưng ngựa..." Nhà vua nghe lời khiến sau khi leo lên ngai vàng thì chỉ một thời gian ngắn quân Mông cổ bị đồng hóa trở thành... nhà Nguyên và biến mất trên bản đồ. Sau đó đến lượt người Mãn Châu cũng vào chiếm đóng nước Tàu để rồi sau vài triều đại cũng bị văn minh Hán tộc đồng hóa khiến ngày nay đất Mãn Châu biến thành tỉnh Đông Bắc của nước Tàu, dân tộc và văn hóa Mãn gần như bị diệt chủng hoàn toàn! Các sắc tộc du mục như Khiết Đan, Nữ Trinh cũng lần lượt bị Hán hóa sau khi chiếm đóng nước Tàu để trở thành nhà Liêu, nhà Kim..

Khi quân Mông Cổ từ Trung Á vào xâm lăng Ấn Độ thì chỉ sau vài triều đại cũng bị văn hóa Aryan,

Harappan với 8000 năm văn hiến đồng hóa hoàn toàn và trở thành các triều đình Mogul. Sau đó tại các nước Ba Tư, Thổ Nhĩ Kỳ... các đoàn quân du mục từ Trung Á cũng lần lượt bị đồng hóa sau khi xâm chiếm những nền văn hóa cao hơn và lâu đời hơn.

Bài học "nhu thắng cương, nhược thắng cường" cũng diễn ra ở phương Tây khi quân dã man Wisigoths, Ostrogoths xâm lăng đế quốc La Mã thì cũng chỉ sau vài chục năm bị chinh phục bởi văn hóa La Hy rồi tạo nên các nước Pháp, Ý, Đức... ngày nay. Gần đây Stalin đem quân Cộng Sản vô thần chiếm đóng các nước Đông Âu và tìm cách tiêu diệt Thiên chúa giáo, chiếm cứ các nhà thờ và thách đố một cách hỗn lảo rằng: "Ông Giáo Hoàng có bao nhiêu sư đoàn Hồng quân?", thì cũng rơi vào tình trạng tương tự... Chỉ sau gần 50 năm, chủ nghĩa Cộng Sản Nga bị xâm nhập và thay đổi từ bên trong bởi văn hóa và tín lý Thiên chúa Giáo và cuối cùng bị tiêu diệt hoàn toàn. Ngày nay người dân Nga còn sùng đạo hơn các nước Tây Phương và lãnh tụ Putin làm lễ phong thánh cho gia đình Romanov bị Cộng Sản sát hại và cùng một lúc Putin được phong làm Hộ Pháp (protector of the faith) trong Chính Thống Giáo được xác nhận là quốc giáo của nước Nga!

Nhạc vàng thắng nhạc đỏ.

Năm 1975 đánh dấu một khúc quanh quan trọng của lịch sử Việt Nam khi quân CS Bắc Việt bắt ngờ

tiến chiếm miền Nam. Saigon thất thủ nhưng khi người dân chứng kiến đám quân "chiến thắng" nhưng ô hợp, nhếch nhác, thấp lùn, ốm yếu thì đều ngạc nhiên "tại sao chúng ta lại thua?". Một số người bình tĩnh nghĩ lại thì tin rằng một ngày kia miền Nam sẽ chiến thắng bằng con đường văn hóa và sẽ đồng hóa miền Bắc. Nguyên nhân là khi đất nước chia đôi vào năm 1954 thì miền Nam đã có những bước tiến mau lẹ về mọi phương diện nhất là trong 9 năm đầu, trong khi miền Bắc bị giam cầm trong "bóng tối xã hội chủ nghĩa". Mọi sinh hoạt văn hóa, nhất là lãnh vực âm nhạc bị bóp nghẹt trong khi miền Nam được tiếp xúc với những làn sóng văn minh từ bên ngoài đổ vào. Âm nhạc là thước đo chính xác nhất một nền văn hóa và không một chế độ nào có thể kềm hãm lâu dài được. Khi CS Bắc Việt vào chiếm Saigon thì đã tìm đủ mọi cách cấm đoán âm nhạc trong Nam bằng cách tịch thu, đốt phá các băng nhạc, sách nhạc và trừng phạt, bỏ tù những ai nghe và chơi "nhạc ngụy", "nhạc vàng"... nhưng không thể nào ngăn cản những thứ được gọi là "nọc độc văn hóa" của thời trước!

Đến khi nhận thức là đã thất bại hoàn toàn về kinh tế thì đảng CS đành phải bày ra trò "đổi mới", trả lại cho người dân miền Nam những gì bị cướp đoạt. Đến năm 1986 thì các loại nhạc trước năm 1975, gọi là nhạc vàng, được cho phép chơi trở lại vì bao nhiêu cố gắng áp đặt loại nhạc đỏ đều vô ích... Năm 2010 đánh dấu sự cáo chung của chế độ CS VN khi các nghệ sĩ nổi tiếng trước đây như Hương Lan, Tuấn Vũ được mời trình diễn ngay tại nhà hát lớn tại trung tâm thành phố Hà Nội.

Sau khi lật đổ triều đình Romanov của nước Nga thì Lenin đã khoe khoang "Kto Kbo?" - Ai thắng ai?? Câu nói này có thể dành cho đảng CS VN thì có lẽ đúng hơn.

BS Vũ Văn Dzi, MD.

Nhớ em trong giấc chiêm bao
 Đường xa em phải về thôi
 Em về anh nhớ mắt, môi, nụ cười
 Nhớ nhiều khuôn mặt rạng ngời
 Nhớ làn vải mỏng khiến đời u mê
 Nhớ vai nhỏ, nhớ tóc thè
 Nhớ làn môi thắm đậm mê ngọt ngào
 Nhớ em trong giấc chiêm bao
 Theo em không ngại non cao, sông dài
 Thương em vóc dáng trang đài
 Gặp em chốc lát, thương hoài ngàn năm.

TSC
 May 15, 2019

Trời Vào Thu

Trời vào thu, lá chuyển vàng ngơ ngác
 Hàng cây buồn lặng lẽ đón thu sang
 Sương mù giăng, phủ lấp ánh mai vàng
 Lòng lữ khách bàng hoàng trong cô quạnh.

Hồn ta đó, một khung trời vắng lạnh,
 Mãi mong chờ tia lửa ấm yêu thương
 Mang tình thương mong sưởi ấm đêm trường
 Trong tăm tối, những tâm hồn băng giá.

Mùa thu đến, hắt hiu từng cơn gió,
 Cho lòng người buốt lạnh giữa cô liêu
 Cho nhớ nhung mong đợi một buổi chiều
 Nơi chốn cũ, bao niềm vui trong sáng.

Mùa thu đó, mùa mây trời phiêu lãng
 Đứng lặng nhìn mây trắng giữa trời xanh
 Bay muôn phương như trao gửi tin lành
 Cho ai mãi ngóng chờ trong hy vọng.

Mùa thu đến, vàng bay theo gió lộng
 Ai sầu thương cho lá úa trên cành
 Ai âm thầm tiếc nuối những ngày xanh
 Ngày tháng đó, ôi muôn trùng thương nhớ

Mùa thu đến, trong ta bao sầu nhớ
 Dòng thời gian, hằng-chuyển, mãi về đâu
 Thôi trong ta, xóa hết nỗi u sầu
 Vì thu tới gieo tình thương muôn nẻo.

Trần Việt Cường
 Một sáng đầu thu 2020

Năm nay, vì tụi Chệt thả con cúm Vũ Hán ra làm đời sống của cả thế giới bị thay đổi tận gốc rễ. Quý vị độc giả đã biết cả rồi, ngày nào trên truyền thanh, truyền hình đều lải nhải: xứ nào bị nặng, số người bị bệnh, số tử vong, số bình phục, cãi nhau như mổ bò về các loại thuốc điều trị, và triển vọng tìm ra thuốc chủng...

Trong lúc chờ đợi thì giới nghiêm, rửa tay, dẫn cách xã hội...

Tôi xin thưa về tình hình nơi tôi cư ngụ là thành phố Mộng Lệ An, thuộc tiểu bang Quebec, Gia Nã Đại.

Trong mấy tuần lễ sau ngày Quốc Khánh của Canada, ở tiểu bang Quebec có 3 án mạng làm xôn xao dư luận:

-1) Một người tên Martin Carpentier, ly dị vợ, được phép đón 2 con gái là Norah 11 tuổi và Romy 6 tuổi đi chơi ngày 08/07, thì ngày hôm sau, cảnh sát thấy xe của ông này bị tai nạn, và cả 3 người đều mất tích. Cảnh sát và tình nguyện viên tìm kiếm rất cẩn thận, đến ngày 11/07 thì họ thấy xác 2 bé gái, mà tới 22/07, mới thấy xác của người cha, có lẽ cũng chết từ lâu. Theo cảnh sát, thì người cha giết con rồi tự tử.

-2) Ngày 23/07, một bà mẹ 36 tuổi, đâm trọng thương đứa con gái lên 6. Hàng xóm nghe tiếng hét, gọi cảnh sát: người mẹ bị bắt, bé gái được chở vào bệnh viện, nhưng không qua khỏi vì thương tích quá nặng.

-3) Ngày 28/07, bà mẹ 57 tuổi, bị đứa con trai 33 tuổi giết chết. Đứa con này có bệnh tâm thần nhẹ, bà mẹ sợ hấn ở nhà thương để mắc Covid, nên đón về nhà, và ba tháng sau thì xảy ra thảm kịch.

Như vậy là đủ bộ! Vụ thứ 3 thì rõ ràng là vì cúm Tàu, 2 vụ kia không chừng cũng có liên quan...

Khoảng giữa tháng 8, tình hình có vẻ yên tĩnh, chỉ có vài cuộc biểu tình lẻ tẻ, không đông lắm của một số người quái đản, chống đeo mặt nạ vì bắt buộc như vậy là xâm phạm quyền tự do, vì một số nhỏ nhất định cho rằng không có Covid, chính phủ chỉ bịa ra để hành dân!!

Vụ phu bến tàu đình công, không chịu dỡ hàng thì được giải quyết khá mau lẹ, chỉ độ 1 tuần là xong. Ở đây đình công như cơm bữa, dân chúng nhiều khi

chẳng thèm để ý, trừ phi đình công của Bus và Metro...

Ngày thứ bảy, 29/08, dân ở đây lại a dua, biểu tình đòi chính phủ giảm ngân sách của Cảnh sát (nhưng hờ ra một cái là mấy ông này bị gọi!) sau đó thì một đám leo lên tháo đỉnh ốc và giật xấp tượng của Sir John A Macdonald, là thủ tướng đầu tiên của Canada, bị chê là chỉ bênh vực da trắng. Khi tượng đổ xuống thì bị gãy đầu, đám biểu tình reo hò, y chang như ở Mỹ, thấy mà nản! Dân Montreal chuyên môn bắt chước, mà cái hay không học, học toàn thứ dở.

Protesters in Montreal toppled and defaced a statue of John A. Macdonald on Saturday as rallies were held in several cities to demand that police services be defunded and reformed.

Cuối tháng 8 cũng là lúc khai trường ở Québec. Dân chúng phản đối ầm lên, vì sợ con cháu bị nhiễm bệnh, tuy nhiên chính phủ không chịu nhượng bộ, và đã làm đủ những chuẩn bị vệ sinh tối đa để giữ an toàn cho sinh viên, học sinh. Xe bus thiếu nhiều, vì không được chở quá đông, chỉ tụi gia đình lại thêm việc đưa đón... Mà ở đây lạ lắm, lúc nào cũng khai trường vào cuối tháng 8, năm nay vào ngày thứ năm 27, giữa tuần! Cháu ngoại của tôi 5 tuổi, vào mẫu giáo: nhìn thẳng bé nhỏ xíu, đeo cái ba lô to hơn người, tôi vừa thương vừa buồn cười, nhớ tới cậu bé trong truyện của A. France và Thanh Tịnh. Và tôi cũng lo cho cháu, nhưng tự an ủi là lâu lâu được đi đón nó ở trường. (Ở xứ này, đó là một ân huệ cho ông bà)

Vì được bỏ giới nghiêm, bà con đổ xô tới BAR, uống rượu, đấu hát, dành nhau micro hát karaoke, bốt giữ gìn, lại thêm trường học mở cửa, trên 100 trường có ít nhất 1 học sinh bị Covid :lúc này, mỗi ngày có gần 300 người bệnh mới, nhưng may là số tử vong và số nằm bệnh viện rất ít nên chính phủ cũng đỡ lo.

Chính phủ chia tiểu bang thành 4 vùng, tùy tình trạng bệnh nhiều hay ít: nhẹ nhất là màu xanh lá cây, rồi tới vàng, cam, đỏ. Vùng tôi còn vàng... Dù làm việc khá hiệu quả, nhưng một số dân chúng vẫn bất mãn, và thủ tướng Legault bị dọa giết trên Facebook. Cảnh sát đang truy tầm tên này, vì biết đâu hắn làm thật! Mà dọa giết là một tội hình sự, có thể bị tù.

Nếu dân bất cần thì còn tha thứ được, lần này một viên chức cao cấp, bà Sylvie Parent, thị trưởng Longueuil, một thành phố phía nam của Montreal, biết mình bị Covid từ chủ nhật 06/09 mà không nói, thứ hai 07/09 là lễ lao động, ngày thứ ba 08/09, đi họp rồi mới thông báo, làm cho 15 người họp cùng phải bị cách ly!! Đây là một hành động cầu thả, vô trách nhiệm, mà không thấy ai đặt vấn đề... Nếu ông Trump mà làm vậy thì chết với tội truyền thông!!

Đầu tháng 9 có 2 nhân vật nổi tiếng qua đời, không phải vì Covid:

1) Bà Lucille Starr (2 chữ r), tên thật là Lucille Raymonde Marie Savoie, là người gốc Pháp, nhưng sinh ở Manitoba, năm 1938, mất ngày 04/09/2020 tại Las Vegas. Thật ra, lúc đầu, bà khởi nghiệp ở Vancouver, là ca sĩ hát tiếng Pháp, nổi tiếng nhất là bài Bonjour mon soleil. Bà trình diễn khắp nơi, Canada, Mỹ, châu Âu và Úc, khi về hưu thì định cư ở Mỹ.

2) Bà Aline Chrétien, phu nhân cựu Thủ tướng Jean Chrétien của Canada.

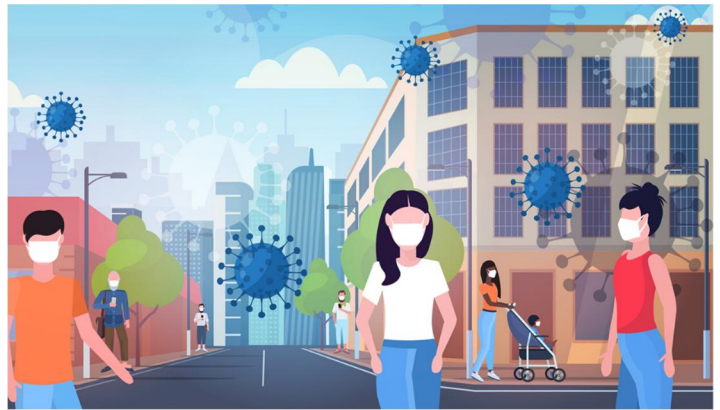
Bà tên thật là Aline Chaîné, sinh năm 1936, tại ST Boniface, Québec, mất ngày 13/09/2020, sống chung với chồng được 63 năm, là một điều hiếm có tại xứ này.

Lúc trẻ, bà là người rất đẹp, sau này vẫn đẹp lão, lúc nào cũng sống kín đáo, rất ít khi đi trước công chúng với chồng... Ông Chrétien là một Thủ tướng giỏi, giữ chức từ 1993 tới cuối năm 2003, dù bị méo mặt vì liệt thần kinh (paralysie faciale). Hồi xưa, vốn tính trào lộng, tôi gọi ông là Thủ Tướng Thờn Bơn, vì nhớ câuca dao của mình:

- Lươn ngắn thì chê trạch dài,
- Thờn bơn méo miệng, chê trai lệch mồm.

Lúc mới đầu, ở đây, mấy cụ đủ thứ bệnh, lại thiếu người săn sóc bị dính Covid trước, sau tới dân thường trẻ hơn, giờ tới lượt mấy vị có chức sắc:

- Đầu tiên là ông Yves Francois Blanchet, chủ tịch một Đảng của liên bang, nhưng chỉ hoạt động tại Québec, có tên là Bloc Quebecois, bị dính virus cùng với bà vợ. Cách đây ít lâu, một mục vô danh tố cáo trên Facebook là bị ông này xâm phạm tình dục, khiến ông ta cũng vất vả họp báo minh oan. Mà ông ta oan thật, vì mục kia lặn luôn! Ở xứ này cũng lạ, muốn bịa chuyện hại ai cũng được.

- Ông O' Tool, vừa đắc cử thủ lãnh đảng Bảo Thủ liên bang cũng bị Covid.

Vì ông thủ tướng Legault của chúng tôi đi họp, ngồi gần ông đó nên về xứ, cũng phải cách ly, may mà thử test âm tính. Nhưng chưa chắc đâu, còn phải thử lại vài lần nữa.

Lúc tôi viết những dòng này, 21/09, thì số người nhiễm bệnh hàng ngày đã lên tới 500, Montreal nặng nhất, cỡ 150, và chúng tôi được tăng mức báo động lên màu cam. Bình thường, lên thì sương, lúc này lên lại lo! Cảnh sát đêm qua đi xét tới 1500 quán bar, rất nhiều quán vi phạm quy luật vệ sinh, bị phạt khá nặng. Tụ họp trong nhà bị giảm từ 10 xuống 6, chỗ công cộng từ 250 xuống 50 chẳng biết có hiệu quả gì không. Đám cưới con người bạn tôi, dự trừ ngày 10/10 chắc phải tính lại.

Năm nay trời lạnh sớm, lúc này ban đêm nhiệt độ xuống tới 1, 2 độ C, phải trùm 2 chăn hay bật lò sưởi, hoa cỏ bắt đầu xiu, lá đã nhuộm vàng...

Nói chuyện dịch mãi cũng nhàm, tôi xin tường trình một việc làm cộng đồng người Việt Quốc Gia ở đây rất tán thưởng. Số là tại Laval, một thành phố phía bắc của Montreal, có một tiệm ăn mới mở, với cái tên quái đản là Pho Kinh Bon, do một người Việt không biết tên, và ông Tây là Guillaume Boutin làm chủ. Một cô bé Việt Nam, tên Kim Nguyễn, học ở gần đó, ghé lại ăn, thấy thực đơn ghi những món quái đản không khác gì tên tiêm: Lichi Mwa Lku, Pho Kit, Bonne Tite Nouné (Bún Thịt Nướng)... Tệ nhất là món tráng miệng Viet Kong. Cô bé 18 tuổi này tức quá, làm một kiến nghị phản đối, xin được 6733 chữ ký, gửi ông thị trưởng. Ông này khiến trách nặng nề chủ tiệm, nói rằng thực đơn đã xỉ nhục tiếng Việt và cộng đồng người Việt ở đây, khiến chủ nhân phải chính thức xin lỗi trên báo chí, hứa sẽ sửa đổi.

Việc làm của cô bé này thật đáng ca ngợi.

Cộng đồng người Việt Quốc Gia Canada, trong đó có cộng đồng Montreal cũng tới Ottawa biểu tình trước tòa đại sứ CS, phản đối việc tụi nó triển lãm, tuyên dương thành tích của cáo Hồ. Nói tóm lại, tinh thần chống cộng của dân tỵ nạn, và của cả thế hệ con cháu vẫn còn tiếp tục.

Chắc các bạn cũng có nghe, một người đã gửi thư có chất độc rất mạnh cho Tổng thống Trump. Bức thư bị phát giác, và nhờ mã bưu điện (code

postal), cảnh sát biết thư được gửi từ một thành phố phụ cận của Montreal, và không hiểu sao, họ đã bắt được hung thủ tại thành phố London, tiểu bang Ontario, gần biên giới Mỹ. Đó là một người đàn bà, gốc Québec, tên Pascale Ferrier, khi bị bắt, còn có súng. Người này bị xử tại toà án liên bang Mỹ, chưa biết kết quả ra sao.

Bên Mỹ biểu tình tùm lum vì kỳ thị da đen, thì tại Canada bị nạn kỳ thị da đỏ.

Ngày 28/08, tại bệnh viện thành phố Joliette, gần Montreal, có một bà da đỏ tên Joyce Achaquan, bị đau ngực và bụng, được bác sĩ và y tá cho morphine, dè dặt bệnh nhân bị dị ứng với thuốc này, nên vùng vẫy, rên la, nghẹt thở mà qua đời. Gia đình và đám thổ dân không phàn nàn vì cái chết, mà vì những lời nói đầy vẻ kỳ thị của nhân viên bệnh viện. Họ làm ồn lên khiến Thủ tướng và bộ trưởng phải họp báo, điều trần, ra lệnh tra cứu... nhưng không có biểu tình Red Lives Matter...

Nói loanh quanh rồi cũng phải trở về chuyện “mắc dịch”: Gần cuối tháng 09, số người bị bệnh hàng ngày cứ tăng dần và tăng rất nhanh, ngày 29/09 đã lên tới 900, số nằm bệnh viện cỡ 250, trong khu săn sóc đặc biệt (ICU) cỡ 50, may là số tử vong còn thấp, dưới 10 người mỗi ngày. Tuy vậy, chính phủ lo lắng, đổi 3 vùng thành màu đỏ, trong đó có Montreal, thành phố Quebec (thủ đô của tiểu bang) và một thành phố khác ở miền bắc. Khi qua màu đỏ là nặng nhất, Cinema, quán bar, tiệm ăn, thư viện, chỗ tập thể dục... lại bị đóng cửa từ ngày 01/10/2020, nhưng trường học còn mở, trừ một trường có số học sinh bị bệnh trên 100, và giáo sư thử dương tính trên 30. Lại bị cấm thăm gia đình, bạn bè, mọi người đều nãn chí, và tôi lại bắt chước cổ Thủ Tướng Trần Văn Hương, “ngồi buồn gãi háng...”

Đã đến lúc nộp bài cho ông cai gà, nên phải kể chút chuyện vui cho lên tinh thần: Số là, khi giới nghiêm còn nhẹ, có thể tụ họp bạn bè tới 10 người, nên ngày 28/08, đồng nghiệp đàn anh của tôi là bác sĩ Phan Văn Thành có nhã ý kéo 4 cặp tới nhà ăn nhậu, mà ăn ngoài vườn cho mát và có thể “dãn cách xã hội”.

**Phan Văn Thành trên tôi một lớp, nhưng thân nhau, mày tao chí tở từ hồi “Vua Thành Thái mới rụng rốn” tức là từ lâu lắm rồi. Thành vui vẻ, dễ thương, ai nhờ gì cũng giúp hết mình. Vợ Thành là văn sĩ, bút hiệu Tiểu Thu, chuyên trị truyện miệt vườn, cô ba, cậu sáu, Tư ròm... như Hồ Trường An, có xuất bản sách đàn hoàng.

Bà này vốn người Nha Môn, là nơi đàn bà con gái đẹp nổi tiếng. Tiểu Thu xinh đẹp, nhà lại giàu, có đồn điền ở Pleiku. Thời may, thân mẫu nàng bị sưng ruột dư, được Thành mổ và săn sóc chu đáo nên chàng và nàng quen nhau. Khi bà cụ về nhà, Thành ngày nào cũng đến thăm bệnh, băng bó. Là sao vết thương mấy tuần không lành. Sau mới biết, khi Thành về là bà má dượt bỏ băng, nuôi vết thương, để

con gái và chàng có nhiều thời gian gặp nhau, tâm sự và tìm hiểu.

Tôi thường đùa là “mối tình ruột dư”, và hai vợ chồng cười sung sướng. Bà Tiểu Thu này vui lắm, rất biết đùa, tôi chọc sao cũng cười, không bao giờ giận.

- Ráng viết hay thêm một chút thì tôi cho lên Trung Thu. Cứ Tiểu hoài, họ lộn là tiểu... khác thì kẹt lắm.

- Có lần đi du lịch chung, tôi còn ra câu đối “Gái Nha Môn vừa mần vừa rú” làm cả lũ cười bá thờ.

Bà này làm vườn thì hết chỗ chê, đủ thứ hoa, coi mà mát con mắt.

** Trần Văn Dũng, sau tôi 4,5 lớp gì đó, biệt danh Dũng Mù. Dũng học giỏi, thông minh, nhưng ham chơi, đúp lên đúp xuống, nhắc tới tên ai, hấn cũng nói là cùng lớp... Dũng đánh mạt chược rất cao, mạt như cú vọ, chuyên môn bắt thiên hạ ngồi chơi xơi nước, tức là bị loại ra ngoài vòng chiến. Hấn đấu hót rất hay, truyện tiếu lâm đầy bụng. Ngoài việc đi làm, đánh bài, hấn còn làm Hội Y Sĩ, Cộng đồng, làm MC các bữa tiệc, lo chương trình ca nhạc, tập hát... Chỉ đêm khuya mới về nhà.

Hai vợ chồng có một đứa con, bạn bè khuyên nên có thêm đứa nữa cho con có bạn, thì cô vợ trả lời rất chua: mấy anh có thấy hòn vọng phu bằng 2 con bao giờ chưa?

**Lâm Chấn Thọ, luật sư, nên hay cãi, những không phải gây sự, méo mó nghề nghiệp thôi.

**Nguyễn Duy Ngọc, công chức bộ Quốc phòng, nhạc sĩ. Ngọc còn trẻ, dễ thương, nấu ăn rất ngon, phở là thượng thặng, nhưng hôm nay, chàng làm thịt nướng, ăn với bánh hỏi, bún.

Vợ Thọ và Ngọc đều tên Phượng, thiên hạ thì gọi là Phượng Rồng, Phượng Rắn, vì một cô tuổi Thìn, một cô tuổi Tỵ. Riêng tôi gọi là Phượng Hoa và Phượng Chim, Phượng Chim là vợ Thọ. Và cô này có vẻ rất thích biệt danh của mình.

**Kể viết bài này, không giám nói về mình, cứ đọc bài là biết... Thú thật tôi là cây tiếu lâm, kẹt là truyện của tôi lúc nào cũng nằm cỡ “ngã ba ông Tạ” nên bị mẹ bề trên đạp thủng ABS, không kể được. Chỉ có truyện của Dũng thì ghi vào đây:

Khi bà Triệu cho con bú, thì hai mẹ con phải nằm 2 phòng khác nhau.

Đồ ăn ngon, rượu nhiều, nhất là có chai Limoncelli 27 độ do tôi mang lại theo lời yêu cầu của Thành, và tôi cũng ra công, trở tài làm món giả cầy theo cách của gia mẫu... theo lời Dũng đòi hỏi. Ăn đã rồi vào nhà tráng miệng bằng bánh trung thu, kem Cô Ba, là hiệu kem nổi tiếng của con gái Thành, cà phê...

Biết chừng nào mới hết dịch để có dịp gặp lại nhau?

Xin chúc quý độc giả và đại gia đình được bình an, qua cơn hoạn nạn.

Bát Sách
(Nguyễn Thanh Bình)

Lá Thu

Nguyễn Thanh Bình

LTS: BS Nguyễn Thanh Bình sáng tác truyện ngắn này đã đăng trong Nguyệt San Tình Thương (1963-64) của ĐHYKSG khi mới vừa ngoài 20 tuổi, đang là sinh viên Y Khoa. Mời bạn đọc truyện tình thật lãng mạn của một sinh viên trường Thuốc trong một thời chiến tranh nghiệt ngã...

Hôm nay trời bắt đầu trở lạnh, cái lạnh phải đủ để người ta cảm thấy thoải mái để chịu hơn là làm người ta run cầm cập. Bầu trời trong và xanh ngắt, thỉnh thoảng mới điểm vài cọng mây trắng nhỏ nhỏ đang nhẹ nhàng trôi uyển chuyển và dịu dàng như dáng một nàng thiếu nữ. Gió hiu hiu. Vài chiếc lá vàng rơi lác đác. Phong cảnh mùa thu đẹp thật nhưng dễ gợi buồn, và tôi chợt cảm thấy mình cô đơn lạc lõng.

Tôi mồ côi mẹ từ năm lên 2 tuổi, cha tôi ở vậy để nuôi tôi, cảnh gà trống nuôi con thật là vất vả cho cả hai người. Dù được cha yêu chiều rất mực, tôi vẫn thấy khổ sở vô cùng. Tuổi thơ sống bằng những bàn tay âu yếm vuốt ve, sống bằng những lời ru êm ái pha lẫn với hơi thở dịu dàng của một người mẹ... Tôi, tôi thiếu tất cả. Ban ngày tôi thường rơm rớm nước mắt vì thấy cảnh âu yếm của hai mẹ con bà hàng xóm, ban đêm tôi thường mơ gặp mẹ tôi; tôi ôm lấy mẹ và nói muôn ngàn câu triu mến nhớ mong để rồi tỉnh dậy, tôi thấy bóng đêm và khuôn mặt buồn muôn thủa của cha tôi. Những lúc đó, tôi lại khóc. Tôi hỏi cha tôi về mẹ, nhưng bao giờ cũng vậy, tôi chỉ thấy gương mặt cha tôi thoáng buồn, Người xoa đầu tôi và bảo:

- Thôi con ngủ đi! Đừng bắt cậu nhắc lại chuyện buồn ngày xưa nữa...

Tôi lớn lên trong sự thiếu thốn tình thương đó. Trong óc tôi lúc nào cũng có muôn ngàn thắc mắc, muôn ngàn điều muốn tìm hiểu về mẹ tôi, nhưng cho đến bây giờ, tôi vẫn chỉ biết một điều duy nhất: mẹ tôi mất năm tôi mới lên 2 tuổi.

Gió chợt thổi mạnh. Tôi rùng mình kéo cao cổ áo và châm một điếu thuốc. Làn khói trắng toả ra thơm ngát làm long tôi ấm lại. Tôi bắt đầu nghiện thuốc từ 2 năm nay, từ ngày tôi xa nàng. Tôi thiếu thốn tình thương, nàng đem lại cho tôi lòng quý mến của một

người em gái, sự săn sóc ân cần của một người chị, và tình thương bao la dịu dàng của một mẹ hiền. Nhưng bây giờ tôi đã xa nàng, xa nàng vĩnh viễn. Đời tôi thật nhiều đau khổ và nàng lại là một niềm đau khổ mới của tôi.

Tôi quen nàng trong một trường hợp thật là hy hữu. Mùa hè năm đó, cách đây 3 năm, tôi lên nghỉ mát trên Đà Lạt, miền cao nguyên có sương mù và gió lạnh để tìm lại không khí quê hương. Khí hậu ở đây dễ chịu thật nhưng buồn ray rứt và tôi thì hay lang thang tìm buồn trên phố vắng...

Một buổi chiều, trong khi một mình thẩn thờ tản bộ trên đường đến thác Cam Ly, tôi chợt dừng lại vì nghe thoang thoang đâu đây có tiếng dương cầm. Tôi đi theo tiếng nhạc và dừng lại trước một biệt thự. Tiếng nhạc từ trong cửa sổ vọng ra, tiếng nhạc ngập ngừng và e thẹn của người mới tập, nhưng tôi cũng nghe rõ đó là bản "Lá Thu" buồn não nuột. Người con gái đánh đàn cúi đầu trong bóng tối, tôi chỉ thấy được mái tóc huyền óng ả như tơ...Giác quan bén nhạy của phần đông các thiếu nữ đã làm cho nàng cảm thấy mình bị quan sát và chợt nhìn lên. Chúng tôi nhìn nhau một giây. Khuôn mặt nàng đẹp quá! Tôi thẩn thờ! Và bắt đầu yêu nàng từ đó. Tôi cũng nhận là mình hơi quá lãng mạn, nhưng tôi làm sao trái được lòng mình? Từ đó, chiều nào tôi cũng một mình đi bách bộ qua con đường nhỏ, dừng lại trước ngõ nhà nàng để chờ đợi, và chiều nào tôi cũng thấy lại mái tóc mềm như mây phủ và nghe lại bản nhạc "lá thu" với một nỗi rung cảm tuyệt vời...

Tất cả có lẽ sẽ đi qua, nếu không có buổi hoà nhạc bất ngờ tại nhà một người bạn. Hôm đó tôi gặp lại nàng. Nàng mặc jupe màu xanh đậm và áo tricot màu xám tro. Hình như nàng có thoa một chút phấn hồng. Tôi thấy nàng đẹp lắm, nổi bật trong đám bạn bè như một đoá hoa giữa muôn ngàn hoa dại... Tôi biết tên nàng là Giang. Chúng tôi vẫn thường bắt gặp tia nhìn lén lút của nhau, chúng tôi đều hiểu lòng nhau, nhưng không ai dám lên tiếng làm quen trước! Ngay lúc ấy ban nhạc chơi bản "lá thu", bản nhạc

của định mệnh! Tôi nhìn nàng và nàng cũng nhìn lại tôi. Lần này chúng tôi không lẫn tránh nhau nữa. Tôi tiến lại phía nàng, gạt đầu chào và nói khẽ: “Tôi nhớ mãi tiếng đàn của Giang”.

Tôi thấy má nàng hồng lên e thẹn.

Chúng tôi quen nhau từ đây! Suốt mấy tháng hè, núi đồi Đà Lạt đã ghi cho chúng tôi biết bao dấu chân kỷ niệm. Hồ Xuân Hương, thác Cam Ly, Suối Vàng... Tất cả như còn xao động trong lòng tôi. Nhưng có lẽ buổi dạo chơi bên hồ Than Thở mới làm cho tôi ghi nhớ đến trọn đời.

Hôm đó Giang mặc áo lụa màu xanh và khoác áo len màu hồng nhạt. Chúng tôi sánh vai nhau đi trên con đường nhỏ quanh co dẫn đến bên hồ. Trời nặng, có sương mù bao phủ và có mưa bụi lất phất bay. Cảnh vật mờ ảo và đẹp như bức tranh thời cổ. Chúng tôi yên lặng đi bên nhau không nói, chỉ nghe tiếng thông reo buồn ảo não và tiếng lá động xào xào... Những hạt mưa nhỏ đọng trên áo trên tóc Giang như những hạt ngọc. Tôi nói điều đó với Giang, nàng mỉm cười sung sướng... Tôi bảo:

“Nhưng áo và tóc Giang ướt hết không khéo bị cảm”.

Giang lại nhìn tôi, mắt long lanh, má lúm đồng tiền và hồng lên như màu hoa thắm. Nàng nũng nịu: “Giang không có khăn, anh lau hộ Giang đi”

Tôi rút khăn tay định lau tóc cho Giang, nhưng lại không dám! Tôi sợ những sự va chạm xác thịt sẽ làm cho tình chúng tôi hoen ố. Tôi đưa khăn cho nàng, Giang thoáng buồn, nàng lau mặt, lau tóc và phủ nhẹ những hạt mưa vương trên áo...

Chúng tôi rẽ qua một đập nước nhỏ, tiếng nước chảy róc rách dưới chân. Rồi chúng tôi qua một chiếc cầu tre bắc ngang lạch nước. Nước trong xanh, in hình bầu trời mờ ảo và bóng chúng tôi quỵn lầy nhau... Một người sơn cước gánh mấy giỏ lan, nhìn chúng tôi hỏi lớn: “Ông bà mua hoa” Tôi lắc đầu và nhìn Giang mỉm cười, Giang cũng cười lại nhưng vội quay đi. Nàng đang thẹn vì tiếng “ông bà” âu yếm và thân mật quá.

Chúng tôi đi ven theo bờ hồ... xa xa, gần mặt nước, những bông hoa myosotis màu xanh nhạt đang dịu dàng khoe sắc. Tôi ngắt vài bông hoa ấy cho Giang. Nàng gài lên mái tóc và nheo mắt hỏi tôi “đẹp không”. Tôi thần thờ “đẹp lắm”. Tôi mượn lời khen hoa để khen sắc đẹp của nàng. Giang đỏ mặt. Tôi kể cho nàng nghe sự tích của loài hoa. Chuyện một đôi tình nhân yêu nhau thắm thiết. Chàng đã chết vì muốn hái bông hoa ở ven sông để làm vừa ý người yêu. Trước khi chìm xuống lòng sông, chàng còn cố gắng ném bông hoa lại cho nàng và nói “đừng quên anh” Myosotis, Forget me not” là bông hoa trên đầu Giang đó! Giang có vẻ buồn, nhưng tôi biết nàng đang sung sướng. Tôi nhìn thấy sự sung sướng ấy qua ánh mắt của Giang. Từ ngày quen nhau, tôi chưa từng nói yêu Giang, và đây là lần đầu tiên tôi

nói yêu nàng bằng một lời bóng gió. Cả hai chúng tôi cùng có vẻ ngượng ngùng. Tôi phá vỡ sự đó bằng cách kể lại cuộc đời khổ sở của tôi, đến cảnh mồ côi mẹ từ năm lên 2 tuổi, đến những khao khát một chút tình mẫu tử... Giang đã cảm động nắm lấy tay tôi và nói: “Mai anh đến nhà Giang, mẹ Giang đẹp và hiền dịu lắm, thế nào mẹ cũng mến anh!”

Tôi sung sướng nắm chặt tay Giang. Đây là lần đầu tiên tôi nắm tay nàng... Giọng tôi lạc đi:

Cám ơn Giang.

Tôi định ôm nàng vào lòng để nói ngàn lời âu yếm, nhưng tôi đành bất lực. Sự sung sướng đã làm tôi tê dại...

Tôi đến Giang vào buổi chiều. Nàng ra đón tôi tận cổng - Mẹ Giang đi vắng, nhưng Giang nói chỉ một lát nữa bà sẽ trở về. Tôi không nói gì với Giang, chỉ yên lặng nhìn nàng - Những lúc lòng tôi vui sướng, tôi thường yên lặng để tận hưởng.

Giang đến ngồi bên dương cầm, nàng dạo vài nốt nhạc - Tôi bảo nàng đánh lại bản “lá thu” - tiếng nhạc vang lên âm áp toả trong không gian và quỵn lầy chúng tôi. Mặt Giang nghiêng nghiêng, mái tóc huyền xoã một bên vai, đôi bàn tay trắng nuốt, đang bay nhảy trên bàn phím nhạc. Tôi khe khẽ hát theo:

*Toi qui m'aimais
Moi qui t'aimais
Mais la vie sépare
Ceux qui s'aiment*

Chợt Giang ngừng lại, nàng nói nhẹ như hơi gió thoảng:

Anh đừng hát nữa - Giang buồn lắm, Giang không bao giờ muốn chuyện mình như lời bản nhạc đâu.

Tôi ngẩn ngơ vì lời Giang nói. Ngay lúc ấy mẹ Giang về, Giang ôm lấy mẹ hôn khẽ hai bên má rồi giới thiệu:

- Anh Hoài, bạn của con.

Tôi nhìn mẹ Giang. Bà thật đẹp và hiền dịu, bà đúng là người mẹ mà tôi hằng mơ ước. Lòng tôi thoáng một điều gì kỳ lạ. Hình như giữa bà và tôi đã có một mối liên quan mật thiết từ ngàn xưa. Tôi thấy mẹ Giang cũng rung mình, chớp mau đôi mắt. Nhưng tất cả đều đi qua đi trong một giây thôi! Bà cười nhẹ:

- Cậu đến chơi với em - Giang nó nhắc đến cậu luôn.

Bà mời tôi ngồi, hỏi chuyện học hành và gia cảnh - Tôi kể hết cho bà chuyện đời đau khổ của tôi và hình như bà khẽ thở dài...

Lúc tôi về, Giang tiễn tôi ra tận cửa. Nàng đứng nép vào một bên để lấy lối đi. Chúng tôi đứng sát cạnh nhau, từ người nàng toát ra một mùi thơm dịu dàng và quỵn rũ. Tôi nói khẽ, giọng run run:

Giang cho phép anh hôn em từ giờ được không?

Giang không trả lời. Nàng chớp nhẹ rèm mi và từ từ ngước mặt lên chờ đợi... Đó là lần đầu tiên tôi hôn Giang và đó cũng là nụ hôn đầu tiên trong cuộc đời tình ái của tôi.

Cả hai chúng tôi đều ngây ngất.

Chúng tôi không ngờ đó là lần cuối cùng tôi gặp mặt Giang trong dịp hè năm ấy. Những lần sau mỗi khi tôi đến tìm Giang, đều có người nhà ra nói là Giang đi vắng. Tôi nghĩ đã làm điều gì phật ý của Giang, nhưng tôi chịu không tìm ra điều ấy được... Tự ái của một con trai không cho phép tôi đến tìm Giang thêm nữa. Tôi trở lại Saigon... Tình yêu vẫn còn đè nặng trong tâm hồn tôi. Người ta bảo tình yêu chỉ là một sự gán gủi lâu dài, tôi không nghĩ thế. Càng xa Giang, tôi càng yêu nàng, càng nhớ nàng và tôi càng khổ sở. Cha tôi nhận ra vẻ khác lạ của tôi, nhưng người làm sao hiểu được lòng tôi đang tan nát. Đã có những kỳ nghỉ lễ, dù chỉ một hai ngày, tôi cũng vội vã lên Đà Lạt, không phải để gặp nàng mà để nhìn lại cảnh xưa, tìm lại những dấu chân kỷ niệm...

Cho đến Noel năm ngoái, tôi mới gặp lại nàng, cũng trên con đường nhỏ tới suối Cam Ly. Nàng đi phía trước tôi, vẫn bộ quần áo màu xanh ngày xưa, vẫn chiếc áo len hồng, vẫn mái tóc huyền óng ả... Nàng đang cúi đầu đếm bước, vẻ suy tư. Chỉ một giây thôi, kỷ niệm bùng sống dậy trong lòng tôi như một làn thác lũ! Tôi bước vội. Hình như nàng cũng đang để hết tâm tư trở về kỷ niệm nên tôi đến sát bên nàng mà Giang vẫn chưa hay biết. Giọng run run vì xúc cảm, tôi gọi khẽ:

- Giang...em...

Nàng giật mình quay lại. Tôi thấy mặt nàng đầy lo sợ nhưng lại thoáng vẻ vui mừng. Nàng cố trấn tĩnh và mỉm cười với tôi, nụ cười héo hắt:

- Anh lên nghỉ mát?

- Anh lên tìm Giang.

Nàng cố giấu vẻ cảm động:

- Chắc anh nhớ Đà Lạt nhiều?

- Không, anh chỉ nhớ Giang, lúc nào anh cũng nhớ Giang.

Tôi thấy Giang cúi đầu, mắt long lanh như sắp khóc, chúng tôi yên lặng, đứng bên nhau thật lâu. Đột nhiên Giang úp mặt vào ngực tôi khóc nức nở, vai nàng run run...

Tôi xiết mạnh vòng tay lại, mặc cho nước mắt nàng thấm ướt cả ngực tôi qua làm vải áo, một cảm

giác lạnh lẽo đang len lén truyền vào tim tôi...chợt Giang sẽ đẩy mạnh tôi ra và nói nhỏ qua làn nước mắt:

- Anh về đi ! Anh đừng tìm Giang nữa, chỉ làm khổ cho nhau thôi! Giang van anh, anh về đi...

Tôi ngẩn người kinh ngạc – Tôi không sao hiểu nổi nàng nữa! Tôi không sao hiểu được nàng!

Đalat ngày...

Anh Hoài yêu dấu,

Giang suy nghĩ rất nhiều trước khi viết thư cho anh. Giang biết lúc này anh đang khổ sở, anh đang mong ngóng tin của Giang, nhưng Giang cũng biết khi đọc thư, anh sẽ buồn khổ gấp trăm lần.

Không phải nói thì anh cũng hiểu, dịp hè 3 năm về trước, mùa hè của chúng ta, đã để lại cho Giang thật nhiều kỷ niệm đẹp, kỷ niệm mà có lẽ suốt đời Giang còn nhớ. Mấy tháng gần nhau, Giang đã trao trọn cho anh tất cả những cảm tình tha thiết nhất của mối tình đầu – Giang chưa bao giờ nói yêu anh, nhưng trong cử chỉ của Giang, ngôn ngữ của Giang tất cả đã nói lên tiếng yêu đương mà Giang chắc anh thừa hiểu. Anh cũng chưa bao giờ nói yêu Giang chắc anh chỉ mượn hoa để nói lên tình yêu dịu dàng đó. Giang đã sống một cuộc sống thiên thần trong sự yêu đương nhẹ nhàng và triu mến của anh, nhưng trong thâm tâm Giang, một niềm lo sợ vẫn thường xuất hiện: Chúng ta yêu nhau mà lòng Giang thì bị ám ảnh bởi sự chia ly – Giang sợ lắm – Chúng ta quen nhau bằng bản nhạc “lá thu” - Tiếng ca của anh chiều hôm ấy vẫn ám ảnh Giang mãi mãi – Có lẽ tất cả là tiền định. Chúng ta không thể nào chống lại được sự sắp đặt của hoá công – Và bây giờ chúng ta đã xa nhau như lời bản nhạc.

Giang biết là anh khổ nhiều, nhưng Giang cũng không hơn gì anh cả. Những buổi chiều, Giang thường thẩn thờ ngồi bên cửa sổ, lòng mong được gặp anh, nhưng lại sợ anh tìm đến, hoặc đi lang thang tìm lại những kỷ niệm xưa. Giang cũng từng thấy anh thất thểu đi qua nhà Giang, áo quần xốc xếch, mặt mũi bơ phờ. Lúc đó trời đã hoàng hôn, tiếng chim chóc đang gọi nhau về tổ nghe buồn não nuột. Giang nhìn bóng anh mà nước mắt trào ra. Giang muốn chạy ra ôm lấy anh, ngã vào lòng anh để nói với anh ngàn lời thương nhớ, nhưng Giang lại sợ mình phạm tội. Anh biết không? Vì anh và Giang là hai anh em cùng mẹ khác cha... Mẹ anh không chết - Mẹ anh là mẹ của Giang đó, mẹ của chúng ta. Bà bỏ cha anh năm anh lên 2 tuổi và về với cha Giang. Đời thật trở trêu. Những hoàn cảnh vô tình đã đẩy chúng ta đến đường cùng của vực thẳm. Chúng ta phạm tội – Vô lý thật – Chúng ta phạm tội, nhưng chúng ta vô tội. Và Giang biết quy tội ấy về ai.

Hoài ơi, em biết làm thế nào bây giờ....?

Giang.

Nguyễn Thanh Bình

(trích từ Nguyệt San Tình Thương '63-'64)

Kỷ niệm một mùa Thu

Cao Tấn Phương

Đến nay đã gần 36 năm mà tôi vẫn còn nhớ mãi mùa thu năm 1984 khi tôi đến Kansas City để tìm chỗ thực tập (residency).

Như hầu hết các FMG (Foreign Medical Graduate), sau khi đã đậu ECFMG và (hay) FLEX, chúng tôi tìm cách tìm chỗ thực tập qua hoặc The National Resident Matching Program (NRMP) hoặc chạy hot line sau khi kết quả NRMP đã ra và còn chỗ unmatched.

Tôi lúc đó (1984) đang có job (lao động) ở San Jose (khoảng \$4.00/hr), được một nhà thương tâm thần ở Kansas City của tiểu bang Kansas gọi để được phỏng vấn. Tôi mừng quá, mua vé máy bay, xin phép nghỉ việc vài ngày để bay qua Kansas.

Đến phi trường vào khoảng 3 giờ trưa, tôi chân ướt chân ráo, gọi taxi để đến một khách sạn gần nhà thương tâm thần (tôi không nhớ lắm, hình như là Larned State Hospital) rất xa phi trường. ngồi trên xe taxi mà lòng tôi nao nao, lạc lõng khi xe chạy qua những đồng trống hiu quạnh, hoặc qua vài làng mạc nghèo nàn giống như trong các movies cao bồi viễn Tây, bụi cỏ bay trên đường vắng trong hoàng hôn. Tôi yêu cầu tài xế chạy tới nhà thương để tôi có dịp quan sát. Nhà thương đứng trơ trọi một mình giữa đồng, làm tôi chột bụng vì lo vì sợ!

Đêm đó tôi không ngủ được, chờ sáng sớm lên xe taxi (đã booked từ chiều hôm qua) để tới nhà thương.

Tôi được nhân viên nhà thương tận tình đón tiếp, sau khi qua các thủ tục, tôi được interviewed bởi các bác sĩ trong residency program. Cuối cùng, tôi ngạc nhiên vô cùng khi được gặp một bác sĩ Việt Nam, đang là resident năm chót (năm thứ tư): bác sĩ Dương Bào, một đàn anh ra trường y khoa Sài Gòn trước tôi nhiều năm và cũng là cựu sinh viên quân y hiện dịch VNCH.

Anh Bào vui vẻ chỉ dẫn tôi những việc làm của một resident trong chương trình thực tập và giúp tôi bớt căng thẳng. Anh dặn tôi đợi anh đưa về nhà anh dùng cơm trước khi tôi ra phi trường để trở về San Jose cùng ngày.

Tôi nhớ mãi ngày này (October 31st), vì nhà thương đang trang hoàng cho Halloween cho các bệnh nhân, đâu đâu cũng thấy hình ma quỷ, phù thủy, nhèn nhện. Trong thang máy, tôi gặp bệnh một bệnh nhân nữ, cô ta nói với tôi: "You know, I have a

son from the Vietnamese husband, he looks like you!!".

Bác sĩ Bào xin nhà thương về sớm để đưa tôi về dùng cơm với gia đình anh. Tôi thật cảm động với sự tiếp đãi nồng hậu của anh chị Bào và các con anh chị.

Sau đó anh đưa tôi ra phi trường và chúc tôi may mắn.

Tôi mặc dù không được chọn vào chương trình của nhà thương này, nhưng cũng không buồn lắm và thấy rất an ủi khi được gặp và được interviewed bởi anh Bào và lại được dùng cơm với gia đình anh.

Tôi gặp lại bác sĩ Dương Bào vào khoảng năm 1995 ở Orlando nhân dịp mừng Tết của hội YNDVNFL. Anh em chúng tôi mừng rỡ, nhắc lại chuyện xưa.

Thưa anh Bào, đàn em lúc nào cũng nhớ tới anh chị và xin chúc anh chị và gia quyến luôn an khang và an lành trong mùa đại dịch này.

Cao Tấn Phương
Jacksonville, 9/10/2020

Đừng quên

Ngước mắt nhìn trời ngó lá thu
Thu về đây nữa, khói âm u
Lá hồng, vàng tái, rồi mai rụng
Để lại lòng ta những nhánh sầu.

Ngước mắt nhìn lên, tưởng thấy anh
Ngỡ như đôi bóng của đôi mình
Rồi mùa thu đến, mùa thu đến
Ai vẽ tình ta, một bức tranh?
Anh nhĩ thu này ta có nhau
Và thêm thu khác, mãi về sau
Yêu nhau ta nói lời tâm huyết
Thì nhớ đừng quên, dấu thế nào!

Sương Mai
11/7/96

CHA TÔI

PHƯƠNG TUẤN

Viết tặng hương hồn cha tôi, người suốt đời dạy dỗ con cái cố gắng sống nên người.

Có rất nhiều bài viết về Mẹ, nhưng rất hiếm thấy ai viết về Cha. Có lẽ vì mẹ gần gũi, dịu hiền hơn cha, hay công ơn dưỡng dục cha nhỏ hơn mẹ? Nhớ ngày xưa, nhiều người trong chúng ta đã học qua Quốc Văn Giáo Khoa Thư: “*Công cha như núi Thái Sơn...*”

Phủi lớp bụi thời gian xoá mờ ký ức, hình ảnh cha tôi hiện lên rõ nét. Cha sinh năm một ngàn chín trăm lẻ năm (1905), một thời với “*Tuấn, chàng trai nước Việt*” của Nguyễn Vỹ. Ông sinh ra tại một làng nhỏ, thuộc huyện Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam. Ông nội tôi cho cha đi học chữ Nho, đến mười sáu tuổi cha mới vào trường học chữ Quốc Ngữ. Đậu bằng Primaire xong, ông nội cho ông ra Huế học trường Quốc Học.

Cha tôi dạy con cái trong nhà bằng những gương sáng ông làm, qua những câu chuyện thật ông kể về đời ông. Năm học ở Quốc Học Huế, vì xa nhà ông ở trọ. Buổi tối chủ nhà thường nằm trên ván gỗ hút thuốc phiện. Mùi thuốc lúc đầu nghe hôi lắm. Ông bảo rất lạ, khi chủ nhà hút thuốc, nhìn lên trần nhà thấy rất nhiều thằn lằn tụ lại. Suy gẫm mới biết các sinh vật này cũng nghiện thuốc phiện. Ông bảo hai tuần sau, mùi thuốc bắt đầu thơm không còn hôi nữa. Quá sợ, cha tôi tự nhủ không thể ở lâu hơn và dọn đi nơi khác.

Xong Première année là năm thứ nhất trung học, nhà không còn tiền cha tôi nghỉ học. Từ đó ông ra Tourane, làm thông ngôn cho một chủ hãng người Pháp.

Tourane là nhượng địa cho Pháp. Thành phố này năm 1945 đổi tên thành Thái Phiên. Vào thời Việt Nam Cộng Hoà có tên Đà Nẵng. Nhà ở xa sở làm khoảng hơn bốn cây số, ông tiết kiệm tiền, không đi xe kéo. Thời gian đó chưa có xe xích lô. Ăn sáng xong ông đi như chạy cho kịp giờ vào sở làm. Ông bảo có lẽ vì vậy nên sau này ông bị bệnh đau bao tử? Tiền tiết kiệm, dành dụm được trong

hiều năm, ông xây cho ông bà nội tôi một căn nhà ngói ba gian ở quê.

Được giáo dục với nho học trong những năm còn bé, ông có lối sống và hành xử như phần lớn cha ông chúng ta khoảng đầu thế kỷ hai mươi. Từ những ngày còn nhỏ năm sáu tuổi, khi thức giấc dậy khoảng sáu giờ sáng, tôi thấy ông tập thể dục, dù trời nắng hay mưa, lạnh hay nóng. Ông cũng thường bảo: Vui hay buồn, mạnh hay yếu, ba cũng ăn một ngày ba lần, mỗi bữa ba chén cơm”. Ông hiền, trực tính, vì trực tính nên khi thấy sự việc không đúng ý, ông hay nổi nóng, nhưng mau bớt giận, và không để tâm. Mẹ bảo: “Ba con ít hứa cái gì với ai, nhưng khi đã hứa, ông không bao giờ thất hứa”. Thường cha dạy con cái trong nhà, chứ mẹ ít dạy. Thời gian xa xưa đó, cha mẹ hay dùng roi vọt dạy con, nhưng cha tuyệt đối không. Nhớ năm tôi học đệ thất, cuối năm phát phần thưởng, gần như môn nào cũng được phần thưởng nhất, năm đó có thêm phần thưởng của Quốc Trưởng Bảo Đại. Quà mang về đầy một xe xích lô. Hôm đó có ba tôi đi dự lễ. Tường về nhà được ông khen, không ngờ ông la cho một trận nhớ đời. Ông bảo: “*Sao con lên nhận phần thưởng không cảm ơn và cúi đầu chào các thầy? Ba muốn con sống như người tốt hơn là người có học mà vô giáo dục. Con có biết con làm ba buồn lắm không?*”. Tôi đứng im, chết điếng, lặng người nghe cha la mắng. Mười phút la mắng đó của cha có lẽ là trận đòn đau hơn roi vọt. Hôm nay ngồi viết lại các dòng này, nhớ và thương ông vô cùng. Đó là lần đầu tiên và là lần cuối cùng ông la tôi. Ông rất lo cho việc học con cái. Năm mười ba tuổi cha cho tôi vào nội trú trường Providence (Thiên Hựu), Huế. Đi xa nhà ở nội trú, tiền học và ăn ở đâu có nhỏ. Ngoài tôi còn thêm bà chị, cũng được ông cho ra Huế học. Ông quan niệm trai hay gái đều phải học đến nơi đến chốn, nếu nhà đủ phương tiện.

Sau này làm ăn khá hơn, ông xây được một căn nhà khá đẹp, có vườn. Vì học hành ở xa nhà, tôi chỉ về và được sống với ông qua các tháng hè và các dịp tết. Ngày xa xưa đó mà cứ tưởng như mới hôm qua, bóng dáng cha lúi húi bên mấy cụm hoa hồng,

thực được, cúc... Ông săn sóc hoa ngày cận tết. Mới trên năm mươi tuổi, nhưng đã có thú nhàn nhã, như người nghỉ hưu.

Không thấy ông đọc sách Phật bao giờ, thời gian đó sách vở báo chí vô cùng hiếm. Nhà có gác thờ Phật, mỗi tháng vào mùng một hay ngày rằm, ông lên gác thỉnh chuông. Tiếng chuông xưa đã bao năm như vẫn còn vang mãi trong tâm trí tôi, mỗi lần nghĩ đến ông. Nghe như thoảng đâu đây mùi hương trầm... Nhớ những chiều ba mươi tết sống bên cha, ông trịnh trọng mặc áo dài đen, vái lạy trước bàn thờ, rước ông bà về. Xa quá rồi những ngày đó. Có thể là đã trên năm mươi năm. Những hình bóng đó của cha nhắc tôi nhớ lại những ngày tết êm đềm mộng mơ tuổi thơ tôi trên quê hương yên bình. Mãi về sau này, rất ít có những ngày tết cùng gia đình với cha. Nhớ một lá thư cha tôi viết cho tôi mùa xuân năm 1983: “Không có ngày nào ba không nhớ đến các con, nhưng nhớ nhất là những tết xưa, khi các con còn nhỏ, gia đình sum họp vui vầy...” . Cuộc đời có tụ họp, có chia ly, nhưng chia ly có lẽ nhiều hơn cả...

Có thể nói những ngày hè là những giờ phút tôi sống gần cha tôi nhất. Quê ngoại rất gần, chỉ qua con sông Hàn, đạp xe khoảng hai cây số là đến biển Mỹ Khê. Mỹ Khê sau này nổi tiếng khi quân đội Hoa Kỳ đến và lập tại đây hai bệnh viện, Bệnh Viện Hải Quân và Bệnh Viện Tản Thương thứ 95 (95th Evac. Hospital). Họ đặt cho Mỹ Khê cái tên China Beach, thật ra chẳng có gì là China. Những ngày hè đó bãi biển vẫn còn rất hoang sơ, dân chài vẫn còn kéo lưới trên bãi cát trắng. Những ngày mộng mơ đó đã đem đến cho tôi những ước vọng tương lai. Nhìn ra xa khơi thấy những con tàu viễn dương nhả khói trắng tôi mơ đến những chân trời xa lạ, những đảo dừa xứ Indonesia, những hải cảng bên trời Tây, hay Mỹ Châu... Mơ mình như cánh hải âu trên vùng trời biển lộng gió.

Một hôm cha hỏi tôi:

- “Con định học gì khi lên đại học?”

- “Ba cho con qua Pháp học làm “Capitain au long cours”

- “Con học làm thuyền trưởng viễn dương làm gì.

Một năm ít nhất tám chín tháng con ở trên biển, làm sao con có thể lập gia đình và lo cho gia đình được. Hay là con vào Y khoa?”

Sau này tôi mới hiểu lời khuyên đó vô cùng khôn ngoan và đã chuyển hướng đời tôi.

Vào năm 1968, ông được bầu vào chức chủ tịch Hội Đồng Công Thương Gia thành phố Đà Nẵng. Năm đó ông đi Nhật Bản và mua về ba chuỗi hạt trai, giá cả và màu sắc đẹp như nhau. Ông tặng hai chuỗi cho hai cô con gái, chuỗi thứ ba cho con dâu là vợ tôi. Thật cảm động, ông thương dâu con đồng đều.

Nhớ mãi hình ảnh của cha đứng ở cầu thang, ngày tôi đưa gia đình đi di tản hôm gần ba mươi tháng tư năm 1975.

Tôi chỉ nói được với cha: “Thưa ba con đi”, và nghẹn lời. Ông đứng đó, nhìn tôi, mắt thật buồn, lặng thinh. Ánh mắt đó nói với tôi không biết bao nhiêu điều: “Ba hiểu tại sao con không ở lại được, và con sẽ đi về đâu, ba không biết, cũng như con không biết. Đường ra đi mịt mù vạn nẻo, biết bao nhiêu hiểm nguy trên đường con đi, và sẽ là ngàn trùng xa cách. Biết bao giờ cha con ta sẽ gặp lại. Thương con và gia đình con vô cùng, ba chỉ biết cầu Trời Phật cho con đi bình yên...”

Khi các con trong gia đình đã khôn lớn có lần cha tôi bảo: “Sau này các con đưa nào về ở với ba mẹ cũng được, nhà ba mẹ luôn rộng mở cho các con, nhưng có lẽ ba mẹ không ở với đứa nào. Ba mẹ có nhà, có xe, có tiền trong ngân hàng và đã sửa soạn hết cho tuổi hưu...”, nhưng mưu sự tại nhân, thành sự tại thiên. Biến cố 30/4/1975 phá tan tất cả những mộng ước của ông. Ông lui về sống với con gái út trong một căn phố nhỏ ở Saigon. Những năm tháng khó khăn cho Miền Nam nói chung và cho ông nói riêng làm ông buồn phiền. Thêm những nhớ nhung mấy đứa con bỏ nước ra đi làm ông mất nghị lực và vui sống. Cuối cùng ông bị bệnh ung thư rồi mất.

Ngày ông mất vì tình thế khó khăn, tôi không về đưa tiễn ông được. Vẫn tiếc thương làm sao, một đời người làm thầy thuốc, không đứng được bên cha những giây phút cuối cùng. Trong video đám tang, thấy ông nằm trên giường, mặc bộ đồ veste ông ưa nhất ngày còn sống, và mẹ tôi ngồi bên ông. Không thấy bà khóc. Chỉ thấy bà lấy tay vuốt nhẹ tóc ông từ đầu xuống má, rồi lặp lại cử chỉ đó rất lâu. Nỗi đau và mất mát lớn quá để mẹ có thể khóc. Sáu mươi năm chung sống cùng chồng, nay ông ra đi, còn nỗi đau nào lớn hơn? Mẹ chắc đang nhìn lại những kỷ niệm những ngày vui, ngày buồn, ngày đau khổ, hay giận hờn sống bên ông. Nay vượt mất vòng tay người thương bao nhiêu năm đầu gối tay ấp. Nhìn mẹ ngồi đó bên cha, bỗng dưng tôi nghĩ đến thân phận con người, dù giàu sang, cao quý hay nghèo hèn, đến một lúc nào đó trong cuộc đời, mỗi chúng ta sẽ phải đối diện với cảnh chia ly.

Càng thương, nỗi đau và mất mát càng lớn, càng yêu nỗi đau sẽ tận cùng, biết chia sẻ cùng ai. Nhưng nhìn lại, nếu suy tư chúng ta vẫn còn niềm an ủi. Cuộc đời chúng ta đang sống đây chỉ là “Cõi Tam”. Sẽ có ngày chúng ta bỏ người thân bạn bè ra đi. Và một ngày nào đó, những ai còn thương mến nhau thật lòng, chắc chắn sẽ gặp lại nhau trong Miền Vĩnh Cửu. Cuộc sống này sẽ vô nghĩa, nếu chúng ta sinh ra, chết đi rồi tan biến vào cõi hư vô.

Nhân bất thập toàn. Cha tôi cũng như tất cả mọi người không phải là thánh. Ông cũng có những thiếu sót, sai lầm trong cuộc đời, nhưng nhìn chung ông cố gắng sống với lý tưởng “Chân, Thiện, Mỹ”. Vẫn mong bài viết đơn sơ, ngắn ngủi này anh chị sẽ tưởng nhớ về những người cha của chúng ta đã ra đi sau khi đã làm tròn nghĩa vụ với gia đình. Người cha phần nhiều ít tỏ lộ yêu thương với con cái như

các người mẹ, nhưng tận trong thâm tâm, lòng yêu thương cha đổ xuống cho con cái cũng to lớn không khác gì mẹ.

Nhớ khá xưa, nhạc sĩ Phạm Thế Mỹ phổ thơ của thiền sư Nhất Hạnh thành bản nhạc: "Bông hồng cài áo". Tôi vẫn mong có ai đó viết một bản nhạc "Một bông hồng cho cha", để một ngày nào đó người con mệt mỏi với cuộc đời, ghé lại căn nhà xưa nói nhỏ với cha: "Cha có biết rằng con thương cha nhiều hay không?". Và rồi người cha đã "ra đi" rồi, ngâm ngùi tiếc nuối sao ngày đó ta chưa nói lời yêu thương nào với cha ta?

Nhìn lại cuộc đời mãi xoay vần, và nay chúng ta đã thành cha thành mẹ, thành ông bà nội ngoại. Những cánh chim nhỏ bé nay khôn lớn, đủ lông cánh, đã bay xa vượt khỏi tầm tay. Thật hạnh phúc cho chúng ta, nếu những con chim đó vẫn còn nhớ tổ ấm để thỉnh thoảng quay về, tìm lại những cánh tay nâng đỡ chúng ngày xưa, để nói một lời yêu thương. Những cánh tay đó hôm nay đã yếu đi nhiều... Và cũng bất hạnh thay, nếu những con chim kia bay đi, bay đi mãi... Và càng bất hạnh hơn, những cha, những mẹ nằm trong Nursing homes ngày đêm mong ngóng những cánh chim xưa bé bỏng ngày nào bay về thăm. Mỗi mòn và mỗi mòn chờ đợi... Bao nhiêu câu chuyện thương tâm chúng ta đã nghe được... Nước mắt có bao giờ chảy ngược lên?...

Thời gian sống bên mẹ hay bên cha thường rất ngắn so với đời người chúng ta. Một lúc nào rảnh rỗi trong cuộc đời nhìn lại những người thương đó, chúng ta có cảm tưởng họ là những dòng suối yêu thương chảy mãi, chảy mãi, ngay khi chúng ta đã trưởng thành và rời mái ấm gia đình. Đối với cha mẹ, dù ta đã khôn lớn bao nhiêu, cha mẹ vẫn xem ta như những đứa con bé nhỏ còn trong vòng tay họ. Về đây, và về đây đi các con, về đây nghỉ ngơi bên dòng suối mát yêu thương...

Bài viết này như nén hương lòng con gửi cha hôm nay và mãi mãi. Con vẫn tin ở một nơi nào đó trong Cõi Vĩnh Hằng, cha là một trong những thiên thần hộ mạng của con. Chắc chắn sẽ có ngày chúng ta gặp lại nhau, ngày đó vĩnh viễn sẽ chẳng còn có chia ly và than khóc.

Nhớ bài hát "Over and Over", danh ca Nana Mouskouri hay hát:

*"I whisper your name...
I kiss you again...
I see the light of love in your eyes...
Love is forever, no more good byes"*

PHƯƠNG TUẤN

TUỔI 19

*Nhân ngòi tính tuổi tám hình trong y phục Tráng Sinh
Hương Đạo chụp năm 1961 trên núi Bà Hòa, Quy
Nhơn.*

Tuổi 19 vui tươi
Tuổi 19 yêu đời
Tuổi 19 năng động
Thích chiếu đất màn trời

Tuổi 19 say mê
Đi thám du vùng quê
Cắm trại trên đầu núi
Bơi lội dòng sông quê

Tuổi 19 mộng mơ
Tập tễnh viết văn thơ
Biết yêu tà áo trắng
Biết nhớ mái tóc thè

Tuổi 19 hăng say
Mơ làm cánh chim bay
Bay vòng quanh thế giới
Chiêm ngưỡng thế gian này

Tuổi 19 yêu thương
Yêu sông núi, quê hương,
Thương mảnh đời bất hạnh
Mong xoa dịu đau thương

KD

30 tháng 8 năm 2014

Tử Cuồng

酒狂

Nguyên tác: Huỳnh Song Di Thảo
Tác giả: Trường Bạch Hạo Ca Tử
Bản dịch của: Phạm Xuân Hy

Lương Sinh, người Tú Thủy là một người nhát gan, nhưng hễ rượu vào là trở nên mạnh dạn, không còn sợ sệt nữa. Bình nhật, Sinh truyện trò với người quen thường rụt rè e lệ như con gái chưa chồng. Nhưng rượu, hễ uống hơi quá chén một chút, thì lập tức rút kiếm chém xuống mặt đất, cất tiếng hát rất là bi tráng khảng khái. Coi như không có ai bên cạnh.

Vì thế, người ta mới bảo Sinh là một tay cuồng rượu.

Đến tuổi trung niên 中年, vợ Sinh qua đời, Sinh phải ở góa, cũng tính muốn lấy người vợ khác, nhưng gặp quá, chưa tìm được ai.

Một tối, Sinh cùng bạn bè ăn nhậu, men ngà ngà hơi say, có người đùa bảo với Sinh:

- Đệ nghe nói quan Thái Thú có người con gái mới mười lăm tuổi mà bị chết yểu, diện mạo rất xinh đẹp, đến nay quan tài vẫn còn quản ở trong miếu Ngũ Thánh Tử. Những đêm trăng thanh gió mát, cô ta vẫn thường hiện lên, huynh góa vợ đã lâu, sao không tìm đến mà xin cưới!

Sinh lúc đó cũng đã hơi chệnh choáng, bèn đứng ngay dậy đáp «Xin tuân lệnh!», rồi cười nói tiếp:

- Nhưng các huynh phải làm mỗi đấy nhá. Đệ không từ chối đâu! Mời các huynh ngày mai mang rượu đến đó để chúc mừng hôn lễ.

Nói xong, đi ra.

Mấy người bạn đều vỗ tay tán thưởng, cho rằng làm gì có chuyện người con gái con quan Thái Thú hiện hình, Sinh có đến đó cũng chẳng hề gì.

Sinh lần theo bóng trăng, nghiêng nghiêng ngã ngã mà bước. Đến cửa miếu thì đã quá nửa đêm, Sinh sợ bị người ông từ coi miếu bắt gặp, bèn leo qua bức tường thấp mà vào. Vốn đã biết quan tài của người con gái đặt ở phía tây hành lang, chàng thẳng bước đi tới. Gió đêm lạnh buốt, như kim đâm vào cốt tủy, làm Sinh hơi tỉnh men rượu. Trong bụng đâm ra sợ hãi. Lùi lại. Tỉnh táo chạy. Thình lình, Sinh ngửi thấy mùi rượu thơm phức bốc lên. Chàng lần theo hơi rượu đi tới. Chàng thấy ngay dưới hành lang có một vò rượu mở nút đặt sẵn để đấy. Chàng cầm lên. Tớp một tớp. Mùi rượu thơm phức. Bất giác say mềm. Trong cơn say, chàng chợt nhớ đến việc đi hỏi vợ, bèn tiến đến chỗ hành lang

có đặt quan tài của người con gái, rồi dùng tay gõ lên quan tài gỗ, miệng nói:

- Tẩu sinh là kẻ bất tài, trung niên táng thê, chưa có đám nào, nghe nói nàng thường xuất hiện rong chơi, xin cho kẻ hèn này gặp mặt một lần được không?

Sinh thấy trong quan tài vẫn im ắng, lặng thinh, không ai trả lời.

Bèn cười, nói:

- Té ra, Khanh đã hoá ra «gỗ khô tro tàn» (枯木死灰 khô mộc tử hôi) không sống lại được nữa, ta cũng chẳng nên quyến luyến lâu ở đây làm gì.

Rồi ,xoay người muốn bỏ về.

Nhưng chân chàng bị mềm nhũn ra, té khụy xuống, chợt nghe có nói dịu dàng, êm ái từ trong quan tài phát ra:

- Lang quân! Chờ thiếp một chút đã. Thiếp ra ngay.

Tiếng nói chưa dứt, lại nghe một âm thanh khác vang lên.

Đã thấy một người con gái hiện ra đứng bên cạnh Sinh. Chàng thấy tướng mạo của người con gái ấy, trông bệnh hoạn, vàng vọt như màu đất, xương xấu gầy guộc, trông nhận không ra hình người.

Nàng quơ tay một như một tên ma cà bông, ôm chặc lấy Sinh. Khí lạnh từ người nàng thấm vào cơ thể chàng, buốt đến tận xương tủy. Trong cơn say, Sinh chẳng sợ hãi gì, không tránh né, mà chỉ kêu to lên rằng:

- Ôi! Bằng hữu lừa ta rồi. Khanh đâu có giống như lời họ nói.

Bèn hát tay đẩy mạnh người con gái ra .

Người con gái chưng hửng, mặt đỏ lên e lệ, một hồi lâu mới nói:

- Chàng vốn là kẻ háo sắc, thiếp chỉ có vò rượu ngon, tặng không, mời chàng uống!

Nói xong hậm hực bỏ đi. Trong quan tài lại nghe có tiếng kêu như bộ rỗng.

Sinh sợ toát mồ hôi, không cần phải dùng nước lạnh rửa mặt mà cũng tỉnh lại, lật đặt tháo chạy. Về đến nhà thì mệt đừ, vào giường nằm.

Sáng hôm sau, các bạn bè của Sinh đem rượu đến thăm, hỏi xem hôn lễ có của chàng có vui không.

Sinh bối rối, xoa tay ngăn lại, nói:

- Xin các huynh đừng nhắc lại nữa, các huynh suýt giết đệ vì chuyện đó.

Rồi đem việc xảy ra, cặn kẽ thuật lại cho bạn bè nghe. Nhưng bạn bè chẳng ai chịu tin, hò nhau kéo đến ngôi miếu để kiểm nghiệm lại hư thực.

Khi đến nơi, họ thấy chiếc áo quan người con gái Thái Thú bị nứt ra khoảng chừng một thốn. Nhìn kỹ. Quả nhiên đúng như lời Sinh kể.

Họ đều sợ hãi. Lè lưỡi. Quay trở về.

Sinh từ đấy, cũng thôi không uống rượu, nhờ thế, không còn điên cuồng nát rượu như trước nữa.

Phạm Xuân Hy

CHÚ THÍCH

Trường Bạch Hạo Ca Tử

長白浩哥子

Cũng còn gọi là Hạo Ca Tử, là một tác giả gốc Mãn Châu đời Càn Long, tên họ thật và đời sống bất tường. Nhưng theo “Bát Kỳ Nghệ Văn Biên Mục” ghi chú thì Huỳnh Song Dị Thảo do Khánh Lan người Mãn Châu soạn.

Khánh Lan tên chữ là Tự Thôn, là một văn sĩ nghèo, từng giao thiệp với văn học gia nổi tiếng đương thời là Viên Mai. Tuy sống âm thầm không được người đời biết đến, nhưng phụ thân ông là Doãn Kế Thiện là một đại thần nổi tiếng của Thanh triều, lịch nhậm các chức Tuần Phủ, Tổng Đốc, sau đến Văn Hoa Điện Đại Học Sĩ kiêm Quân Cơ Đại Thần.

Tác phẩm “Huỳnh Song Dị Thảo” gồm có một trăm ba mươi tám truyện ngắn, viết theo lối văn ngôn.

Mặc dầu mô phỏng theo phong cách của Bồ Tùng Linh trong Liêu Trai Chí Dị, nhưng Huỳnh Song Dị Thảo không phải là không có những tác phẩm ưu tú, tư tưởng và nghệ thuật tương đối cao. Cốt truyện thường có khuynh hướng đề cao nam nữ tự do luyến ái, và đã kích cái lễ giáo của phong kiến hủ bại, nên từ lâu đã được độc giả hoan nghênh ưa thích.

Một số truyện trong Huỳnh Song Dị Thảo đã được chúng tôi phiên dịch và in trong Hậu Liêu Trai và Thiếp Bạc Mệnh trước đây.

Thái Thú

太守

Tên gọi một chức quan.

- Nhà Tần đặt chức Quận Thú, trông chủ quản mọi việc hành chính trong một quận.

- Đến đời Cảnh Đế nhà Hán, thì đổi Quận Thú là Thái Thú, là vị quan đứng đầu coi việc hành chính một quận, trật nhị thiên thạch. (Thái Thú đầu tiên của quận Giao Chỉ là Thạch Đới, do Hán Võ Đế phái đến).

(Đời Thuận Đế nhà Đông Hán, toàn quốc có 105 quận, số huyện của mỗi quận không đều nhau)

- Đời nhà Tùy đổi quận ra là châu, đặt quan Thứ Sử đứng đầu coi một châu.

- Đời Đường lại đổi châu thành quận, thì vị trưởng quan là Thái Thú. Sau đó lại đổi là châu, thì lại gọi là Thứ Sử.

- Đời Tống đổi quận làm phủ hoặc là châu, vì thế cũng gọi là tri phủ, hay tri châu, là thái thú.

Trung niên

中年

Trung niên chỉ người ở tuổi khoảng 40 đến 50. Ở lớp tuổi này phần nhiều là người đã kết hôn, và có con cái, kinh nghiệm từng trải, trí thức phong phú.

- Tuy thế, không có giới hạn tuổi nhất định để chỉ tuổi trung niên. Người Tàu có câu «Trung niên táng thế» là chỉ người ở vào tuổi 40 đến 50 bị góa vợ.

Tùy theo sự trưởng thành và suy lão, lại có những định nghĩa, cùng giới hạn về tuổi trung niên khác như :

- Tuổi «ấu niên» khoảng 0 tuổi đến 3 tuổi.

- Tuổi «đồng niên» từ 4 đến 9 tuổi.

- Tuổi thiếu niên từ 10 tuổi đến 19 tuổi

- Tuổi thanh niên từ 20 đến 40 tuổi

- Tuổi tráng niên từ 41 tuổi đến 50 tuổi.

- Tuổi **trung niên** từ 51 đến 65 tuổi ;

- Cao niên từ 65 đến 74 tuổi.

Tàu Sinh

鰕生

1 - Cá tép, cá riu.

Chỉ người không có tài, hoặc ý kiến bỉ lậu kém cỏi.

2 - Văn sĩ tự xưng một cách khiêm tốn, tự ví mình tài năng kém cỏi, nhỏ bé, như tép riu, tương tự như chữ “tệ nhân”.

Một âm nữa là Tưu.

Khanh

卿

1 - Ngày xưa vợ chồng gọi nhau là khanh.

2 - Đến nhà Đường, thiên tử gọi đại thần là “khanh”.

3 - Thời cổ, Khanh là tước vị hoặc xưng vị của cao cấp quan lại.

- Đến thời Tây Chu và Xuân Thu, vương triều nhà Chu và các chư hầu đều có đặt ra chức Khanh và chia ra làm ba cấp Thượng Khanh, Trung Khanh, và Hạ Khanh

- Đến thời Chiến Quốc, Khanh là một trong những tước vị, có Thượng Khanh và Á Khanh.

- Đến thời Tần và Hán, trong triều có các chức quan như Phụng Thường (Hán gọi là Thái Thường, Phụng Thường), Lang Trung Lệnh (Hán gọi là Quang Lộc Huân), Vệ Úy, Thái Bộc, Đình Úy, Diển Khách (Hán gọi là Đại Hồng Lô), Tông Chính, Trị Túc Nội Sử, (Hán gọi là Đại Tư Nông) là những trưởng quan của Cửu Tự đều gọi là Khanh cả.

- Nhà Bắc Ngụy, bên dưới Khanh đặt ra chức Thiếu Khanh.

Các các triều đại sau đặt ra Cửu Khanh, nhưng danh xưng của Cửu Khanh lại không nhất chí, nắm quyền coi việc có lớn có nhỏ.

- Đầu đời nhà Tống, tuy có chức Cửu Khanh, nhưng là phẩm trật của quan lại, không có chức quyền. Đến năm Nguyên Phong nguyên niên, khi thay đổi chế độ quan lại, thì mới là thực chức nắm quyền.

- Nhà Minh, cửu khanh gồm có lục bộ Thượng Thư, và Đô Sát Viện Đô Ngự Sử, Đại Lý Tự Khanh, Thông Chính Ty Sử

- Nhà Thanh thường dùng Lục Bộ Cửu Khanh gọi chung với nhau.

Âm Hôn

陰婚

Người Tàu xưa có tục “âm hôn-lấy ma”, cũng còn gọi là «Minh Hôn 冥昏», là một tập tục hôn nhân cổ xưa, tức hai gia đình có con trai, và con gái đã chết nhưng chưa từng lấy vợ lấy chồng, liền hôn với nhau. Đời nhà Chu đã thấy lưu truyền tục lệ này, phía chính quyền đã có lệnh ngăn cấm và gọi đó là «Giá Thương». Gia đình người chết lấy nhau, đem hai người này chôn chung một chỗ. Nhưng lệnh cấm không được thực hành tuyệt đối.

- Đến cuối thời Đông Hán, con út Tào Tháo là Tào Xung chết năm 13 tuổi từng lấy người con gái đã chết, người họ chết, và được hợp táng.

- Đời nhà Đường, người em đã chết của Vi Hoàng Hậu tên là Vi Tuấn từng làm «minh hôn» với con gái đã chết của Tiêu Chí Tông và được hợp táng, đủ cho thấy rằng tục «minh hôn» ở thời đó rất được thịnh hành.

- Đến thời Tống, người chuyên làm «mai» cho những nam nữ đã chết lấy nhau để kiếm tiền, gọi là «Quỷ Môi Nhân 鬼媒人- Người làm mối cho ma», tục lệ này phản ánh cái quan niệm linh hồn bất diệt, và tưởng tượng ra một thế giới u minh khác, nếu không cho con cái chết mà chưa lấy vợ lấy chồng thì sẽ bị linh hồn của người chết quấy phá, và cũng nhân đó nảy sinh ra cái phong tục «âm hôn».

Ở nông thôn, tàn dư của phong tục này vẫn chưa hết.

Về làm chi nữa?

Về trường cũ, anh có về không?
Về chi nữa em đã theo chồng
Nụ cười mời mọc năm nào đó
Tóc đẹp bờ vai, cái phượng hồng
Về lớp cũ anh có về không?
Về chi nữa em đã sang sông
Vóc dáng căng tròn năm xưa đó
Thường về trong mộng gã đàn ông
Xa lắm rồi đã mấy mươi năm
Đôi lần nhưng nhớ, muốn về thăm
Chợt nhớ em tay bồng tay bé
Còn nhớ, còn thương đâu mà mong
Về lối cũ anh có về không?
Đường xưa đã nhạt ánh trăng rằm
Lời xưa đã lạc vào lối mộng
Làm sao anh biết em nhớ anh không?

Nguyễn Trác Hiếu
July 4 th , 2019

Muôn Trùng Biển Nhớ

Chập chùng biển sóng nhớ thương,
Ngàn cơn gió lộng muôn phương gọi về.
Hồn còn phiêu bạt bến mê,
Ta còn trọn kiếp lòng tê tái sầu.

Trăm năm dâu bể về đâu,
Đêm nghe sóng vỗ bên cầu nhớ thương.
Đường đời còn mãi tơ vương,
Thuyền chưa đỗ bến tựa nương nơi nào?

Chiều nay biển động gió gào,
Nhìn về hướng cũ, lòng nao nao buồn.
Tình quê muôn dặm sầu thương,
Người xưa, bến cũ đôi đường phân ly.

Trăm năm nội cỏ xanh rì,
Dòng đời xuôi chảy, can gì vấn vương?
Nhìn cơn sóng đổ vô thường,
Đã tràng xe cát còn thương phận mình.

Giật mình tỉnh giấc vô minh,
Thương người nào khác thân mình long đong.
Cho dù nước đục bụi trong,
Giữ không vương vấn nỗi lòng bi thương.

Dấu chân trên cát còn vương,
Cuộc tình trên cát còn thương sóng sầu.
Đường trần sóng đổ về đâu?
Lòng trần chẳng bận, vô cầu, thênh thang...

Trần Việt Cường

Mối tình thơ cảm động của thần y Lê Hữu Trác

VINH HỒ
(sưu tầm)

Lê Hữu Trác
(1720 - 1791)

LÊ HỮU TRÁC: biểu tự Cận Như, bút hiệu Quê Hiền, Thảo Am, biệt hiệu Cận Chiêu Bấy, quê tỉnh Hưng Yên, nhưng gắn bó nhiều năm với quê mẹ ở tỉnh Hà Tĩnh. Ông là con thứ bảy của tiến sĩ Lê Hữu Mưu, dòng tộc khoa bảng: ông nội, bác, chú, anh và em họ đều đỗ Tiến sĩ, làm quan to. Năm 1740, ông nghiên cứu binh thư và võ nghệ... Năm 1746, người anh ruột mất, ông về quê nuôi mẹ già, xin ra khỏi quân đội. Ở Hương Sơn, ông làm nhà cạnh rừng, lấy hiệu "Hải Thượng Lãn ông". Hải Thượng là Hải Dương quê mẹ và phủ Thượng Hồng quê cha, Lãn ông nghĩa là "ông lười", ngụ ý lười biếng chán ghét công danh, thoát vòng danh lợi để tự do nghiên cứu y học.

Sau gần 10 năm (1760 - 1770) viết bộ "Hải Thượng Y tông tâm lĩnh" gồm 28 tập, 66 quyển bao gồm các mặt về y học, phản ảnh sự nghiệp văn học, tư tưởng của ông. Năm 1783 viết xong tập "Thượng kinh ký sự" bằng chữ Hán tả cảnh xa hoa trong phủ chúa Trịnh, ghi lại những mất thấy tai nghe trong chuyến đi là một tác phẩm văn học quý giá, kể cả cuốn Y hải cầu nguyên (1782), Vận khí bí điển (1786)...

Ông thọ 71 tuổi, mộ nằm ở khe nước cạnh chân núi thuộc huyện Hương Sơn.

Hải Thượng Lãn Ông vị thần y, nhà khoa học, nhân vật lịch sử, tinh thông y học, dịch lý, văn chương.

Thời trẻ, được gia đình se duyên cùng 1 thiếu nữ con nhà quan đã làm lễ hỏi rồi, nhưng khi anh ruột mất, ông phải về Hà Tĩnh để phụng dưỡng Mẹ già, sợ phiền lụy con gái nhà khuê các nên đã từ hôn đem trà cau trả lại, yên trí rằng nàng sẽ đi lấy chồng. Đến năm 1781, lúc 61 tuổi, chúa Trịnh Sâm triệu ông ra Thăng Long để chữa bệnh cho thế tử Trịnh Cán, ông đã ghi chép chuyến đi này trong tác phẩm "Thượng Kinh ký sự", sách ghi ông tình cờ gặp lại người xưa: cô "thê chung thân ở vậy", nhiều người đến hỏi cưới vẫn từ chối, quyết ở vậy để chăm sóc cha mẹ già, sau khi cha mẹ mất, cô gửi thân nơi cửa Thiền, sau hơn 40 năm gặp lại, cô đã là một Ni cô già.

Trong cuốn Thượng Kinh Ký Sự có đoạn:

"Một ngày kia, có hai lão Ni đến chỗ tôi ngụ, nói rằng: Chùa Huê Cầu đúc chuông lớn, công quả

chưa thành, chúng tôi đến đây khuyên hóa. Thế rồi, một lão Ni tự giới thiệu mình là trụ trì chùa núi An Tử, còn lão Ni kia thì giới thiệu mình là con gái quan tả thừa ty Sơn Nam, quê ở Huê Cầu. Tôi nghe nói giật mình như tỉnh giấc mơ".

Bàng hoàng xót xa gặp lại cố nhân, ông hỏi tại sao lại gửi thân nơi cửa Thiền? Bà Ni nói:

"Đã có người hỏi mình làm vợ thì mình (coi như) đã có chồng rồi, chẳng qua vô phận mà chồng bỏ".

Nghe nói, Lãn Ông tan nát cõi lòng "tâm thần kinh loạn". Để chuộc lỗi, ông xin được bảo dưỡng bà suốt đời, đề nghị cất cho bà cái chùa nhỏ trong khu vườn yên tĩnh:

"Mùa đông cũng như mùa hè, lạnh ấm đều sẽ do ta lo liệu, một là để báo ân, hai là để chuộc lỗi..."

Bà cố ngăn dòng lệ:

"Quan nhân có hậu tình, còn tôi chẳng gặp chồng, cái thân cô khổ cũng là do số mệnh vậy, đâu có dám trách ai... Nay tôi được biết tấm lòng tốt này cũng an ủi cảnh linh lạc vậy".

Bà chỉ xin ông một cỗ quan tài đúng loại gỗ ở Nghệ An, có lẽ bà nghĩ lúc sống không nên duyên vợ chồng thì lúc chết ít ra cũng được nằm trong một cỗ quan tài do ông đóng bằng thứ gỗ ở quê hương ông.

Ông viết:

"Tôi lấy làm thương tình, mới giải lòng trong một bài thơ."

Bài thơ đó như sau:

Thủ 36 - Ngộ cố nhân

Vô tâm sự xuất ngộ nhân đa,

Kim nhật tương khan khổ tự ta.

Nhất tiểu tình đa lưu lãnh lệ,

Song mâu xuân tận hiện hình hoa.

Thử sinh nguyện tác càn huynh muội,

Tái thế ưng đồ tổn thất gia.

Ngã bất phụ nhân, nhân phụ ngã,

Túng nhiên như thử nại chi hà?

Lê Hữu Trác (trong Thượng kinh ký sự)

Dịch nghĩa

Bài 36 - Gặp người cũ

Vì vô tâm thành chuyện làm nhầm lỡ cho người,

Ngày nay nhìn nhau đắng cay than thở.

Một nụ cười bao tình cảm, lệ tuôn chảy,

Hai trông mắt đã hết xuân bỗng hiện hình hoa.

Kiếp này nguyện làm anh em kết nghĩa,
 Kiếp sau xin sẽ thành vợ chồng.
 Ta không phụ người mà người phụ ta,
 Nếu phỏng như thế thì làm thế nào đây?

Dịch thơ 1:

Bài 36 - Gặp người cũ
 Vô tâm nên nổi luy người ta,
 Trông mặt nhau đây luống xót xa.
 Gượng cười khôn giấu đôi hàng lệ,
 Tóc bạc che mờ nửa mặt hoa.
 Kiếp này hãy kết làm huynh muội,
 Kiếp khác xin hoàn nghĩa thất gia.
 Ai nữ phụ ai, ai nữ phụ,
 Dở dang, dang dở biết ru mà?

Lê Hữu Trác
 Ngô Tất Tố dịch

Dịch thơ 2:

Bài 36 - Gặp người cũ
 Vô tâm khiến lỡ duyên người
 Gặp nhau thêm để ngậm ngùi xót xa
 Nụ cười mà lệ tuôn sa
 Sóng xuân đã cạn nét hoa vẫn còn
 Kiếp này kết nghĩa anh em
 Kiếp sau ước được nên duyên vợ chồng
 Phụ ai ai lỡ phụ lòng
 Đành thôi ôm một mối tình dở dang
 Lê Hữu Trác

Trương Việt Linh dịch, 2018

KẾT LUẬN:

Một mối tình thơ đầy xót xa cảm động đã khiến cho Thần Y hối hận đã phải "tâm thần kinh loạn", một chuyện tình vô cùng lãng mạn tưởng chỉ có trong tiểu thuyết hay phim bộ của Kim Dung.

Tôi bùi ngùi xúc động trước một tình yêu quá ư thiêng liêng, đầy sắt son kỳ diệu của người xưa, xin mượn nhạc phẩm Nỗi Lòng của NS Nguyễn Văn Khánh có nội dung giống thiên tình sử "Yêu ai, yêu cả một đời" để thay cho lời kết.

Trích 2 đoạn đầu lời bài hát: Nỗi Lòng:

"Yêu ai, yêu cả một đời
 Tình những quá khát khe khiến cho đời ta
 Đau tủi cả lòng vì yêu ai mà lòng hằng nhớ
 Năm tháng trôi lạnh lùng hoài
 Tình đó nhắc nhở luôn đến ta tình ai
 Nhớ cả một trời
 Tình yêu kia mà lòng nào quên....."
 Xin mở link sau nghe giọng ca trầm ấm của Sĩ

Phú:

[Nỗi Lòng - Nguyễn Văn Khánh - Sĩ Phú - YouTube](#)

Quần thể khu di tích Hải Thượng Lãn Ông thuộc thôn Hải Thượng, xã Sơn Trung, Hương Sơn, Hà Tĩnh bao gồm Khu mộ, Tượng đài, chùa Tượng Sơn, Khu nhà thờ trên diện tích hơn 20ha, giữa màu xanh đại ngàn Trường Sơn.

Tượng đài Lê Hữu Trác nằm trên núi cao với hơn 1.600 tấn đá cẩm thạch, có dòng chữ "Đức - Lưu - Quang" khắc trên tảng đá nặng 17 tấn, phía

sau có 2 bức phù điêu khắc những lời răn dạy của Thần y về y đức, y thuật.

VINH HỒ sưu tầm

July, 27, 2020

Tài liệu tham khảo nguồn NET.

THEO LÁ THU BAY

(Trích tập thơ Vinh Hồ 1999)

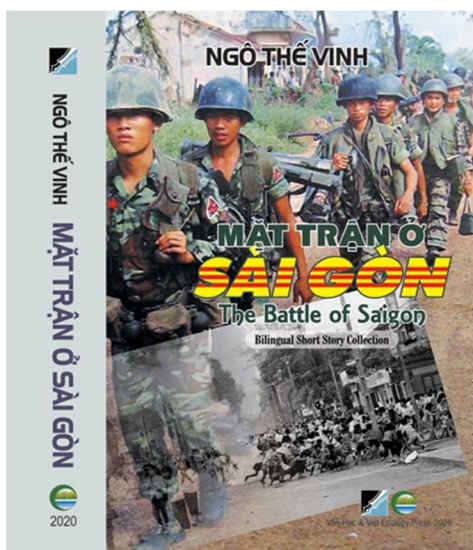
Thơ Vinh Hồ

Nhạc Lmst2009

Mùa thu vàng cả một trời. Cảnh trời khó
 biếc em ngồi áo tung. Như rừng thu đứng khóa
 thân. Nhớ thương chín đỏ mấy thu lững buồn. Một
 người đi đội cỏ đơn. Tình yêu, nỗi chết đeo lung tháng
 ngày. Chiến tranh, thù hận, đọa đày. Tuổi xuân theo lá thu
 bay cuối trời. Mùa hận, đọa đày. Tuổi xuân theo
 lá thu bay cuối trời.

Copyright by Lmst2009/Vinh Hồ

Thông Báo Báo Chí
MẶT TRẬN Ở SÀI GÒN – THE BATTLE OF SAIGON
Tập truyện song ngữ Việt Anh
NGÔ THẾ VINH

Vẫn liên tiếp xuất hiện những cuốn sách viết về Chiến Tranh Việt Nam, tuy nhiên có rất ít sách đề cập tới quan điểm từ miền Nam, từ góc cạnh của những người thất trận nhưng họ đã từng chiến đấu và tin tưởng ở một nền Cộng Hòa miền Nam mới khai sinh. Ngô Thế Vinh qua kinh nghiệm của một y sĩ trong một đơn vị Biệt Cách thiện chiến đã đem tới cho chúng ta những lý giải và soi sáng về những tình huống lưỡng nan ngoài trận địa. Rồi ông cũng đề cập tới cuộc sống hỗn mang ban đầu của một người tỵ nạn tạo dựng lại cuộc đời trong sự xa lạ của một miền Nam California, với phần đấu để trở lại nghiệp cũ giữa một cộng đồng di dân gồm cả nửa triệu thuyền nhân với những khuynh hướng chánh trị phân hóa đa dạng. Một bối cảnh như vậy hầu như hoàn toàn bị lãng quên trong văn học. Người đọc sẽ thấy mình bị lôi cuốn vào tâm thức của một y sĩ tiền tuyến, của một tù nhân trong các trại tù gulag và rồi đến một người tỵ nạn bị bật ra khỏi gốc rễ được giải thoát để hội nhập vào một tầng lớp trung lưu Mỹ mới vừa hình thành. Đọc Mặt Trận Ở Sài Gòn để cảm nhận lắng nghe nỗi băng khuâng của một con người vẫn gắn bó với những cội rễ tinh thần của một quê hương Việt Nam không thể tách rời. TIM PAGE, Time - Life, UPI free lance reporter

Văn Học Press & Việt Ecology Press

ISBN # 9781989993194

www.amazon.com, các hiệu sách

vanhocpress@gmail.com, viotecologypress@gmail.com,

P.O. Box 3893, Seal Beach, CA 90740

ĐI TÌM SỰ YÊN TĨNH VỚI “MẶT TRẬN Ở SÀI GÒN”

Hoàng Ngọc Nguyễn

“Mặt Trận Ở Sài Gòn” là một tuyển tập gồm 12 “truyện bút ký”. Một nửa nói lên những trần trở của một bác sĩ quân y ngoài tiền tuyến, đứng giữa làn tên mũi đạn, một nửa là những trần trở của một người đã dấn thân vào việc tạo dựng một cuộc đời mới trên chốn “tam dung” đất khách quê người, nhưng lại không đành để quá khứ lại đằng sau. Ít ra chỉ để nêu lên những câu hỏi cho dù câu trả lời càng ngày người ta càng không màng! Ít ra để có thể mơ mộng hão huyền - dù không xưa tan được những ám ảnh như ác mộng - “Sẽ rục rở mùa thu này” với “Giấc mộng con năm 2000”.

Mười hai “truyện bút ký” (Mặt trận ở Sài Gòn, Nước mắt của Đức Phật, Dấu ngoặc lịch sử, Hòa bình không sớm hơn, Giấc mơ Kim Đồng, Chiến trường tạm yên tĩnh, Cựu Kim Sơn – chưa hề già biệt, Một bức tường khác, In Retrospect – nhìn lại, Người y tá cũ, Sẽ rục rở mùa thu này, Giấc mộng con năm 2000) mang cùng văn phong (le style, c'est l'homme), kể chuyện nghe như những lời tâm tình, lúc cao giọng như phẫn nộ, lúc trầm tĩnh như buồn bã, thể hiện những trần trở mà tác giả, một người trong cuộc, muốn chia sẻ và muốn được tin cậy đón nhận, cảm cảnh, đồng tình.

Có thể Ngô Thế Vinh, với thói quen nghề nghiệp, ưa xem xét cận kề mọi dấu hiệu, triệu chứng, và tìm cách giải thích hết mức khi chẩn bệnh. Nhưng cũng rõ ràng, là một quân nhân tiền tuyến, ông mang những tình cảm sâu đậm có tính cách ruột thịt với đồng đội, những người cùng vào sinh, ra tử, và là một lương y, ông đau đớn vô kể khi thấy đồng đội ngã xuống không kịp nhắm mắt tại những nơi hoang địa rừng núi sâu thẳm. Ngô Thế Vinh là y sĩ trưởng của Liên đoàn 81 Biệt Cách Dù. “Mặt trận ở Sài Gòn” đã thể hiện nơi anh con người của đồng đội, do đồng đội, vì đồng đội. Một tình đồng đội như chúng ta có thể thấy qua bức ảnh của Tình Thương, bốn sinh viên y khoa cùng các bạn đồng môn đảm trách tờ báo này mà thời đó tên tuổi chẳng phải xa lạ với dân Sài Gòn [Hình 1].

Hay bức ảnh của những sĩ quan trong đơn vị Biệt Cách: Trung úy Nguyễn Sơn (liên toán trưởng các toán thám sát), Trung úy Nguyễn Ích Đoàn (đại đội trưởng Đại đội 1 Xung kích), Y sĩ Trung úy Ngô Thế Vinh, Trung úy Nguyễn Hiền, sĩ quan Ban 2 [Hình 2].

Đã hẳn, tình đồng đội trong một đơn vị đặc biệt như Biệt Cách Dù hẳn đặc biệt hơn cả bởi vì nhiệm vụ đặc biệt của đơn vị “cách biệt” này cùng cách hành sự cũng đặc biệt của nó. Như tác giả kể lại một

Hình 1: Toà báo SVYK Tỉnh Thương 113 Nguyễn Bình Khiêm Sài Gòn (1965), từ trái: Bùi Thế Hoàn, Trang Châu, Ngô Thế Vinh, Phạm Đình Vy [tư liệu Ngô Thế Vinh]

Hình 2: Hành quân Liên Đoàn 81 Biệt Cách Dù, Dakto tháng 5, 1971, từ trái: Trung úy Nguyễn Sơn, Liên Toán Trưởng các toán Thám Sát, Trung úy Nguyễn Ích Đoàn, Đại Đội Trưởng Đại Đội 1 Xung Kích, Y sĩ Trung úy Ngô Thế Vinh, Trung úy Nguyễn Hiền, sĩ quan Ban 2 [tư liệu Nguyễn Hiền]

câu chuyện, Liên đoàn Biệt Cách Dù này đang tiến hành một cuộc hành quân vào tháng năm 1971, căn cứ xuất phát là Dakto, một vùng rừng núi thuộc tỉnh Kontum cao nguyên Trung phần. Đây chính là thời điểm quân Sài Gòn mở chiến dịch tấn công vào vùng Hạ Lào nhằm giải tỏa áp lực của Bắc quân trên vùng Trung nguyên và làm suy yếu khả năng của Miền Bắc đưa quân và khí giới xâm nhập Miền Nam. Chiến dịch này gây nhiều tranh cãi, chủ yếu là vì Mỹ muốn thử thách xem “Việt Nam hóa” là thế nào, Tổng thống Thiệu thì muốn phô trương tài lãnh đạo của mình trước cuộc bầu cử độc diễn trong năm, nhưng lại không biết “bảo mật” cho nên để lực lượng quốc gia chịu nhiều tổn thất. Các toán Biệt Cách Dù có nhiệm vụ thám sát và theo dõi sự di chuyển của Bắc quân dọc biên giới xuống tới vùng Tam Biên Việt-Miền-Lào trong mục đích khám phá đường mòn “Hồ Chí Minh” ở nơi “cùng cốc, thâm sơn”. Vùng Tam Biên này rừng núi trùng trùng điệp điệp, đi dễ khó về vì chẳng dễ tìm đường ra. Những nhóm “Biệt

Cách” này chỉ biết trao sinh mạng cho nhau, và cho tử thần. Nếu không có nhau, làm sao người ta có thể sống sót được qua những điệp vụ như thế.

“Mặt trận ở Sài Gòn” là câu chuyện của một đơn vị Biệt Cách Dù đang chiến đấu gian khổ trong vùng rừng núi Tam Biên thì được đưa về thủ đô Sài Gòn. Tác giả ngậm ngùi và tự hào: “*Không kể những người đã chết, chỉ riêng trong đám sống sót trở về - có thể nói họ xứng đáng mang danh anh hùng bằng chính những chiến tích lẫy lừng đi vào huyền thoại*”. Lính tráng đều vui mừng vì có dịp về thành phố mừng tủi gặp lại gia đình và tha hồ vui chơi. Nhưng tác giả chẳng có gì thú vị vì hiểu rằng nhiệm vụ mới là một cuộc “chiến tranh trong thành phố”. “*Chúng tôi trở về thủ đô giữa một không khí rục rịch biểu tình khởi đi từ những phong trào quần chúng đấu tranh chống chính phủ*”. Tác giả đã trải qua những tháng ngày rất mệt mỏi trong cuộc nội chiến để bảo vệ độc lập và toàn vẹn lãnh thổ. Ông đã chứng kiến bao nhiêu hy sinh của đồng đội; ông cũng ngán ngẩm trước đối phương xem sinh mạng của “bộ đội” như cỏ rác. Và ông cũng đau lòng trước thống khổ của người dân trong vùng chiến, vừa sợ bom đạn chiến tranh, vừa lo khủng bố, vừa bị túng quẫn vì miếng ăn... “*Người lính chỉ ao ước được cầm súng chiến đấu cho tổ quốc, hy sinh cho một lý tưởng cao cả, một chính nghĩa sáng ngời, mà khỏi cần phải bận tâm suy nghĩ điều gì. Nhưng bây giờ thì họ hiểu rằng, đã thất lạc và qua rồi sự bình an giả tạo sau những mỗi mệt trở về từ rừng rú. Rằng ngoài chiến trường súng đạn quen thuộc, họ còn phải đương đầu với một trận tuyến khác mỗi mệt hơn - đó là cảnh thối nát, bất công của xã hội mà dân tộc đang phải hứng chịu trong tối tăm tủi nhục... Vậy phải lựa chọn chiến trường nào? Rằng không phải chỉ ở chốn xa xôi biên cương - mà đích thực chiến trường thách đố của họ phải là ở Sài Gòn*”.

Câu chuyện sau đó, “Nước mắt của Đức Phật”, cũng có thể làm cho người đọc đã từng sống những ngày tháng tao loạn thời đó rơi nước mắt. Bối cảnh những truyện kể đều là thời “Việt Nam hóa chiến tranh” của Nixon, hay đúng hơn là “giải Mỹ hóa”, (de-Americanization), tức lính Mỹ tháo chạy, bỏ rơi đồng minh, cho dù Nixon nói, “peace with honor”. Quan điểm của tác giả ngay từ thời đó đã rõ ràng: Mỹ đã quyết rút khỏi “tiền đồn”, vì Nixon đã có kế hoạch đi Nga, đi Tàu. Lúc đó là vào năm 1971, theo chỉ đạo của cố vấn Mỹ, quân Miền Nam đánh qua biên giới Campuchia để truy tìm “Cục R”, tức bộ chỉ huy của địch lập trên đất Miền để điều khiển cuộc chiến. Cuộc hành quân này như là bước đầu thử nghiệm “Việt Nam hóa”. Đơn vị Biệt Cách Dù được thả xuống đất Miền như lạc vào trong một khu rừng hoang không biết lối ra. Toán thám sát này vừa truy tìm vừa nhằm phá hoại địch, tác giả gọi đó là “một chiến tích lẫy lừng của các anh hùng vô danh”. Nhưng kết cuộc là thế nào. Tác giả viết: “*Và suốt trong đêm hôm đó tại một ngôi chùa Miền bỏ hoang, có một người lính Công giáo Việt Nam kiệt quệ và*

đau khổ, quỳ gối bên xác một đồng bạn, mắt đầm lệ hướng lên về mặt an tĩnh của Phật thành tâm cầu nguyện cho linh hồn người bạn xấu số sớm được giải thoát...” Đây là câu chuyện ở Thị trấn Krek, Campuchia, sát biên giới Miền Nam ở Tây Ninh.

Những truyện được viết trong thời chiến của Ngô Thế Vinh mà chúng ta đọc được qua tuyển tập “Mặt Trận Ở Sài Gòn” đều mang âm hưởng tương tự: như một tiểu thuyết chiến tranh với sự căng thẳng, chết chóc, mệt mỏi, tang thương, bi đát, anh hùng, và ai điếu... Rất rõ rệt Ngô Thế Vinh mang nặng nghiệp cầm bút (thời đó chưa có computer), ông không thể không viết trước những bức bách của thực tế cuộc sống, xã hội, đất nước, nhưng nếu không là y sĩ ở tuyến đầu, sẵn sàng dán thân trong chốn trận mạc, đương nhiên ông không thể có những kinh nghiệm phong phú như thế để ghi lại – không chỉ những gì đã xảy ra mà cả những suy nghĩ, biến động trong nội tâm của ông. Diễn biến nội tâm đúng là phức tạp, khủng hoảng mà chỉ có người trong cuộc mới hiểu nổi: ông vừa thấy cuộc chiến là sống còn cho Miền Nam vừa thấy cuộc chiến là phi nhân vì lãnh đạo Hà Nội thì bất nhân (đã thí mạng đến cả nửa triệu thanh niên) và lãnh đạo Sài Gòn thì “vô tâm” (quân đội, chính khách, lãnh đạo tôn giáo mãi lo quyền lực, quyền lợi của mình hơn quyền sống của người dân).

Truyện ngắn “Mặt Trận Ở Sài Gòn”, khoảng 5,000 chữ, xuất hiện đơn độc lần đầu tiên trên tạp chí Trình Bày ngày 18-12-1971 và sau đó tác giả bị đưa ra tòa – chẳng bao lâu sau khi “Vòng Đai Xanh” của ông được trao giải thưởng. “Mặt Trận Ở Sài Gòn” bị khép vào tội có “*luận điệu phương hại trật tự công cộng, và làm suy giảm kỷ luật, tinh thần chiến đấu của quân đội*”. Tờ báo bị tịch thu, bị “phạt vạ” và đình bản mấy tháng sau đó. Nhưng năm 1972 là năm Mùa Hè Đỏ Lửa, và vụ án đã nhanh chóng chìm vào quên lãng. Mãi đến sau này, vào năm 1996 khi tác giả tập hợp một số truyện ngắn để có tuyển tập “Mặt Trận Ở Sài Gòn” xuất bản ở California, nhiều tác giả hữu danh như Nguyễn Xuân Hoàng, Tạ Tỵ, Phan Nhật Nam... lên tiếng, chia sẻ những trần trụi của tác giả vì đất nước, vì xã hội trong thời chiến. Nguyễn Xuân Hoàng cho rằng giữa “con người và tác phẩm” không có khoảng cách. Và Ngô Thế Vinh là một tác giả của xã hội. Ngô Thế Vinh cũng có dịp bộc bạch tâm sự của mình trong một số bài phỏng vấn dài của tạp chí Bách Khoa và của nhà báo Nguyễn Mạnh Trinh.

Như thế, nay chúng ta có thể nói thêm gì đây?

Người đọc nay có thể nhìn lại để thấy “Mặt Trận Ở Sài Gòn” không chỉ là tiểu thuyết chiến tranh mà còn có một nội dung chính trị sôi sục của một người đối kháng vì lương tâm. Chính trị là một nội dung mà tác giả đã chất chứa trên từng trang giấy của từng truyện. Một điều chúng ta đều có thể thấy nhưng ít người viết tiện nói ra, nói thẳng, nói thật, đó chính là sự “bất túc” của lãnh đạo Miền Nam cho nên cuộc chiến đã trở thành một cuộc phiêu lưu ngày qua

ngày thay vì là một Hội nghị Diên Hồng tập họp quần chúng trong một cuộc chiến sống còn của đất nước. Không chỉ là nhân chứng, Ngô Thế Vinh là người dán thân ở chốn trận tiền. Hiểu rất rõ sinh mệnh mong manh của người cầm súng. Cho nên không sợ mang tiếng “phản chiến” ông có quyền đặt những câu hỏi chính trị. Khi không hiểu đúng và đủ nội dung và ý nghĩa của chính trị, nhiều người - nhất là giới văn nghệ sĩ - ngại ngùng và muốn tránh xa “chính trị”. Nhưng khi hiểu chính trị chụp lên đời sống của tất cả mọi người, quyết định sự sống còn của con người, của xã hội, của đất nước, là sự mưu tìm dân chủ, tự do, nhân quyền và công bằng xã hội, thì đó là điều người viết không thể tránh né. Và hẳn sai lầm khi tránh né.

Quyết định của Ngô Thế Vinh có một ấn bản song ngữ giữa năm đại dịch này bởi thế đáng hoan nghênh. Không chỉ vì đó là một nỗ lực táo bạo, phi thường mà vì ông nghĩ đến chuyện gợi cảm cho những thế hệ những đời sau một di chúc xứng đáng. Dĩ nhiên, càng ngày người ta càng ít đọc. Mong muốn những thế hệ trẻ cầm sách về lịch sử hay chính trị đất nước Việt Nam trước đây đúng là chuyện “giác mộng con”. Cũng như muốn người Mỹ phải hiểu rõ hơn lịch sử và chính trị của Hoa Kỳ để cho nội chiến đa chủng, đa văn hóa, thực sự chấm dứt. Nhưng Ngô Thế Vinh bao giờ cũng là người sống trong giấc mộng con người phải tốt đẹp hơn để xã hội tốt đẹp hơn.

Đọc “Mặt Trận Ở Sài Gòn”, chúng ta tưởng chừng như đang nghe thổn thức “Tình khúc trên chiến trường tồi tệ”. “Mặt Trận Ở Sài Gòn” hay “Chiến trường tồi tệ” (tác giả là Ngô Đình Vận, người bạn ở Saigon Post) sẽ chẳng thế nào rời khỏi tâm trí của những người đã sống một thời đầy đau nhức đó, và nay đã là một ám ảnh đau buồn khi chợt nghĩ ra rằng chúng ta chỉ có một thời để sống.

HOÀNG NGỌC NGUYỄN *

Utah, September 5, 2020

Như cánh chim biển minh tường

Tháng sáu trời Saigon nắng như đổ lửa. Về chiều, những cơn mưa bất chợt làm cho không khí dịu lại, nhưng sau đấy hơi đất bốc lên khó chịu vô cùng.

Bình sinh ra và lớn lên từ thành phố này, qua bao thăng trầm của thành phố, nên cái khí hậu oi nồng này, tuy làm khó chịu bao người từ nơi khác đến, nhưng đối với Bình lại trở thành thân thuộc đáng yêu. Cái mùi ngai ngái, âm ẩm sau mỗi trận mưa rào là đặc thù của Saigon. Có lần Bình bỏ Saigon lên Đà Lạt sống cả năm trời. Khí hậu Đà Lạt lạnh và dễ chịu đến như vậy cũng không quyến rũ được Bình lâu. Cuối cùng chàng lại phải trở về Saigon, để thở cái không khí oi nồng của thủ đô. Thế mà CS vào, Bình lại quyết định rời bỏ Saigon, rời bỏ vịnh viễn! Quyết định này làm đau lòng chàng không ít, nhưng chàng không thể nào làm khác hơn được.

Hôm nay, Chung đến rủ Bình ra Vũng Tàu để tìm đường vượt biên. Chung đã móc nối được với một người chủ tàu ở Cát Lở. Con đường xa lộ Saigon - Biên Hòa quen thuộc với Bình cả chục năm nay, bây giờ như đã trở thành xa lạ. Dưới sự kiểm tỏa của quân thù, con đường trông ra tối đi, không còn rực rỡ như những ngày trước năm 75. Hai bên đường những sinh hoạt đã ngưng trệ hẳn. Những garage sửa xe, những quán cóc tiêu điều. Chủ đã bỏ đi, chỉ còn trơ trọi những căn nhà hoang phế, những lều chõng xác xơ.

Đến ngã ba Long Thành, Quán Chim (Long Thành là nơi sinh sôi nảy nở của nhiều loài chim. Vào mùa nước cạn, trên vùng sông rạch có le le, vịt trời, có bầy tới ba bốn trăm con. Thú rừng, chim muông nhiều, nên nghề săn bắt xưa kia rất thịnh hành. Có người đi săn một ngày được tới bốn năm chục con chim. Xã Phước Thái có một địa danh gọi là Quán Chim. Nơi đây những người bắt được

chim đem tới bán cho khách qua đường trên quốc lộ 15. Quán Chim trở thành nơi nổi tiếng của huyện Long Thành), mới thấy rõ cái điều tàn của con đường một thời đã sinh hoạt ồn ào, nhộn nhịp.

Ngã ba Long Thành, ở đó con đường xa lộ Saigon - Biên Hòa tẽ hai: một bên đi Vũng Tàu, một bên đi thẳng lên Đà Lạt. Ngày xưa, ngã ba này là nơi tụ họp của những hàng quán bán trái cây, thịt rừng: nào ổi xá lị, mít, nhãn, sầu riêng, bưởi,..., nào thịt nai, heo rừng, mèn, nhím,... Những quán ăn mọc lên như nấm. Du khách ghé Long Thành nửa tiếng, một tiếng để mua quà, ăn uống trước khi vào Saigon hoặc đi Vũng Tàu, thật tấp nập, ồn ào, thế mà nay vắng vẻ, tiêu điều. Tất cả đã là dĩ vãng. Một vài chú công an với khuôn mặt què mùa, ngơ ngếch ôm khẩu AK, đi đi lại lại. Các chú đang chờ một chuyến xe đò chở hàng lậu để kiểm soát.

Từ ngã ba Long Thành đi Vũng Tàu, đường nhỏ hơn xa lộ Saigon- Biên Hòa, vừa được tân trang, nơi rộng và tráng nhựa lại trước ngày "giải phóng", nên trơn tru, êm ái. Con đường này, ngày xưa, là con đường dân Saigon mỗi cuối tuần tấp nập rủ nhau đi "Cấp". Con đường này Bình đi lại không biết lần thứ mấy trăm, Chàng còn nhớ thuở sinh viên, cuối tuần, nhất là vào những dịp hè, chàng cùng đám bạn thân rủ nhau phóng xe scooter ra Vũng Tàu. Đức, Thanh, Nghĩa, Dũng, chàng và những cô bạn cùng lớp, chở nhau trên những chiếc Vespa, Lambretta ra "Cấp". Bọn chàng có chỗ trọ là ngôi biệt thự của cậu Dũng. Nhưng các bạn lại thích ra đốt lửa trại, ca hát, cùng với đám nữ sinh trường trung học Nguyễn bá Tông cũng ra nghỉ mát, suốt đêm ở bãi sau.

Rồi chiến tranh lan rộng. Vì tình hình an ninh không bảo đảm, những chuyến ra "Cấp" của bọn chàng thưa dần, thưa dần... cho đến ngày ra trường. Sau này, bạn bị vì nghề nghiệp, Bình ít khi đi Vũng Tàu.

Thời thế đổi thay, giờ đây chàng ra Vũng tàu để tìm đường vượt thoát khỏi quê hương yêu dấu! Bình cảm thấy có cái gì nghèn nghẹn ở cổ họng, mắt thấy cay cay. Đến gần Cát Lở, Chung quẹo xe vào một con đường nhỏ dẫn đến một xóm chài nằm cạnh biển. Người chủ ghe là một thanh niên khoảng ba mươi ngoài, da xạm nắng, rần rỏi, tiếp chàng và Chung trong một căn nhà đã bán gần hết đồ đạc. Hải, tên người thanh niên, dẫn chàng và Chung đi xem chiếc “tàu”, nếu có thể gọi là “tàu”, dài 15 thước, rộng 4 thước, bằng gỗ, 2 tầng, trang bị máy 6 ngựa. Chiếc tàu đóng đơn giản, dùng để đánh cá ven biển. Hải, sau khi ca tụng sự chắc chắn của chiếc tàu cùng đặc tính chạy nhanh, dễ len lỏi của nó, liền mời chàng và Chung vào nhà để bàn kế hoạch vượt thoát.

Theo kế hoạch của Hải, hành khách phải giả dạng là dân quê đi từ Long Khánh đổ về Vũng tàu thay vì đi trực tiếp từ Sài Gòn. Vì đánh lạc hướng như vậy, sẽ tránh được sự dòm ngó của công an. Khách sẽ được đưa đến một căn nhà ven một con lạch dẫn ra biển vào ban đêm. Nửa đêm, khách sẽ được đưa xuống ghe nhỏ từng tốp một để đổ ra ghe lớn đậu xa ngoài biển. Mọi đường đi nước bước đều được nghiên cứu kỹ lưỡng. Lịch trình giờ nào công an đi tuần đều được nắm chắc. Kế hoạch thực hiện rất chu đáo. Giá cả mỗi người lớn là 9 cây vàng lá “Kim Thành”, con nít dưới 12 tuổi giá 4 cây.

Từ vùng vịnh Vũng tàu, nhiều chuyến vượt biên đã thành công. Sự xếp đặt cẩn thận, có kế hoạch sẽ dễ thành công hơn. Tuy nhiên, tất cả còn tùy thuộc vào ý trời. Từ ngày khôn lớn, vào đời, qua bao trải nghiệm của đời mình, Bình tin có định mệnh. Nhất là từ lúc CS vào, thuyết định mệnh lại càng được chứng nghiệm rõ rệt hơn. Cho nên Bình không tin tưởng vào bất cứ cuộc sắp xếp nào của chính con người cả.

Sau khi đã thoả thuận xong giá cả, Bình và Chung ra Vũng Tàu. Bãi trước đìu hiu. Các hàng quán cửa ngõ đóng chặt. Chủ quán đã bỏ đi hoặc không còn hoạt động nữa. Những gốc bàng, dừa đứng chơ vơ buồn bã. Lá bàng khô rơi rụng đầy đường không người quét dọn. Bãi tắm ngày xưa nhộn nhịp, tưng bừng, bây giờ vắng lặng, chỉ còn tiếng gầm của sóng biển và tiếng gió rít qua hàng cây, kẽ lá. Ngồi khách sạn mười tầng vẫn sừng sững, mà người chủ nhân Bình quen biết rất thân, đứng chơ vơ ngậm ngùi. Chủ nhân còn đó hay ở phương nào bên trời Tây thăm thăm?

Bình và Chung vòng xe theo đường triền núi ra Bãi Sau. Vài chú bộ đội mặt mũi non choẹt, ngây ngô, ngờ nghệt đang đi tuần, nhìn bọn chàng với cặp mắt thiếu thiện cảm. Những căn biệt thự lẻ loi nằm chênh vênh trên triền núi hết còn vẻ diêm dúa, đài các thuở nào. Đây đó vất vèo những bộ quần áo kaki màu cứt ngựa đang phơi mình dưới làn nắng đục, nhạt nhòa.

Qua một khúc quẹo chót, chiếc xe đổ dốc vào con đường của Bãi Sau, một vài hàng quán còn mở cửa: quán Sài Gòn, quán Đà Lạt. Bãi Sau Vũng tàu, một thời tấp nập du khách, xe hơi đậu không còn lối đi, bãi tắm đầy người, các quán ăn ồn ào như chợ vỡ. Nhất là những ngày lễ như lễ Lao động, mùng 1 tháng 5, tìm một chỗ để tắm cũng đã là khó.

Giờ đây, bãi biển hoang vắng không một bóng người. Vài con chim hải âu lẻ loi bay lượn. Biển động, những đợt sóng cao trắng xoá bọt nước đang gào thét với gió biển lồng lộng. Trời âm u, mây mù.

Bình và Chung dừng xe lại trước quán Sài Gòn, kiếm hai cái ghế gỗ có dựa kéo ra gần bãi, nằm nghỉ ngơi. Một em bé trạc 10 tuổi, quần áo đã bạc màu xám bẩn, khuôn mặt và tay chân đen đui, tóc khô cháy, xơ xác chạy lại, hỏi:

- Hai anh dùng chi?

Dùng chi bây giờ? Giờ đây mọi thứ giải khát đều thành xa xỉ. Bia, nước ngọt đều là hàng quốc doanh. Kiếm một chai bia, một chai nước ngọt có hơi thật là khó khăn và đắt giá. Ngồi ở đây uống bia, có khác gì làm đích cho công an dòm ngó. Bình gọi nước dừa, vừa rẻ lại ngon. Nước dừa thêm nhúm muối nữa, đậm đà, tinh khiết vô cùng! Chung biểu đồng tình. Em bé nhanh nhẩu chạy đi lấy hàng.

Gió tiếp tục thổi lồng lộng. Quán ăn chỉ có bọn chàng là hai khách ẩm thực duy nhất. Người đàn bà, chủ quán, khoảng 50 ngoài, ngồi nhìn ra biển, nghĩ ngợi mông lung, khuôn mặt vô hồn. Thời buổi này, mọi người đều dăm chiêu, hoặc tưởng nhớ quá khứ hoặc toan tính cho tương lai. Hiện tại hoàn toàn bị quên lãng. Mà tương lai lại mù mịt. Nào ai nắm bắt được tương lai? Bình thả hồn vào những đợt sóng. Những đợt sóng biển gầm thét lúc ở ngoài xa, khi vào đến gần bờ nhỏ dần, nhỏ dần và tan biến...

Đời người quả giống như đợt sóng: có một lúc nào đó, gào thét, vẫy vùng, tưởng chừng như trên đời chỉ có ta; để rồi với thời gian, tàn lụn dần và cuối cùng đi vào cõi chết...

Những ngày trước khi VC vào Saigon, Bình hoạt động rất hăng say, lấy hết lương tâm và

hào hùng của tuổi trẻ để phục vụ bệnh nhân, mà chàng gọi đó là chủ nợ vì chàng là kẻ mắc nợ phải trả. Chàng là người mắc nợ tận tình, trả đủ và trả hết.

Ngày đêm, chàng không quản ngại nhọc nhằn, chăm lo săn sóc tận tụy những con bệnh trầm kha. Nhiều đêm chàng đã không ngủ chỉ vì một ca bệnh trở nặng. Chàng cố moi tim, bóp óc để tìm cách cứu chữa. Sáng ra mệt phờ. Ăn tở phở, uống ly cà phê cũng không thấy ngon lành gì nữa. Chàng và các y tá đã cùng nhau chăm sóc bệnh nhân, cùng chia xẻ ngọt bùi. Chàng mến họ mà họ cũng kính yêu chàng. Những dịp tang ma, hiếu hỉ, họ đều đến nhà chàng để cùng chia xẻ buồn vui rất thân tình. Tình “thầy trò” thật thấm thiết khiến Bình cảm động vô cùng...

Cuộc đời Bình cứ như vậy trong chiều hướng đi lên. Cực nhọc, trách nhiệm nhưng hạnh phúc và lương tâm yên ổn. Nhưng bỗng nhiên, những người ở rừng về chiếm hữu hết tất cả mọi thứ. Bình trở thành kẻ làm công với chủ mới. Những gì chàng đang có và quen thuộc chung quanh, trong phút chốc, đảo lộn tất cả. Khung cảnh vẫn là khung cảnh cũ, người đã số là người cũ. Nhưng tất cả đã trở thành xa lạ. Ngay chính Bình, chàng cũng cảm thấy xa lạ cả với mình nữa.

Trong hoàn cảnh tranh tối tranh sáng đó, Bình đã ngẫu nhiên đọc quyển “Docteur Zhivago” của Boris Pasternak và đã vô cùng sửng sốt. Sao tâm trạng của Zhivago lại giống chàng đến như thế. Cuộc đời của bác sĩ Zhivago vào thời cách mạng tháng 10 Nga và chàng bây giờ, hai thế hệ cách xa nhau hàng 60 năm mà vẫn không thay đổi là bao. Chỉ khác là Zhivago còn có người tình Clara để mà tưởng nhớ và an ủi cho đến ngày cuối cùng của cuộc đời. Còn chàng cho đến giờ phút này vẫn đơn độc lẻ loi. BẠN BÈ CHÀNG, KẸ ĐÃ BỎ ĐI, NGƯỜI MANG THÂN TÙ TỘI. NGƯỜI TÌNH CỦA CHÀNG CÓ AI ĐÁNG MẶT ĐỂ MANG MỸ TỪ ĐÓ?

Ngoài kia, xa xa, giữa vùng mây xám đang đe dọa bão tố và những cơn sóng dữ, vài cánh chim biển vùn vù bay lượn tìm mồi. Màu trắng tuyết của cánh chim biển nổi bật trên nền trời xám và biển đen như một thách thức. Tại sao chàng không là cánh chim biển? CƯ LẤN XÃ VÀO ĐỜI, CHẤP NHẬN BÃO TỐ VÀ ĐỊNH MỆNH KHÓ KHĂN CHỜ ĐÓN? TẠI SAO CHÀNG KHÔNG LÀ CÁNH CHIM BIỂN BAY VỀ PHƯƠNG NAM NẮNG ẤM KHI MIỀN BẮC LẠNH LẼO, GIÁ BĂNG? KHI MÙA ẤM TRỞ LẠI, CHIM LẠI TÌM VỀ PHƯƠNG BẮC? CÁNH CHIM BIỂN ĐÃ MANG LẠI CHO BÌNH MỘT Ý NGHĨ MỚI VỀ CUỘC SỐNG. CUỘC

ra đi sắp tới của Bình có khác gì cánh chim biển đâu. Chàng cũng chỉ là loài chim di thể.

Người chủ quán ra mời chàng và Chung vào dùng cơm. Bát canh chua cá bông lau nấu với ngó sen quén rữ Bình ngay từ lúc nhập tiệc. Cái vị ngọt ngọt, chua chua của nước canh, thêm vị cay cay của ớt xanh, vị man mát của ngó sen, vị nhân nhân của ngò om và vị béo béo của cá: tất cả hòa hợp lại tạo cho bát canh chua ngon thật tuyệt vời! Tuy lòng đang ngòn ngang trăm mối, nhưng bát canh chua đã đem lại cho Bình một chút thoải mái. Thêm vào lát cá bông lau kho tộ mặn mà, cay cay nữa làm cho bữa cơm ngon càng tăng thêm khẩu vị.

Bà hàng cơm nấu thức ăn thật khéo. Lần nào ra Vũng tàu ăn canh chua, cá kho tộ, Bình cũng cảm thấy ngon cả. Ở Saigon, chàng cũng ăn canh chua, cá kho tộ nhưng không thấy ngon bằng. Khung cảnh của Vũng tàu làm chàng ăn ngon hơn hay chất cá tươi làm tăng khẩu vị? Có thể là cả hai. Sau bữa ăn khoái khẩu, Bình trở Về Saigon chuẩn bị sắp xếp cho chuyến đi.

Nơi chàng làm việc, những thương bệnh binh cuối cùng của chiến dịch “Muà xuân đại thắng” đã xuất viện. Bệnh viện bắt đầu nhận những thương bệnh binh mới từ chiến trường Kam-pu-chia về. “Nghĩa vụ quốc tế” của con người cs không bao giờ dứt cả. Hay nói khác đi, mộng bành trướng của chủ nghĩa đế quốc mới không bao giờ nghỉ ngơi. Chỉ có người điên mới tin rằng CS mang chủ nghĩa quốc gia dân tộc và hòa bình cho thế giới.

Bình trở lại làm việc, những công việc hàng ngày: khám bệnh, cho thuốc, ký giấy tờ, hội chẩn những trường hợp bệnh nặng để đỡ gánh trách nhiệm.

Ở nhà, chàng tiếp tục bán đồ đạc để sinh tồn. Nhưng từ nay trong chàng đã có niềm hy vọng mới và nỗi hồi hộp trông chờ chuyến đi đang được âm thầm tổ chức.

Một chút tia sáng leo lắt ở cuối đường hầm đang mang trọng trách của vàng thái dương rực rỡ.

Minh Tường

Tháng 10/1987

(trích tuyển tập Như cánh chim biển sẽ xuất bản)